

DIYONI

Iyesu e yonai bagi kawaya apunu Diyoni okapupu

Oka gwede nene tapu ki kabuwai

Oka yau pokaiya ka apunu Diyoni nu kabuwaniyau da Iyesu e ka Mamanuga God e eya Yonai, e ka nu Iya Negeyana Apunai, e ka Tanai Apunai, e ka nu Iyanuga Bani, ade e ka nu Iya Awanai ki Negeyau Apunai mete kina. Iyapana nima e sumapoto ki ka e maramara tondana kaniyana ki iyai yadini.

Oka debai empamana ki kabuwai

Yona kerarai *1:1-18*

Iyapana siruwatamiyawa apunai Diyoni *1:19-51*

Iyesu upiwagawa umawa *2:1-12:50*

Pura siyarai natere Diyerusaremu rabineya *13:1-19:42*

Iyesu iyawena ade matarawagawa *20:1-31*

Iyesu ade matarawena tawana Gariri rabineya *21:1-25*

Iyanuga yonai

1 ¹Kunuma waira kerareya ka Yona Apunai tondawa. E ka Mamanuga God mete idiwa. Yona Apunai ki e ka ade God. ²E kunuma waira kerareya Mamanuga God bameya tondawa. ³Gwedegwede kuduba mo bani eba bauwena ko Yona Apunai e pokaiya ka Mamanuga God gwedegwede kuduba yamatapu. ⁴Yona Apunai ki e ka Iya Kerarai, ade Iya Kerarai ki e ka iyapana kuduba nu Dunanuga bauwena. ⁵Duna ki tanai tawana sisipu minibu siwa ko tanai ki bodapamana yawatai mo pa mena.

⁶Mamanuga God e ubupu apunu mo si ka Diyoni tonopupu bauwena. ⁷E tanai ki sisiyai iyapana tadeyana da mu e wagubu ki pokaiya Tanai Apunai ki sumapamana ki nana. ⁸Apunu Diyoni e ka eba Tanai ki apunai

ko e Tanai Apunai e sisiyai wagana ki nana bau-wena. ⁹Tanai mibai kawapu yewe wairau bauwena karako iyapana kuduba nu kawarinugu miniyau siwa.

¹⁰Yona Apunai kawapu yewe wairau tondawa. E pokaiya ka Mamanuga God waira yo kunuma kuduba yamanatapu, ko e bauwena ki ka e eya iyapanaiyoma e gogomupu. ¹¹E eya tawanya bau-wena ko e eya iyapanaiyoma mu nuwa-mugu ka e pa mena ade e diriwai ki mu eba kwaetagubu. ¹²Ko nu dai ki e diriwai kwaigibi sumamipi ki pokere Mamanuga God nu e munuiyoma nidibu. ¹³Nu ka eba inanuguma mamanuguma mu pokamugere iya waunai ki wadimpi ko Mamanuga God e eya mena iya ki nu negebu.

¹⁴Yona Apunai e iyapana kaina nu maba wenawena manako nu paunanugu tondawa. Mamanuga God e eya Gubagai eyaka mena ka eyo ki pokere e kasiyarai tanai bagi kawaya ki nu matarau emipi. E ka mibai kawaya. E nu deni mena nota kwarikwarisinyau ki pokere nu bitanuga ki nu nuboo wadamana ki e deni mena rikapupu manako puyo iya waunai nu negebu.

¹⁵Apunu Diyoni ubupu e bonanai ragiragi kawaya Iyesu sisiyai iyapana tadeyawa, wagawa ke; “Nau naiya mena nidibuwani, suwagubuwani ke; ‘Nau ewanya ka apunu mosi baiyagisi ko e ka apunu kawaya. Apunu ki e nau raurusinibu mibai ka e kunuma waira kerareya tondawa yabadawa da karako.’ Apunu ki nene suwegekeya apunai e karako bauwena yau kena.”

¹⁶Apunu ki nu kuduba deni mena notaniyai ade bagi mena kawareya kawareya nu negeyau. ¹⁷Nu goranuga ki ka Mamanuga God ubupu oragai apunai Mosisi pokaiya nu negebu, ko yona mibai ade iya waunai ki puyoi ka e Iyesu Keriso pokaiya nu negebu. Nu bitanuga ki nu nuboo wadamana ki e rikapupu manako deni mena nu wadinibu bagi. ¹⁸Nu iyapana kuduba Mamanuga God nu yabunugere mo eba emipi ko e madanya ka e eya Gubagai mena tonda. E ka e eya Mamai maba. E ka ade God ki pokere nu e kataipamu ki ka nu e Mamai mete kataipamu.

Apunu Diyoni iyapana siruwatamiyawa Iyesu sisiyai wagawa
(*Mateyu 3:1-12; Maki 1:1-8; Ruki 3:1-18*)

(28) Apunu Diyoni awana Diyoudani papasi buridere tawana Betani bameya iyapana siruwatamiyawa tondawa, ¹⁹manako Diyu ragidai mu kawakawaimuguma natere Diyerusaremu rabineya idiwa ki mu ubumupu Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai ade mu kobamugu upitagamu ragidai dai mete kina ki tonotampu apunu Diyoni bameya bautagubu manako manumupu, tagubu ke; “Kau ka nima?”

²⁰Ko apunu Diyoni denai yona mo eba wekepupu ko e matarau mu tadebu, wagubu ke; “Nau ka eba wi Iya Negeyana Apunai Keriso.”

²¹E inako wagubu ko mu e kawareya ade manumupu, tagubu ke; “Ko kau ka nima? Kau ka bani oragai apunai Eraidiya ade baunugibi bo?”

“Ae, nau ka eba eyo.”

Apunu Diyoni inako wagubu waina-mupu ka mu e ade manumupu, tagubu ke; “Mamanuga God e Bonanai Wainapiyei Nuwegei Apunai ki kau baganai bo?”

“Ki pa mena, nau ka eba eyo.”

²²Apunu Diyoni inako wagubu, ki pokere iyapana e kawareya ade manumupu, tagubu ke; “Ko kau kiya nidi; Kau ka nima? Nu tononimpu ragidai kau yonagi denai wainapamana ki nawanai idiwu ki pokere kau kiya sisiyagi karako matarau nuwagi da nu wainapamu manako nu kaigamu mu tadeyamu.”

²³Ko apunu Diyoni denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau ka gwabau yonasugakani tondakani apunai. Mamanuga God e bonanai wainapiyawa wagawa apunai Aisaiya naiya wagawa tondawa ki kawareya nau karako ade suwagakani yau kena;

‘Kaiwawonuga e yawatai ki wi gwaba memuri da e taneya baiyagisi kayayagisi.’”

²⁴Apunu Diyoni manupamana empamana bautagubu ragidai dai ki ka Parisi ragidai. Mu e yonai ki waina-mupu ka mu e ade simupu, tagubu ke; ²⁵“Kau nuwagibi da kau ka eba nu Iya Negeyana Apunai ade kau ka eba oragai apunai Eraidiya ade kau ka eba Mamanuga God e Bonanai Wainapiyei Nuwegei apunai. Kau ki kuduba pa mena nuwegei ko kau iyapana gwede nana siruwatamiyei?”

²⁶Ko apunu Diyoni denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau uburakani awana pokaiya iyapana siruwa-tamakani, ko wi paunagau ka apunu mosi bauwena uburau ko wi e eba kataigau. ²⁷E nau ewaneya bau-wena ko e ka ade apunu kawaya eba nau maba. Nau e bigabigai kwaesugana ko nau ka eba bagi da nau waitapani e kerarai kwakwarai ki taburubai rikapani.” ²⁸(-)

Mamanuga God e Papa Sipi Munai

²⁹Nawaru puruwena ka apunu Diyoni ubupu Iyesu ika yabadawa empupu manako e iyapana ika idiwa ki tadebu, wagubu ke; “Mamanuga God e Papa Sipi Munai burida yabadau ki wi empumuri. E ka iyapana kuduba, madega kauwagau madega posiwagau nu biginuga surupana kwenupana ki apunai. ³⁰Nau naiya suwagubuwani da; ‘Nau ewaneya ka apunu mo baiyagisi. E ka apunu kawaya eba nau maba, mibai ka e nau raurusinibu kunuma waira kerareya tondawa yabadawa da karako bauwena.’ Apunu ki nene suwegekeya ki apunai karako wana bauwena yau kena. ³¹Wi tawana Isiraero ragidai e kataipamana ki nana ka nau bausugu-buwani manako awana pokaiya wi siruwaniyakani. Ko e kiyabui ki nau naiya mo eba empuwani.”

³²⁻³³ Apunu Diyoni Iyesu sisiyai inako wagubu manako ade wagubu ke; “E kiyabui nau naiya mo eba empuwani ko Mamanuga God e sidibu da nau awana pokaiya wi siruwaniyana ki nana manako ade sidibu, wagubu ke; ‘Nau niya Keyaini kaworoto apunu mo kawareya miniyoto siwa emani, apunu ki ka aita uburoto nau Keyaini Tanai Bagi Kawaya ki kasiyarai pokaiya iyapana siruwatamini’. E inako wagubu manako ki eweya ka nau Mamanuga God e eya Keyai midiwari umago maba kawapu apunu burida yabadau ki e kawareya tondubu empuwani. ³⁴ Ki pokere nau nidiyakani yau kena; Apunu burida bauwena ki e ka Mamanuga God e eya Gubagai.”

Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai

³⁵ Nawaru puruwena ka apunu Diyoni e kowakowaiyoma apeya mete ika idiwa, ³⁶ manako e yabu tapu Iyesu ika yabadawa empupu. Empiyawa manako e kowakowaiyoma ki tadebu, wagubu ke; “Mamanuga God e Papai Sipi Munai nu biginuga surupana ki nana bauwena ki yabadau buri empumuri.” ³⁷ Mu yona ki wainamupu ka mu kimpu ubumpu apunu Diyoni kamadumpu manako Iyesu eweya kayatagubu.

³⁸ Mu Iyesu eweya kayatagubu kaiwa ka e wirawena mu emitapu manako manutapu, wagubu ke; “Wi nima kwaenepiyamu?”

Ko mu denai tagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, kau tawagi ka bani?”

³⁹ “Kebomuri empumuri.” Iyesu inako wagubu manako mu e bananamupu mete kayatagubu. Ko ki ka kemora nene, madega napusi apeya apeya wadawa makeya ki pokere mu Iyesu mete kaya-tagubu kaiwa da e tondawa tawaneya bautagubu ki ka mu kemora ki rabineya e mete ika ukwamupu.

⁴⁰ Iyapana apeya apunu Diyoni e yonai wainamupu Iyesu ewakumamupu ki mosi ka Enduru. E tatai ka Saimoni si daikere ka Pita. ⁴¹ Apunu Enduru garugaru mena kayawena e tatai Saimoni kwaenepiyawa umawa da bananapupu manako sibu, wagubu ke; “Nu Iya Negeyana Apunai Keriso ki e nu matarau emipi.” ⁴² E inako wagubu manako e tatai ki bananapupu Iyesu bameya kayatagubu.

Mu bautagubu ka Iyesu yabu tapu apunu Saimoni ika yabadawa empupu, manako e sibu, wagubu ke; “Kau ka apunu Diyoni e gubagai. Kau sigi ka Saimoni ko nau kau sigi daikere Kepasi nidiyakani.” (Si Kepasi yo Pita ki ka yona eyaka mena ko ki mibai mu mubo yonamugere ka ‘bowa’.)

Iyesu apunu Piripo yo apunu Nataniyero mu nene wagubu

⁴³ Nawaru puruwena ka Iyesu tawana Gariri kayawagana wainapupu. E apunu mo si ka Piripo ika yawatau bananapupu manako sibu, wagubu

ke; “Kau yabi da nau mete kaigamu.” ⁴⁴ (Apunu Piripo e ka apunu Pita yo Enduru mu mete tawanamaga eyaka mena natere Betaida were bautagubu.) ⁴⁵ Apunu Piripo ubupu kayawena e waretai Nataniyero bananapupu manako sibu, wagubu ke; “Mamanuga God e bonanai wainapamawa tagamawa ragidai ade oragai apunai Mosisi mete kina nu Iya Negeyana Apunai bauwagana sisiyai oka tampu, apunu ki karako bauwena nu yabunugere matarau emipi. E ka apunu Diyosepa e gubagai si ka Iyesu, tawana Nasareta were bauwena.”

⁴⁶ Apunu Nataniyero yona ki waina-pupu ka e denai wagubu ke; “Gwede bagi mosi tawana Nasareta were eba bauwagana wainapakani.” Ko Piripo e ade sibu, wagubu ke; “Kau yabi emani.”

⁴⁷ Iyesu apunu Nataniyero ika yabadawa empupu ka e iyapana ika idiwa ki tadebu, wagubu ke; “Apunu burida yabadau ki e wi empumuri. E ka tawana Isiraero taibanuwai. E bameya ka bera mo pa mena.”

⁴⁸ Apunu Nataniyero bauwena e eya sisiyai Iyesu iyapana tadeyawa ki wainapupu ka e kanibu Iyesu manu-pupu, wagubu ke; “Nau naiya kau mete eba idiweya ko kau badidi maba nau kataisinibi?”

Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Kau waretagi Piripo nau sisiyani kau eba nidibu kau ripa damaya kerareya gwaiya buripo tondeya ki makeya ka nau yewe tondekeya kau eminibuwani.”

⁴⁹ Apunu Nataniyero yona ki waina-pupu ka e denai wagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, kau ka Mamanuga God e eya Gubagai. Kau ka tawana Isiraero ragidai nu Kaiwawonuga kawaya.”

⁵⁰ Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nataniyero, kau ripa damaya kerareya gwaiya buripo tondeya manako nau yewe tondekeya kau eminibuwani ki sisiyai nidibuwani wainapipi ki pokere kau nau sumasinibi. Ko ki ka eba matakira kawaya mosi. Matakira kawa-kawaya ki kau ewa were emani.” ⁵¹ E inako wagubu manako wirawena iyapana ika idiwa ki tadebu, wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Ewa ka wi kunuma gudui kwaipoto uburono empumuri ade Mamanuga God e eya aneyaiyoma Kunumau Kawa-puwani Apunai nau kawarineya yamono kawomono ki mete empumuri.”

Ridi apunu natere Kaina rabineya anikatagubu

2 ¹⁻² Mara apeya kewowena eweya ka tawana Gariri ragidai natere Kaina rabineya anika kupei mo kupetagubu manako Iyesu e inai mete kina ade e tadeyau kabukabuwa ragidai ika mete kupei ki kawareya bautagubu.

³ Mu kupetagamawa idiwa da paunau ka awana ‘waeni’ kubamawa ki kewowena ki pokere Iyesu inai kanibu e sibu, wagubu ke; “Gubagani, awana ‘waeni’ ki kewowena.”

⁴ Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Inai, kau gwede nana inako sidibi? Nau marani tondau, mana bauwagana kena.”

⁵E inako wagubu, ko e inai kanibu bani tawiyatagamawa ragidai ki tadebu, wagubu ke; “Nau gubagani wi badidi nidini ki wi e umuneya makeya makeya kwaiwagi.”

⁶Karako Diyu ragidai mu goramaga ka ropani kawayaya. Goramaga ki mosi ka mu idamaga kerapumaga naigida mena siruwapamana ki nana ki pokere tawa ki rabineya ka mu awana kororai kawakawaya ida daikere kewowena daikere eyaka mena ika nakamupu. Awana kororai ki ka mu bowa pokaiya yamanatampu.

⁷Ko Iyesu tawiya ragidai ki tadebu, wagubu ke; “Kaiwagi awana kasiga minimuri awana kororai yau posita-muri.” E inako wagubu manako mu kayatagubu e umunui wadumpu makeya makeya kwaetagubu awana kororai kuduba ki awana positampu. ⁸Ko Iyesu mu ade tadebu, wagubu ke; “Awana minimupu ki dai wi karako kapa rabineya gwepumuri manako kupe yau kwaewagau apunai kwemuri da e yabiri kuburoto.” E badidi wagubu ki mu makeya makeya kwaetagubu, ⁹ko awana kasiga ki karako awana ‘waeni’ bagi kawayaya mo wenapupu ki pokere mu apunu ki kapa kwemupu ki ka e babawena, wagubu ke; “Awana midiyai bagi kawayaya yau ka bani bauwena?” Tawiya ragidai ki mu kataimugu ko Iyesu badidi kwaewena sisiyai ki mu eba tagubu matara ki pokere apunu ki kanibu anikawena apunai ki sibu, wagubu ke; ¹⁰“Nu kupe inako kwaigemei ki ka nu awana ‘waeni’ midiyai bagi kawayaya yabiri iyapana tageyamu manako mu awana ki kubomono idiwono da matetagisi ki ka nu awana ‘waeni’ rerarerai ki kawareya mu tageyamu. Ko kau ka awana midiyai bagi kawayaya yau wadibi doko tondeya yabedeya da karako kupe siyareya iyapana tageyei.”

¹¹Iyesu matakira mo naiya inako eba kwaewena. E tawana Gariri natere Kaina rabineya matakira kerarai yau birikapupu manako e tadeyau kabukabuwa ragidai e kasiyarai tanai bagi kawayaya ki emupu sumamupu.

¹²Kupe ki kewowena eweya ka Iyesu e inai ade e eya yowaiyoma ade e tadeyau kabukabuwa ragidai mete kina kayatagubu natere Kaponiyamu bau-tagubu manako e mara dai ika tondawa.

Iyesu ubupu iyapana siwakeketapu
(*Mateyu 21:12-13; Maki 11:15-17; Ruki 19:45-46*)

¹³Diyu ragidai mu poragamaga kawayaya si ‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ tagamu ki marai ka waunitau ki pokere Iyesu poraga ki kupei mete kupetagamana ki nana natere Diyerusaremu kayawena. ¹⁴Ika bauwena ka e Mamanuga God e Tawai rabineya kanibu manako iyapana ika papa burumakau yo papa sipi yo midiwari umago yo bowa madai mete kina inako deni deni nida kasiwara-tagamawa idiwa emitapu. ¹⁵Emitami-yawa ka e nuwai pupuwena manako e taburuba mo wadubu koyapupu wikukupupu

manako papa ki kuduba siwakeketapu bautagubu kayatagubu. E bowa madai deni deni nida kasiwara-tagamawa idiwa ragidai mu watara-maga wade rorororopupu ade mu bowamaga madai kuduba ki e mete tepupu isiyapupu.

¹⁶E inako kwaewena manako e bonanai ragiragi kawaya iyapana ika midiwari umago nida-tagamawa idiwa ragidai ki mu tadebu, wagubu ke; “Wi midiwari yau kuduba tepumuri kaiwagi. Nau Mamai e Tawai rabineya ka wi bowa madai pokaiya deni deni inako eba nida kasiwara-iwogoi idiwoi.”

¹⁷E tadeyau kabukabuwa ragidai e badidi kwaewena emupu ki ka mu Mamanuga God e okai iyapana naiya okamupu ki mo wainamupu. Oka ki wagubu ke; ‘Mamai, nau kau Tawagi nene wainapakani ki pokere nau rabinaneya muya warapiyau.’

¹⁸Ko Diyu ragidai mu kawakawai-muguma Iyesu bameya ade bautagubu manako simpu ragiragi, tagubu ke; “Nima kasiyara negebu pokaiya kwaenugei? Kau kasiyaragi mete kina ki kau matakira mo kwaenuwagi da nu kau eminiyamu.”

¹⁹Mu inako tagubu ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Mamanuga God e Tawai yau koritapumuri manako mara apeya eyaka rabineya ki nau mo ade yadani kewopani.”

²⁰⁻²¹Iyesu ka e eya kwakwarepui ki waigugui wagubu ko mu wainamupu da e mibai tawa wadana nene wagubu ki pokere mu denai e simupu, tagubu ke; “Tawa yau ka mu kwamura ropani kawaya (46) ki rabineya wadamawa yamawa da kewomupu. Ko kau mara apeya eyaka rabineya tawa yau maba mo ade wadana nuwegei bo?” ²²Iyesu powena ade iyawena kipu ubupu eweya ka e tadeyau kabukabuwa ragidai mu notamaga baurawena e kwakwarepui waigugui wagubu ki mibai wainamupu. Mamanuga God e okai badidi wagubu ade Iyesu e eya badidi wagubu ki yonai kuduba mu mete sumamupu.

Iyesu iyapana kuduba nu nuwanuga notanuga empiyau

²³Iyesu ‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ ki kawareya natere Dyerusaremu rabineya tondawa ki makeya ka e kunuma kasiyarai pokaiya matakira ebo ebo kwaewagawa ki pokere iyapana ropani kawaya e sumamupu. ²⁴Mu e sumapamawa ko e denai mu eba sumatapu mibai ka mu nuwamaga notamaga kuduba ki e empupu kewowena. ²⁵Iyapana mu muga sisiyamaga e eba siyamana ki nana mibai ka mu nuwamaga notamaga kuduba ki e ororeya mena kataiwena.

Apunu Nikodimasi ubupu Iyesu bameya bauwena

3 ¹Apunu mo si ka Nikodimasi. E ka Parisi apunai Diyu ragidai mu kawaimaga mosi.

²Kemora mo rabineya ka e Iyesu bameya bauwena manako sibu, wagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, nu katainugu da Mamanuga

God kau winenibu manako kau e yonai nu kabuwaniyana ki nana baunugibi. E kasiyarai kau eba negebena ki ka matakira kawakawaya kwaenugei ki kau eba kwaenugubena.”

³Apunu Nikodimasi inako wagubu, ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nau yona mibai kau nidiyani wainapi; Kau wena waunai wenanuwagi ki kau aita Mamanuga God e gari rabineya mara-mara tondowa kaniyowa. Ko kau wena waunai inako eba wenanuwagi ki kau iya waunai ki eba wadi ade Mamanuga God e kasiyarai pokaiya e gari rabineya maramara eba tondowa kaniyowa.”

⁴Iyesu inako wagubu wainapupu ka apunu Nikodimasi babawena manako e denai wagubu ke; “Nau ka apunu kawaya ko nau badidi maba ade wenasugani? Nau inani rabineya tesugani ade wena-sugani bo?”

⁵Ko Iyesu ade wagubu ke; “Nau yona mibai kau nidiyani wainapi; Kau awana ade Mamanuga God e eya Keyai ki kasiyarai pokaiya eba wenanuwagi ki kau Mamanuga God e gari rabineya eba kaniyo. ⁶Nu inanuguma mamanuguma mu ka nu kwakwarepunuga mena wenapiyamu, ko nu keyainuga iyai ki ka Mamanuga God e ebo mena e eya Keyai pokaiya nu negeyau. ⁷Ki pokere, kau ade wenanugana yonai nidibuwani ki kau notagi eba babayogono. ⁸Nau keyakeyai mo suwagani wainapi; Obo ki ebo yawateya baiyagisi kayayagisi. Kau e mumugarai wainapi ko obo ki bani deneya bauwagau ade bani deneya kayawagau ki kau eba kataigeiya. Ki maba, wi Mamanuga God e Kasiyarai pokaiya wenaiwagi ki ka wi iya waunai ki mibai mete kataiwagi ko wi badidi maba wena waunai ki wenaigubu ki wi eba kataigau.”

⁹Apunu Nikodimasi yona ki waina-pupu ka e kawareya Iyesu ade manu-pupu, wagubu ke; “Ko ki ka badidi maba?”

¹⁰Iyesu apunu Nikodimasi empupu manako denai e sibu, wagubu ke; “Nikodimasi, kau ka apunu kawaya tawana Isiraero ragidai mu tadeyei kabukabuwa apunai mosi, ki pokere nau nidibuwani ki kuduba kau katai-nugubena. ¹¹Nau yona mibai kau nidiyani wainapi; Nu badidi emipi bo wainamipi ki sisiyai nu wi nidimei ko nu yonanuga ki wi eba sumapiyamu. ¹²Ki pokere, nau yewe wairau badidi matarau empuwani ki sisiyai suwaga-kani manako wi nau eba sumasiniyamu ki ka nau kunuma ki wi eba empiyamu ki sisiyai suwagani ki ka wi nau mete eba sumasinimana diyayai wainapakani. ¹³Kunumau Kawapuwani Apunai nau niya mena ka kunuma usi empuwani.

¹⁴Oragai apunai Mosisi e eya iyapanaiyoma iyatamana ki nana ka e gwabau ubupu motamota keyakeyai mo kaitepupu ripa teyapu naureya umapu. Ki maba ka iyapana ubumoto Kunumau Kawapuwani Apunai nau wadisinimoto ripa naureya iyarau nau bagisinimoto, ¹⁵da iyapana nima nau sumasiniyono ki ka e iya waunai yadini manako mara-mara tondono kaniyono. ¹⁶Mamanuga God e iyapana kuduba, madega kau-wagau

madega posiwagau wi kawayaya daganani nota kwarikwarisinibu ki pokere e eya Gubagai eyaka mena wi iyaga nene nau tonosinibu da iyapana nima nau sumasinionyono ki ka e eba giriyagisi poyagisi ko maramara tondono kaniyono. ¹⁷Mamanuga God ubupu nau tonosinibu kawapuwani ki ka nau iyapana kuduba wi iya waunai negeyana ki nana bausugubuwani ko eba nau idani gurai wi naurigau ugwa-diniyana ragiragi ki nana bausugu-buwani.

¹⁸Iyapana nima nau sumasiniyau ki ka e baganai. Mamanuga God eba uburoto e idai gurai iyapana ki e naureya ugwadini ragiragi. Ko iyapana nima Mamanuga God e Gubagai eyaka mena nau eba sumasiniyau ki ka e ororeya mena paerepupu ki pokere Mamanuga God ororeya mena e idai gurai iyapana ki e naureya ugwadubu ragiragi kewo-wena. ¹⁹Nau Mamai wi dunaga nau tonosinibu yewe wairau kawapuwani, ko wi bigiga pokaiya sisipu ki diriwai mena kwaiwagamu. Wi nuwagau tanai apunai nau pa mena ki pokere Mamanuga God e idai gurai wi naurigau ugwadau ragiragi. ²⁰Iyapana nima bera berokoi kwaewagau ki ka e tanai apunai nau mido ragiragisiniyau mibai ka e eba nuwaiya tanai ki deneya kayayagisi da tanai tawana miniyoto siwa manako e berai berokoi ki kuduba matarapoto. ²¹Ko iyapana nima yona mibai mena wainapiyau ade makeya makeya kwaewagau ki ka e tanai ki deneya kayayagisi manako tanai ki tawana miniyoto siwa e upi bagi kawayaya Mamanuga God e kasiyarai pokaiya kwaewena ki kuduba matarapoto.”

Iyesu yo apunu Diyoni mu bususumaga

²²⁻²⁴Iyesu yona ki wagubu kewo-wena eweya apunu Diyoni eba diburawena ki makeya ka Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai mete kina tawana Diyudiya kayatagubu. Mu ika bau-tagubu manako mara dai ika iyapana siruwatamawa idiwa. Apunu Diyoni e ka tawana Aenoni natere Sarimi bameya ika iyapana siruwatamiyawa tondawa mibai ka tawana ki ka awana kawayaya. Iyapana ropani kawayaya e bameya bautagamawa.

²⁵Mara ki makeya ka apunu Diyoni e kowakowaiyoma dai ubumpu nu idanuga kerapunuga rikapamana bususui ki kawareya Diyu apunai mosi mete deni deni tagamawa kasiwara idiwa. ²⁶Mu apunu Diyoni bameya bautagubu manako simupu, tagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, nu naiya awana Diyoudani papasi buridere mete idiwewa manako kau apunu mosi bauwagana ki e sisiyai nu nidiyewa, apunu ki karako bauwena iyapana buri siruwatamiyau. Iyapana kuduba karako e bameya kayatagamu ko kau mu kamadiniyamu.”

²⁷Mu inako tagubu ko apunu Diyoni ubupu denai mu tadebu, wagubu ke; “Mamanuga God e ebo mena kataiya. E nima kasiyara kweyoto ki apunai uburoto upi makeya makeya kwae-yogono. Ko e nima kasiyara eba kweyoto ki apunai eba uburoto upi ki kwaeyagisi. ²⁸Wi kataigau

da nau naiya mena nidibuwani da nau ka eba wi Iya Negeyana Apunai Keriso. Nau ka Iya Apunai ki e yawata gewagewai bausugu-buwani. ²⁹Anikawagana apunai ki e mena ridi uworoto ko e tagawaiwitai e madaneya mena pa uburono e waretai ki e bonanai mena wainapono ade e mamamai yogono. Nau karako mamama ki maba wainapakani. ³⁰E ka esida ko nau ka erida. E kasiyarai ka kawayaya-yogono yarona ko nau kasiyarani ka mareyayogono surono.”

Kunumau Kawapu Apunai ka nima?

³¹Apunu Diyoni inako wagubu, ade wagubu ke; “Kunumau Kawapu Apunai e mena ka kawayaya. Iyapana ade gwedegwede kuduba ka e kobaiya. Yewe wairau wenawena apunai ki ka yewe wairau ki yonai mena e kataiya. Ko kunuma were kawapu apunai ki e ka kawayaya esida. ³²E badidi usi empupu bo wainapupu ki sisiyai e yogono ko iyapana e yonai ki eba wainapamana wainapomoto ade e eba sumapomoto. ³³Ko iyapana nima Kunumau Kawapu Apunai e yonai wainapiyau ade sumapiyau ki ka Mamanuga God badidi kwaewagau ki e mete mibipiyau. ³⁴Mamanuga God e Tonopupu Apunai ki e rabineya ka Mamanuga God e eya Keyai ki tanai posiwena minibu siwa ki pokere apunu ki yonayogono ki ka e Mamanuga God e eya yonai ki mena makeya makeya yogono tondono. ³⁵Mamanuga God e Gubagai kawayaya daganani nota kwarikwarisipiyau ki pokere e ubupu gwedegwede kuduba e Gubagai idaiya nakapupu. ³⁶Iyapana nima Mamanuga God e Gubagai sumapiyau ki ka maramara tondana kaniyana iyai ki e mete wadubu kewo-wena. Ko iyapana nima Mamanuga God e Gubagai e yonai kwenupiyau ki ka iya waunai ki e eba yadini ade Mamanuga God e nuwai iyapana ki bameya maramara pupuyogono tondono.”

Iyesu tawana Sameriya mu ridimaga mosi mete yonatagubu

4 ¹⁻³Parisi ragidai mu kataitagubu da Iyesu e iyapanaiyoma siruwatamiyawa ka ropani kawayaya ko apunu Diyoni e iyapanaiyoma siruwatamiyawa ka eba ropani. Mu notamaga ki ka Iyesu e ororeya mena kataiwena ki pokere e kipu ubupu tawana Diyudiya kamadubu manako ade wirawena tawana Gariri kayawena. (Ki ka eba Iyesu e eya ubupu iyapana siruwatapu ko ki ka e tadeyau kabukabuwa ragidai mu kwaetagubu.)

⁴Tawana Diyudiya yo Gariri paunau ka tawana Sameriya. Iyesu nuwaiya ka tawana ki mete kayawagana waina-pupu, ⁵⁻⁶ki pokere e ika bauwena ka e ade kaniyawa da madega paunau wadawa makeya ka e natere mo si ka Saika bauwena. E ika bauwena ka e midi makariwena ki pokere e kanibu awana usirai mo uruba rabineya ki madaneya kwarisiwena tondubu. Takari kawayaya ka oragai apunai Diyaikapu uruba

ki ukwapupu manako waira ki e gubagai Diyosepa umani sibu ki pokere iyapana karako awana usirai ki si Oragai Apunai Diyaikapu Awanai Usirai simupu.

⁷⁻⁸Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai natere ki rabineya bani dai gimrapamana ki nana kayatagubu ko Iyesu e eya mena ika awana usirai ki madaneya tondawa. E ika tondawa ka tawana Sameriya ragidai mu ridimaga mosi awana miniyana ki nana ika bauwena manako Iyesu ridi ki sibu, wagubu ke; “Awana dai mini tege da nau kubarani.”

⁹Karako ka Diyu ragidai yo tawana Sameriya ragidai mu rabinamaga ka mubo mubo eba eyaka mena ki pokere ridi ki denai Iyesu sibu, wagubu ke; “Kau ka Diyu apunai ko nau ka Sameriya ridai. Kau badidi pokere nau awana miniyana negeyana nuwegei?”

¹⁰E inako wagubu ko Iyesu denai wagubu ke; “Mamanuga God e puyo kau negeyana wagubu ki kau katainugubena ade nau karako awana miniyana tegeyana nidibuwani apunai nau mete kataisinibena ki kau nau genesinibena manako nau iya maramara idiwana ki awanai kau negebena.”

¹¹Iyesu inako wagubu manako ridi ki e ade sibu, wagubu ke; “Bada, uruba yau ka rowarowa kawaya ko kau awana kororai mo eba wadibi. Iya awanai nene nuwagibi ki kau badidi maba mini? ¹²Nu ripakwarakwaranuga Diyaikapu awana usirai yau ukwapupu manako e eya munuiyoma ade e papaiyoma mete kina awana yau kubamawa. Ko kau karako nuwegei da kau ka nu kawainuga Diyaikapu e maba ko ade esida bo?”

¹³Ridi ki inako wagubu ko Iyesu e ade sibu, wagubu ke; “Iyapana nima awana yau kuburoto ki ka e aita awana gobai ade yogono. ¹⁴Ko iyapana nima awana nau kweyani ki kuburoto ki ka e aita ewa awana gobai eba yogono. Awana nau e kweyani ki aita e rabineya awana yabai maba maramara usirapono manako e iya maramara tondono kaniyono.”

¹⁵Ridi ki yona ki wainapupu ka e denai Iyesu sibu, wagubu ke; “Bada, kau awanagi ki mini tege kubarani da nau awana gobani eba yogono manako ewa awana yau ki kai mo eba umoni.”

¹⁶Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Kau kayanuwagi kau nobomogi siyo bananapi mete ewapuru nau bamaneya baiwagi.”

¹⁷“Nau nobomoni pa mena.”

Ridi ki inako wagubu, ¹⁸manako Iyesu denai wagubu ke; “Kau yona mibai nuwagibi. Kau karako nobomogi pa mena. Kau naiya apunu ida daikere mena tauwapi da kamaditapi ko apunu karako mete iwu ki e ka eba kau nobomogi.”

¹⁹Ridi ki e eya sisiyai siyawa ki wainapupu ka e denai wagubu ke; “Sidiyei Kabukabuwa Apunai, nau wainapakani da kau ka Mamanuga God e bonanai wainapiyei nuwegei apunai mosi. ²⁰Nu Sameriya ragidai

nu ripakwarakwaranuguma kweya yau kawareya Mamanuga God bameya guriguritagamawa idiwa. Ko wi Diyu ragidai wi iwagamu da Mamanuga God e si tepapamana watai ka natere Diyerusaremu rabineya.”

²¹⁻²⁴Ridi ki inako wagubu ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Ridi, nau yona yau nidiyani ki kau naigida mena wainapi; Kau ka nu tawana bani rabineya gurigurigamana ki nene notapiyei. Ko ki ka eba gwede kawaya mosi. Mamanuga God e ka eba iyapana kaina maba ko e ka ade Keyai ki pokere nu e bameya gurigurigamu ki ka nu nuwanuga notanuga eyaka mena e mena sumapamu were e eya Keyai ki pokaiya mibai supasupai mena e bameya gurigurigamu. Nu guriguri-gamana watai ka asusu yabayababa eba wata eyaka mena ko nu badidi maba gurigurigamana ki ka eba asusu. Mara baiyagisi, ena mara ki wana bauwena, da iyapana ubumoto Mamanuga God bameya supasupai mena inako guriguritogomono idiwono. Ko wi Sameriya ragidai wi ka nima si tepa-piyamu bameya guriguriwagamu ki e wi naigida eba kataigau. Iya ka Diyu ragidai nu paunanugu baiyagisi ki pokere nu nima si tepapemei ki nu mena katainugu. Nau yona yau nidi-buwani ki kau naigida mena wainapi.”

²⁵Iyesu inako wagubu manako ridi ki denai wagubu ke; “Nau kataineya da Mesaiya ki ka nu Iya Negeyana Apunai Keriso e baiyagisi ki ka e iya waunai wadamana yonai ki kuduba nu ka-buwaniyoto.”

²⁶Ko Iyesu denai wagubu ke; “Iya Negeyana Apunai ki karako bauwena kau mete yonaigemei nau yau kena.”

²⁷Ki makeya ka e tadeyau kabu-kabuwa ragidai ade wiratagubu bau-tagubu. Mu Iyesu ridi ki mete yona-tagamawa emitampu ki ka mu baba-tagubu ko mu yona mo e eba simupu; ‘Kau nuwageya gwede?’ bo ‘Kau badidi pokere ridi ki mete yonaiwagamu?’ Mu inako mo eba manumupu.

²⁸Ridi ki awana kororai ika kama-dubu manako wirawena garugaru mena natere ki kayawena iyapana ika idiwa tadebu, wagubu ke; ²⁹“Kebomuri da apunu mosi nau naiya badidi kwae-sugekeya ki sisiyai kuduba matarau nau sidibu ki empumuri. E ka nu Iya Negeyana Apunai Keriso burida ba bauwena bo?” ³⁰Ridi ki inako wagubu manako e iyapana bananatapu Iyesu bameya kayatagubu.

³¹Iyapana ki waunai kebomawa makeya ka Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai ika bani waramupu manako Iyesu simupu, tagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, kau yabi bani dai kupi.”

³²Ko e denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau naubo banini dai nau bamaneya uburau ko bani ki wi eba kataigau.”

³³Mu wainamupu da e pa bani kaina nene wagubu ki pokere mu mubo manu kasiwaratagubu, tagubu ke; “Iyapana mo bani dai tepupu bauwena e kwebu bo?”

³⁴Ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau banini ka nau Mamai God e badidi wagubu ki kuduba nau kwaesugani ade e upi tegebu ki kuduba nau kewopani. Nau banini ka ki kena. ³⁵Wi iwagamu da; ‘Siragamu apeya apeya kewoyagisi ki ka maura marai baiyagisi’. Ko nau waigugu mo suwagani wainapumuri; Wi yabuga kokora empumuri. Bani kuduba wana raiwena da raupomuigomu. ³⁶Raupomutagamu ragidai ka aita denai gwede bagi mosi yadini, mibai ka maramara idiwana kaiwana bani ki mu tepiyamu. Ko upitagamu ragidai ade raupomutagamu ragidai ki ka aita ewa ka mu ewapuru mena mamamatogo-mono idiwono. ³⁷Wi iwagamu da; ‘Apunu mosi upiyagisi ade mosi raupomuyagisi’. Wi inako iwagamu ki ka wi yona mibai iwagamu. ³⁸Kokora ki nau wi raupomuigamana ki nana tononyani kokora ki ka iyapana dai ki naiya mena upitagubu ko wi ka bani ki pa irimagere mena raupomuiwagi.”

³⁹⁻⁴⁰Tawana Sameriya ragidai ki Iyesu bameya bautagubu ka mu e diriwai kwaetagubu manako simupu, tagubu ke; “Kau eba kayanuwagi ko nu mete yewe idiwomu.” Mu inako tagubu ki pokere Iyesu mara apeya mu mete ika idiwa. Ridi ki naiya badidi kwae-wagawa ki sisiyai Iyesu e matarau sibu ki pokere ridi ki ubupu Iyesu sisiyai iyapana tadeyawa umawa. Iyapana yona ki wainamupu ka mu dai Iyesu sumamupu.

⁴¹Iyesu Mamanuga God e yonai ika Sameriya rabineya iyapana tadeyawa kabukabuwa tondawa da kamadubu ka mu ropani kawaya e yonai sumamupu, ⁴²manako mu ridi ki simupu, tagubu ke; “Kau naiya nidibi ko karako ka nu e yonai nu nubo wenagunugere waina-mipi ki pokere nu e sumapemei. E ka iyapana kuduba, madega kauwagau madega posiwagau nu Iya Negeyana Apunai ki ba bauwena yau kena.”

Iyesu apunu kawai mosi e gubagai iyapupu

⁴³Mara apeya ki kewowena eweya ka Iyesu tawana ki kamadubu manako tawana Gariri kayawena. ⁴⁴E iyapana naiya tadebu, wagubu ke; ‘Mamanuga God e bonanai wainapiyau wagau apunai ki tawana tawana umono da iyapana e diriwai kwaetogomono ko e ebo tawaneya baiyagisi ki ka e eya iyapanaiyoma e diriwai eba kwaetagisi.’ ⁴⁵Iyesu iyapana naiya inako tadebu ko e karako tawana Gariri bauwena ki ka e eya iyapanaiyoma ika idiwa e diriwai mete kwaetagubu. E natere Diyerusaremu rabineya ‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ ki kawareya badidi kwaewagawa ki mu mubo yabumugere emupu kewowena ki pokere mu karako e mamamai kwaetagamawa.

⁴⁶Iyesu ika tondawa da kamadubu, manako wirawena natere Kaina ade kayawena. Natere Kaina rabineya ka e naiya awana kasiga mo wirapupu manako awana ‘waeni’ wenapupu ki tawanai. Natere ki rabineya ka apunu kawai mosi ika bauwena ki e gubagai sigira kawaya mo ukwarawa. Ko e gubagai ki natere Kaina rabineya eba tondawa ko

e natere Kaponiyamu tondawa. ⁴⁷Apunu ki Iyesu ika bau-wena sisiyai wainapupu ka e kayawena e bameya bauwena manako sibu, wagubu ke; “Nau gubagani sigirawena powagana kwaewagau ki pokere kau nau mete kaigamu natere Kaponiyamu manako nau gubagani iyapi.”

⁴⁸Ko Iyesu denai wagubu ke; “Wi nau matakirani empiyamu ki wi nau sumasiniyamu ko wi nau matakirani eba empiyamu ki wi nau eba sumasiniyamu.”

⁴⁹Iyesu inako wagubu ko apunu ki e ade sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni, nau yona mibai kau nidiyakani; Nau gubagani powagana kwaewagau ki pokere garugaru mena yabi da nau mete kaigamu.”

⁵⁰Apunu ki yona ki kawareya inako wagubu ki pokere Iyesu e empupu, manako denai sibu, wagubu ke; “Kau gubagagi eba poyagisi. Kau wiranuwagi kau kaubo tawageya kayanuwagi.”

Apunu ki Iyesu yonai ki sumapupu manako e wirawena e ebo tawaneya kayawena. ⁵¹E kayawena kaniyawa da yawatau ka e kowakowaiyoma dai ki natere Kaponiyamu were bibi bau-tagubu, tagubu ke; “Kau gubagagi iyawena tondau.”

⁵²Munu ki e mamai yona ki waina-pupu ka e bibi bautagubu ragidai ki denai manutapu, wagubu ke; “E gwede mara iyawena?”

Ko mu tagubu ke; “Ki ka mara yomi madega napusi eyaka mena wadawa ki makeya ki ka e midi muyai ki kewo-wena manako e iyawena.”

⁵³Munu ki e mamai yona ki wainapupu ka e notai wagubu ke; “Akae, mara yomi madega napusi eyaka mena ki makeya ka Iyesu nau sidibu, wagubu ke; ‘Kau gubagagi eba poyagisi.’ E notai ki notapiyawa kaniyawa da e tawaiya bauwena ki ka e eya ade e wainai ade e munuiyoma kuduba mete kina Iyesu sumamupu.

⁵⁴Iyesu karako tawana Gariri tondawa. Naiya mena, e tawana Diyudiya eba kayawena ki makeya, ka e awana ‘waeni’ ki matakirai ika kwae-wena. Ko e karako ade bauwena ka e munu iyapupu ki matakirai kwaewena.

Betata kaburui papateya apunu mosi iyawena

5 ¹Ki eweya ka Iyesu ade wirawena natere Diyerusaremu rabineya Diyu ragidai mu poragamaga mosi ika kwaetagamawa ki kupei kupewagana ki nana kayawena.

²Natere Diyerusaremu gari umampu ki katamurui mosi si ka ‘Papa Sipi Katamurui’ tagamawa. Katamuru ki bameya ka kaburu mosi ika mete kina ki mu yona Iburu were si Betata tagamu. Ade kaburu ki papateya ka mu nabonabo ida daikere mena waditampu ika ubumawa. ³Nabonabo ki rabineya ka sigira ragidai ropani kawaya mu kerapumaga kiyokiyoi bo mu yabumaga kenekenei bo mu ida-maga kerapumaga badabadamai inako ki ika ukwapamawa idiwa. Mu kaburu ki giwagana empamana ki

nawanai idiwa, ⁴mibai ka makeya makeya ka Mamanuga God e aneyai mosi kawapu kaburu ki gipiyawa da awana euna-piyawa manako iyapana nima awana eunapiyawa makeya kaburu ki yabiri surawa ki e gwede sigirai wadubu ki ka e iyawagawa.

⁵Apunu mosi ika ukwarawa ki rowarowa kawayaya kwamura (38) ki rabineya maramara sigira mena ukwarawa. ⁶Iyesu ika bauwena manako apunu ki empupu manupupu, wagubu ke; “Kau nuwageya iyanuwagi bo?”

⁷Ko sigira apunai ki denai wagubu ke; “Bada, nau rowarowa kawayaya yewe nawana ukwerekeya ko nau kowa-kowani pa mena ki pokere aneya bauwagau kaburu yau gipiyau ki ka nau surana kwaesugakani ko iyapana maramara nau wade ewaiwasiniyamu yabiri sumu.”

⁸Apunu ki inako wagubu ko Iyesu e sibu, wagubu ke; “Kau kiri uburi kau kebarigi ewopi kawarapi kayanuwagi.” ⁹Iyesu yona ki wagawa makeya ka sigira apunai ki iyawena kipu ubupu manako e kebari ki ewopupu wadubu kaniyawa yabadawa.

Ko mara ki ka Diyu ragidai mu aiyatamaga marai da mu kaisi gwede mo eba kawarapamana ki nana, ¹⁰ki pokere kawakawai ragidai apunu ki iyawena emupu ki ka mu e sisibamupu, tagubu ke; “Kau goranuga giripiyei. Yau ka nu aiyatanuga marai ko kau kebarigi gwede nana kawarapiyei?”

¹¹Ko e denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau iyasinibu apunai e sidibu da nau kebarini ewopana kawarapana ki nana wagubu ki pokere nau karako kawarapuwani kaniyakani yau kena.”

¹²Diyu ragidai yona ki wainamupu ka mu e ade manumupu, tagubu ke; “Nidibu apunai ka nima?”

¹³Mu inako tagubu ko e denai wagana ki e babawena mibai ka iyapana ropani kawayaya ika mete kina ko Iyesu mu paunamugu bani bauwena kayawena.

¹⁴Mara dai eweya ka Iyesu apunu ki Mamanuga God e Tawai rabineya ade bananapupu manako sibu, wagubu ke; “Kau sigiragi wana kewowena. Kau naigida mena umowa ade bera berokoi mo eba kwaenugowa ki ka aita ewa bita kawayaya mosi kau bamageya eba bai-yagisi.”

¹⁵Iyesu inako wagubu ko apunu ki kayawena Diyu ragidai mu kawakawai-muguma bamamugu bauwena manako tadebu, wagubu ke; “Nau iyasinibu apunai ka Iyesu.” ¹⁶E inako wagubu ki pokere mara ki makeya ka Diyu ragidai Iyesu bita makari kweyamana ki kerarai birikamupu. E aiyata marai rabineya sigira apunai ki iyapupu ki pokere mu ubumpu e kiramupu. ¹⁷Ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau Mamai aiyata mo eba tondau ki pokere nau mete kina aiyata mo eba tondoni.”

¹⁸Diyu ragidai mu kawakawai-muguma e yonai ki wainamupu ka mu nuwamaga pupuwena mibai ka e eba mu aiyatamaga marai ki mena

rauru-pupu ko e mete wagubu da; ‘Mamanuga God e ka nau Mamai’. Mu wainamupu da e eya si tepapupu ki pokere mu e minimana po ki yanuwe i mete teyamawa.

Mamanuga God Gubagai e kasiyarai

¹⁹Ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani waina-pumuri; Nau Mamai God e eya Gubagai ka nau ki pokere nau naubo nuwaneya ki nau gwede mo eba kwaesugakani ko nau Mamai badidi wainapiyau nau kabuwasiniyau ki mena nau makeya makeya kwaesugakani. ²⁰Nau Mamai e nuwaiya po nau ki pokere e badidi wainapiyau ki kuduba e nau kabuwa-siniyau. Wi nau matakirani yau emupu ki ka eba gwede kawaya mosi ko wi nau Mamai aita ewa badidi kabuwasiniyoto kwaesugani empumuri ki ka wi notaga babayagisi. ²¹Nau Mamai uburoto iyapana popotagubu ragidai iyatamini kimoto ubumoto ki maba ka nau mete kina uburani iyapana nau naubo nuwaneya iyatamana wainapakani ki ka nau mu waitatamani iyatamani. ²²Nau Mamai eba uburoto e idai gurai iyapana wi naurigau ugwadiniyoto ragiragi. Kasiyara ki kuduba ka e nau tegebu da nau uburani nau idani gurai wi naurigau ugwadani ragiragi. ²³Nau uburani inako kwaesugani ki ka wi nau Mamai e si tepapiyamu ki maba ka wi nau sini mete tepapumuri. Nau Mamai nau tonosinibu ki pokere iyapana gwedewau nau Mamai God e si tepapiyamu ki ka mu e Gubagai nau sini mete tepapiyamu, ade iyapana gwedewau nau sini eba tepapiyamu ki ka mu nau Mamai e si mete eba tepapiyamu.

²⁴Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Iyapana nima nau yonani wainapiyau ade nau Tonosinibu Apunai e mete sumapiyau ki ka maramara tondana kaniyana iyai ki e wadubu kewowena. Po watai ki e raurupupu karako iya wateya tondau ki pokere e berokoi badidi naiya kwaewagawa ki bimbina i e aita mo eba bananapoto. ²⁵Nau yona mibai wi nidiyani wainapu-muri; Mara yabadau, ena, mara ki wana bauwena da iyapana popotagubu ragidai Kunumau Kawapuwani Apunai nau bonanani wainapomoto manako iyatagisi kimoto ubumoto. ²⁶Nau Mamai e ka wi iyaniyau ki apunai ko e karako kasiyara ki kuduba nau tegebu da nau uburani wi iya negeyani. ²⁷Kunumau Kawapuwani Apunai ka nau ki pokere nau Mamai ubupu nau idani gurai iyapana kuduba wi naurigau ugwadana ragiragi ki upi nau tegebu. ²⁸Ki pokere, nau karako wi nidibuwani ki wi wainapiyoi ko eba babaiwogoi. Mara yabadau da popotagubu ragidai uruba rabineya ukwapamu nau bonanani wainapomoto kimoto ubumoto, ²⁹manako nima bagi kwae-wagawa ki e kirotu uburoto maramara tondana kaniyana ki iyai yadini, ko nima berokoi kwaewagawa ki e kirotu uburoto manako e paerepupu ki denai yadini.”

Iyesu e yonai mibai

³⁰Iyesu Diyu ragidai ade tadebu, wagubu ke; “Nau badidi kwaesugakani ki ka nau naubo kasiyarani pokaiya eba kwaesugakani ko nau Mamai badidi sidiyau ki makeya makeya ka nau idani gurai wi naurigau ugwadiniyakani ragiragi ade mibai supasupai mena kwaesugakani. Nau naubo nuwaneya eba kwaesugakani ko nau Tonosinibu Apunai e nuwaiya badidi ki mena makeya makeya nau upisugakani.

³¹Nau naubo sisiyani suwagani ki ka wi bera umani nau sidimuri. ³²⁻³³Ko iyapana mosi e naiya mena bauwena nau sisiyani wagubu. Wi apunu Diyoni manupamana empamana ki nana wi iyapanaguma dai e bameya tonotampu manako e ubupu nau sisiyani mibai kawayu matarau wagubu ki wi waina-mupu kewowena. Ki pokere wi mete kataigubu da nau niya sisiyani karako suwagakani ki mibai. ³⁴Apunu Diyoni ubupu nau sisiyani wagubu ki ka nau nene eba gwede kawayu mosi ko wi iya waunai wadamana ki nana ka nau karako e badidi nau nene wagubu ki kawareya wi ade nidiyakani.

³⁵Apunu Diyoni e ka duna maba bauwena urawa ko wi mara eba ropani e mamamai kwaigubu. ³⁶Nau nidiyani wainapumuri; Apunu Diyoni badidi nau nene wagubu ki kuduba ka erida ko nau Mamai upi tegebu makeya makeya kwaesugakani matakirai empumuri ki kuduba ka esida. Wi nau matakirani ki empumuri ki ka Mamanuga God nau tonosinibu ki wi mete kataiwagi. ³⁷Nau Tonosinibu Apunai e ubupu nau sisiyani mete wagubu ko e bonanai ki wi eba wainamupu ade e kiyabui ki wi mete eba emupu. ³⁸E nau tonosinibu ko wi nau eba sumasiniyamu mibai ka nau Mamai e yonai ki wi rabinagau eba supu. ³⁹Mamanuga God e okai ki wi maramara iyabapiyamu idiwu, mibai ka wi wainapiyamu da oka ki pokaiya ka wi iya maramara idiwana kaiwana ki iyai bananapumuri. ⁴⁰Ko nau suwagani wainapumuri; Mamanuga God e okai kuduba ka nau sisiyani mena wagau ki pokere wi nau bamaneya baigumpena ki ka nau iya waunai ki wi negebena. Ko wi nau bamaneya eba baigamana wainapiyamu ki pokere iya waunai ki wi eba wadumuri

⁴¹Nau eba iyapana nau sini tepapamana ki nana yona yau suwagubuwani. ⁴²Ko wi badidi maba idiwu ki nau kataineya. Ade nau mete kataineya da wi nuwaga notaga Mamanuga God nene eba notapiyamu. ⁴³Nau Mamai e kasiyarai pokaiya bausugubuwani ko wi nau diriwani eba kwaiwagamu. Ko iyapana mosi e ebo kasiyarai pokaiya baiyagisi ki ka wi e diriwai garugaru mena kwaiwagi. ⁴⁴Wi badidi maba Mamanuga God sumapumuri? Ae, pa mena. Wi wibo siga tepapamana ki nana yabara kawakawaraiwagamu idiwu ko Mamanuga God e nuwaiya badidi ki kwaiwagamana da e wi mamamaga wagana ki diriwai wi

eba kwaiwagamu. Ki pokere wi badidi maba e sumapumuri? Ki pa mena. ⁴⁵Nau nidiyani wainapumuri; Nau Mamai e yabareya ki nau eba uburani nau idani gurai wi naurigau ugwadani ragiragi. Oragai apunai Mosisi e uburoto inako kwaeyagisi. Wi wainapiyamu da oragai apunai Mosisi wi waitaniyoto manako wi iya waunai wadumuri. ⁴⁶Ko nau ade nidiyani wainapumuri; Oragai apunai Mosisi nau okani tapu ki yonai wi sumampena ki ka wi karako nau mete sumasinimpena. ⁴⁷E nau okani tapu ko wi oka ki eba sumapiyamu ki pokere nau yonani suwagubuwani ki wi mete eba sumapiyamu.” Iyesu Diyu ragidai inako tadebu.

Iyesu iyapana 5000 bani mibai tagebu

(*Mateyu 14:13-21; Maki 6:30-44; Ruki 9:10-17*)

6 ¹Ki eweya, ‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ ki marai waunitau ka Iyesu waka kawareya kaburu kawayu Gariri papasi buridere kayawena. (Kaburu ki si daikere ka Taibiriyasi.)

²E sigira ragidai dai iyatamiyawa ki matakirai ka iyapana ropani kawayu mu mubo yabumugere emupu ki pokere mu karako e ewakumapamawa iwa. ³⁻⁴Iyesu kwaunai mo yapu manako e tadeyau kabukabuwa ragidai mete ika idiwa. ⁵Idiwa da e yabu tapu manako iyapana ropani kawayu e deneya ika umuna-mawa emitapu ki ka e wirawena apunu Piripo sibu, wagubu ke; “Kau badidi wainapiyei, iyapana ropani kawayu urida umunamu ko mu banimaga ki nu bani tepamu tageyamu da mu kupo-moto?” ⁶(Iyesu e ewa badidi kwawagana ki e kataiya ko e nuwaiya ka Piripo e nuwai notai naigida mena empana wetawetara ki nana ki pokere e yona ki wagubu.)

⁷Ko apunu Piripo denai wagubu ke; “Kaiwawoni, iyapana ka ropani kawayu ko bani denai ka kawayu daganani. Nu kaigamu mu banimaga gimrapamu manako iyapana eyaka eyaka bani piripiri tageyamu ki ka bowa madai apunai ida daikere mena (200) ki maraitau wainapakani.”

⁸Apunu Piripo inako wagubu ko Iyesu e tadeyau kabukabuwa apunai mosi si ka Enduru (e ka apunu Saimoni si daikere Pita e yowai) ki e ubupu Iyesu sibu, wagubu ke; ⁹“Munu mosi yewe bauwena ki e masurai bani buredi ida daikere mena ade menamena apeya ki mete tepupu bauwena. Ko ki ka eba bani kawayu. Iyapana ropani kawayu bani ki kupomoto ka mu eba denemugu-yagisi.”

¹⁰Ko Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai tadebu, wagubu ke; “Iyapana kuduba tademuri da mu dewarepa yau kawareya idiwoto.” Ko iyapana ropani kawayu ika dibimupu idiwa mu paunamugu uratanai mena ka kuduba 5,000 kwaitana.

¹¹Iyesu bani buredi ki tepupu e Mamai bameya parauwena manako iyapana kuduba bani ki tagebu. E menamena apeya ki mete tepupu inako ade kwawena manako iyapana kuduba bani ki kupamawa idiwa da matetagubu.

¹²Ki eweya ka Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai tadebu, wagubu ke; “Wi kaiwagi bani pirai ki kuduba kwanapumuri kode rabineya nunumuri ko mo eba kamadumuri.” ¹³E inako wagubu ki pokere mu kaimpu bani pirai ki naigida mena kwanapamawa kode rabineya nunumawa da kewowena ka kode ida esida kewowena kerapu apeya (12) ika positagubu. Ko bani kawaya ki kerarai ka bani buredi ida daikere mena ade menamena apeya mete kina ki iyapana kuduba kupampu matetagubu.

¹⁴Iyapana ropani kawaya ika idiwa Iyesu matakira kawaya ki kwaewena emupu ka mu tagubu ke; “Mibai, apunu yau ka Mamanuga God e Bonanai Wainapiyau Wagau Apunai nawanai idiweya ki karako bauwena yau kena.” ¹⁵Mu inako tagubu ko Iyesu e rabineya mena wainapupu da mu e wadamana doko mu kawaimaga watai tamana ki nana wainapamawa ki pokere e ade wirawena e ebo mena kweyau kaya-wena.

Iyesu e kerareya kaburu kawareya kaniyawa (*Mateyu 14:22-33; Maki 6:45-52*)

¹⁶Kemora nene ka Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai sumpu kaburu papateya idiwa. ¹⁷Mu Iyesu nawanai ika idiwa da kemorawena ko e eba bauwena ki pokere mu waka rabineya positagubu manako wiratagubu kaburu ki kawareya natere Kaponiyamu deneya kayatagubu.

¹⁸Mu kaiwa idiwa da nusuru kawaya mo bauwena towawa wirawena waka gipiyawa kaniyawa. ¹⁹Mu bara-tagamawa kaiwa da kaburu paunau ka mu yabu tampu manako Iyesu e kerareya ika kaburu kawareya waka deneya yabadawa ki emupu. Em-pamawa ka mu notamaga kowena kudu ebatau wainapamawa. ²⁰Ko Iyesu mu tadebu, wagubu ke; “Yau ka nau. Kudu eba wainapiyoi.” ²¹Mu e yonai wagubu ki wainamupu ka mu e mamamai kwaetagubu waitamupu waka rabineya posiwenana manako ki makeya ka mu garugaru mena kaburu papasi buridere mu kayatagamana tawanai ki bau-tagubu.

Iyapana Iyesu kwaenepamawa

²²Mu ukwampu nawaru puruwena ka iyapana ropani kawaya kaburu papasi daikere idiwa ki Iyesu kwaenei kwaetagamawa. E tadeyau kabukabuwa ragidai ka yomi mu muga mena waka kawareya kayatagubu ki mu emitampu ko Iyesu e eya ka bani kayawena? Mu inako wainapamawa manu kasiwara-tagamawa idiwa. ²³Yomi ka Iyesu bani buredi dai tepupu Mamanuga God bameya parauwena iyapana tagebu ko ki wateya ka tawana Taibiriyasi ragidai karako waka ropani kawaya tempu ika bautagubu. ²⁴Mu bautagubu Iyesu kowakowaiyoma mete kina kwaene-tamawa da pa mena manako mu iyapana ika idiwa

ragidai ki mete waratampu wakamuguma kawareya Iyesu kwaenei natere Kaponiyamu kayatagubu.

Iyesu e ka nu Iyanuga Bani

²⁵Ika bautagubu ka mu Iyesu banana-mupu manako manumupu, tagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, kau gwede mara yewe baunugibi?”

²⁶Ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani waina-pumuri; Nau yomi bani negebuwani kupampu mateigubu ki pokere wi nau kwaeneni kwaigamawa ko nau matakira kwaesugubu wani emupu ki mibai wi eba sumamupu. ²⁷Bani kaina kupemei garugaru mena kewowagau ki diriwai eba kwaiwagi ko iya maramara idiwana kaiwana iyai ki bani mena diriwai kwaiwagi. Nau Kunumau Kawapuwani Apunai bani ki wi negeyana ki nana bausugubu wani mibai ka nau Mamai God iya ki wi negeyana ki nana nau winesinibu tonosinibu kawapuwani.”

²⁸Iyesu inako wagubu manako mu denai e simupu, tagubu ke; “Nu badidi maba kwaigamu da Mamanuga God badidi wagubu ki upi nu makeya makeya kwaigomu?”

²⁹Ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau Mamai God e nuwaiya ka wi nau mena sumasinimana ki nana. E ki nene nau tonosinibu.”

³⁰⁻³¹E inako wagubu ko mu denai e ade simupu, tagubu ke; “Takari kawaya nu ripakwarakwaranuguma gwabau iwa wadamawa ki makeya ka mu bani mo si ka ‘mana’ ki kupamawa iwa. Oragai ragidai Mamanuga God e okai mo inako tampu, tagubu ke; ‘Mamanuga God mu Kunuma Bani kupamana ki nana tagebu.’ Kau kiya gwede matakira ki maba mo kwaenuwagi da nu matakira ki empamu manako kau sumaniyam.”

³²Iyapana ki inako tagubu ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Oragai apunai Mosisi e ka Kunuma Bani mibai mu eba tageyawa. Kunuma Bani mibai ki ka nau Mamai God e mena wi negeyau. ³³Bani ki kena ka kunuma were kawapu. Iyapana nima bani ki kupoto ki ka e iya maramara tondana kaniyana ki iyai yadini.”

³⁴Iyapana yona ki wainamupu ka mu tagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, kau bani ki nu negeyana nuwegei ki kau maramara nu negeyowa.”

³⁵Ko Iyesu mu ade tadebu, wagubu ke; “Nau niya ka iya ki bani. Iyapana nima nau diriwani kwaeyagisi ade nau bamaneya baiyagisi ki ka e wetei eba wainapono. Ade iyapana nima nau sumasiniyoto ki ka e awana gobai eba yogono. ³⁶Nau ororeya mena nidibu wani kewowena da wi nau emisiniyam ko wi nau eba sumasiniamu. ³⁷Ko iyapana gwedewau nau Mamai uburoto mu notamaga wirapoto da mu nau bamaneya baitagisi, iyapana ki nau eba tagararatamani

bo kamaditamani. ³⁸Nau kunuma were kawapuwani ki ka eba nau naubo nuwaneya ki kwae-sugana ki nana nau bausugubuwani ko nau Tonosinibu Apunai e nuwaiya badidi ki makeya makeya kwaesugana ki nana ka nau bausugubuwani. ³⁹Nau Tonosinibu Apunai e nuwaiya ka nau iyapana kuduba tegebu ki mo eba wadana kaupana ki nana wagubu. Mara kwauneya ka nau suwagani manako mu kuduba iyatagisi ade kimoto ubumoto. ⁴⁰Nau Mamai e nuwaiya ka inako wainapiyau; Iyapana nima e Gubagai nau emisiniyau ade nau sumasiniyau ki ka iya maramara tondana kaniyana iyai ki e yadini. Mara kwauneya ka nau suwagani manako iyapana ki ade kiroto uburoto.”

⁴¹Iyesu wagubu da; ‘Nau ka iya kunuma were kawapuwani ki bani’, e inako wagubu ki pokere Diyu ragidai yona ki wainamupu ki ka mu umunu kawakawaratagamawa, tagamawa ke; ⁴²“E inai mamai ki nu katainugu. E ka eba kunuma were kawapu ko e ka apunu Diyosepa e gubagai.”

⁴³Mu inako tagubu ko Iyesu denai mu tadebu wagubu ke; “Wi umunu kawakawara ki kadamumuri. ⁴⁴Iyapana asusu nau bamaneya eba baitagisi ko nau Mamai iyapana nima nene yagisi, iyapana ki nau bamaneya baiyagisi. Mara kwauneya ki nau suwagani manako iyapana ki ade iyayagisi kiroto uburoto. ⁴⁵Mamanuga God e bonanai wainapamawa tagamawa ragidai naiya oka tamupu, tagubu ke; ‘Mamanuga God iyapana kuduba tadeyono kabukabuwa.’ Oka ki inako wagau ki pokere nau suwagani wainapumuri; Iyapana nima nau Mamai God e kabuwa yonai tapu ki naigida mena wainapiyau e rabineya surau ki ka e nau bamaneya mete baiyagisi. ⁴⁶Iyapana kuduba wi paunagau ka mo eyaka mena kwaitana nau Mamai e kiyabui eba empupu. Nau Mamai bameya tondekeya apunai nau niya mena e kiyabui matarau empuwani. ⁴⁷Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Iyapana nima nau sumasiniyau ki ka iya maramara tondana kaniyana iyai ki e wadubu kewowena. ⁴⁸Iya ki bani ka nau. ⁴⁹Wi ripakwarakwaraguma mu ka naiya gwabau bani ‘mana’ ki kupamawa iwa ko mu kuduba popotagubu gawarara. ⁵⁰Ko iyapana nima kunuma were kawapu ki bani kupoto ki ka e eba poyagisi ko maramara tondono kaniyono. ⁵¹Nau ka kunuma were kawapuwani. Nau ka maramara idiwana kaiwana ki bani. Bani ki nau wi negeyani ki ka nau niya midini kwakwarepuni ki nau iyapana kuduba, madega kauwagau madega posiwagau wi iyaga nene tarani. Iyapana nima bani ki kupoto ki ka e maramara tondono kaniyono.”

⁵²Diyu ragidai Iyesu yonai wagubu ki wainamupu ka mu notamaga baba-wena mu bonanamaga ragiragi kawaya mubo mubo deni deni tagamawa kasiwara, tagamawa ke; “Apunu yau ka badidi maba nu e mididi kwakwarepui kupamana ki nana wagau?”

⁵³Ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Wi Kunumau Kawapuwani Apunai nau midini

kwakwarepuni eba kupumuri ade nau darani mete eba kubamuri ki ka iya wi rabinagau ka popai. ⁵⁴Nima nau midini kwakwarepuni kupoto bo ade nau darani mete kuburoto ki ka iya maramara tondana kaniyana iyai ki e wadubu kewowena manako mara kwauneya ka nau uburani e iyapani da e ade kirotu uburoto. ⁵⁵Nau midini kwakwarepuni ki ka bani mibai. Ade nau darani ki ka awana mibai. ⁵⁶Iyapana nima nau midini kwakwarepuni kupoto ade nau darani mete kuburoto ki e yo nau ka ewapuru eyaka mena. E nau mete idiwomu ade nau e mete idiwomu. ⁵⁷Nau Mamai nau tonosinibu ki e ka maramara tondau ki apunai ki pokere nau mete maramara tondoni. Ko ki maba, iyapana nima nau midini kwakwarepuni kupoto ki ka nau pokanere ka e mete maramara tondono kaniyono. ⁵⁸Bani mibai kunuma were kawapu ki ka eba wi ripakwarakwara-guma bani kupamawa ade ewa popo-tagubu ki bani maba. Iyapana nima kunuma bani nau kweyani ki kupoto ki ka e eba poyagisi ko iya maramara tondono kaniyono.”

⁵⁹Iyesu natere Kaponiyamu guriguri tawai rabineya yona ki iyapana kuduba kabuwatamiyawa tondawa.

Maramara idiwana kaiwana ki yonai

⁶⁰Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai yona ki wainamupu ka mu ropani kawaya dai tagubu ke; “Yona yau ka ragiragi kawaya nu eba wainapamana wainapemei.”

⁶¹Mu mubo mubo inako notapa-mawa ko mu nuwamaga notamaga ki kuduba Iyesu empupu kewowena ki pokere e tadebu, wagubu ke; “Nau midini kwakwarepuni wi kupamana ki nana suwagubuwani ki pokere wi notababa wadumpu ade nau kamadi-sinimana kaigamana wainapiyamu bo? ⁶²Baganai, ko nau ade suwagani wainapumuri; Nau Kunumau Kawapuwani Apunai ade wirasugani nau naiya tondekeya wataneya ki ade tondoni emisinimuri ki ka wi badidi iwagi? ⁶³Mamanuga God e eya Keyai ki e mena wi iya negeyau ko wi wiga mena ka kasiyaraga pa mena. Nau yonani nidibuwani ki rabineya ka nau Mamai e eya Keyai ika mete kina. Ki pokere, nau yonani suwagubuwani ki pokaiya ka wi iya wadumuri.”

⁶⁴Iyesu ewakumapamawa ragidai mu paunamugu ka iyapana dai e naigida mena eba sumamupu ade mu paunamugu ka aita ewa yogo wagana apunai ki mete kina. Ko ki kuduba ka Iyesu e ororeya mena kataiya ki pokere e mu ade tadebu, wagubu ke; “Nau kataineya da wi dai nau mete eba sumasiniamu, ⁶⁵ki pokere nau naiya mena nidibuwani da iyapana asusu nau bamaneya eba baitagisi ko iyapana gwedewau nau Mamai uburoto mu rabinamaga wirapoto ki mu mena nau bamaneya baitagisi.”

⁶⁶Iyesu ewakumapamawa ragidai yona ki wainamupu ka mu ropani kawaya mu midimaga togawena manako wiratagubu mu mubo mubo

kayatagubu. ⁶⁷Mu ropani kawaya inako kayatagubu ki pokere Iyesu e eya tadeyau kabukabuwa ragidai ida esida kewowena kerapu apeya (12) ki mu mete manutapu, wagubu ke; “Ade wi mete kina nau kamadisinimana kaigamana wainapiyamu bo?”

⁶⁸Ko apunu Saimoni si daikere Pita ubupu denai wagubu ke; “Kaiwawoni, nu kau kamadiniyamu ki ka nu bani kaigamu? Nu Iya Negeyana Yonai ki kau mena nu nidiyei. ⁶⁹Nu katainugu da Mamanuga God e eya winepupu ade tonopupu apunai tanai bagi kawaya ki kau kiya mena.”

⁷⁰Apunu Saimoni inako wagubu, manako Iyesu denai wagubu ke; “Nau iyapana ida esida kewowena kerapu apeya (12) wi winenibuwani, ko nau nidiyani wainapumuri; Wi paunagau apunu eyaka mena ka Berokoi Apunai Seitani e bigabigai.” ⁷¹Iyesu yona ki wagubu ki ka e apunu Saimoni mosi si daikere ka Isikariyoto e gubagai Diyudiyasi ki e nene wagubu. Apunu Diyudiyasi e ka Iyesu e tadeyau kabukabuwa apunai mosi ko e ka ade Iyesu e yogoi ki wagana apunai.

Iyesu e yowaiyoma mete kina mu bususumaga

7 ¹Diyu ragidai mu kawakawaimuguma Iyesu minimana po ki nana wainapamawa ki pokere Iyesu tawana Diyudiya mo eba kayawena ko e tawana Gariri rabineya mena umawa wadawa.

²Diyu ragidai mu poragamaga mo si ka ‘Nabonabo Poragai’ tagamu ki marai rogoiwena, ³manako Iyesu e eya yowaiyoma e bameya bautagubu, simupu, tagubu ke; “Kau tawana yau kamadi tawana Diyudiya ade kaya-nuwagi manako kau matakiragi mo ika kwaenuwagi da kau tadeyei kabu-kabuwa ragidai matakira ki empomoto manako kau sumanimoto. ⁴Kau yewe Gariri rabineya weki gwaiya kwaenugei ki ka iyapana kau eba eminimoto sumanimoto ko kau kayanuwagi ika poraga kawaya ki kawareya kau matakiragi matarau kwaenugowa ki ka iyapana kuduba kau eminimono sumanimono.” ⁵(Mu inako tagubu mibai ka mu mete kina e eba sumamupu.)

⁶Ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Wi wainapiyamu da nau naubo nuwaneya mena kwaesugakani, ko ki pa mena. Nau marani tondau, mana bauwagana kena, ko wi maraga ka asusu. ⁷Nau iyapana rabinamugu bigi posiwena uburau ki empuwani matarau suwagakani ki pokere iyapana kuduba nau midi ragiragisiniyamu. Ko mu wi mo eba kiraniyamu. ⁸Ki pokere baganai, wi wibo poraga ki kawareya kaiwagi ko nau marani eba bauwena ki pokere nau yewe tondoni.” ⁹Iyesu inako wagubu manako e tawana Gariri rabineya ika tondawa.

Iyesu ‘Nabonabo Poragai’ kawareya kayawena

¹⁰Iyesu yowaiyoma poraga ki kawareya kayatagubu ka e mete kina mu ewamugu kipu ubupu weki gwaiya kayawena. ¹¹Ko Diyu ragidai mu

kawakawaimuguma ka poraga ki kawareya Iyesu nene kwaenetagamawa yabu tamawa idiwa, tagamawa ke; “Apunu ki bani? E baiyagisi bo pa mena?”

¹²⁻¹³Iyapana pakasi ragidai mete kina Iyesu nene tagamawa ko mu kawakawaimuguma kudumugu waina-pamawa ki pokere e sisiyai ki mu weki gwaiya mena umana misimisi were manu kasiwaratagamawa idiwa. Dai tagamawa ke; “E ka apunu bagi kawayu mosi.” Ko dai tagamawa ke; “Pa mena, e ka iyapana kuduba nu beraniyau.”

¹⁴Poraga ki paunau ka Iyesu kaya-wena Mamanuga God e Tawai ki rabineya bauwena manako ika iyapana tadeyawa kabukabuwa tondawa. ¹⁵E yonawagawa wainamupu ka Diyu ragidai kawakawaimuguma mu nota-maga babawena manako mu tagubu ke; “E ka pakasi apunai mosi ko e gwede ba yona kawayu kawayu inako wagau?”

¹⁶Mu inako tagamawa ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau Mamai God nau tonosinibu ki pokere nau karako nidiyakani ki ka eba nau naubo yonani ko nau Mamai badidi kabuwasiniyau ki mena nau makeya makeya suwagakani. ¹⁷Nau Mamai God e yonai wi nidiyakani bo ade nau naubo notani pokaiya suwagakani ki wi naigida kataigamana wainapiyamu ki ka wi Mamanuga God e nuwaiya badidi ki makeya makeya kwaiwogoi were kataiwagi. ¹⁸Iyapana nima e ebo kasiyarai pokaiya kwaewagau ki ka e ebo kawai gisipiyau. Ko iyapana nima e tonopupu apunai e si tepapiyau kwae-wagau ki ka e mibai mena kwaewagau. E bameya ka bera mo pa mena. ¹⁹Oragai apunai Mosisi ubupu gora wi negebu ko wi gora ki makeya makeya eba kwaiwagamu. Wi kwaigumpena ki ka wi eba nau susinimana po wainampena.”

²⁰Iyesu yona ki wagubu ka iyapana kuduba denai tagubu ke; “Kau ka bani keyai berokoi mosi kau yabaragi giripiyau ki pokere kau babanugibi nuwegei. Iyapana nima kau nuniyana po wainapiyau?”

²¹⁻²³Ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau ubupuwani apunu mosi aiyata marai ki makeya iyapuwani ki pokere wi wakapa girigubu nau kirasiniyamu. Ko wi mete kina aiyata marai inako upiwagamu. Munu uratanai mosi wenayagisi ki ka mara ida daikere kewowena daikere apeya eyaka (8) ki kewoyagisi makeya ki ka wi oragai apunai Mosisi gora badidi tapu ki makeya makeya aiyata marai ki mete kwaiwagamu. (Ko ki ka eba oragai apunai Mosisi gora ki yabiri tapu ko ki ka wi ripakwarakwaraguma bususu ki kerarai birikamupu.) Ki pokere, nau apunu ki aiyata marai deni mena iyapuwani ki ka wi badidi pokere nau kirasiniyamu? Wi mete aiyata marai ki makeya upiwagamu. ²⁴Nari asusu yabayababa eba iwogoi ko naigida empumuri wetawetara were iwagi.” Iyesu inako tadebu.

Nu Iya Negeyana Apunai Keriso ka Iyesu baganai bo?

²⁵Natere kawayu Diyerusaremu rabineya ka iyapana pakasi ragidai dai ki Iyesu ika emupu manako mu mubo deni deni manu

kasiwaratagamawa, tagamawa ke; “Kawakawai ragidai apunu mo minimana po yanuwey teyamawa ki apunu yau baganai bo? ²⁶E bauwena nu matarau nidiyau kabukabuwa umau ko mu badidi pokere e eba miniyamu poyo? Kawakawai ragidai mu notamaga karako wirawena da mu mete wainapiyamu da e ka nu Iya Negeyana Apunai Keriso bo?” ²⁷Mu inako tagubu ade tagubu ke; “Ko badidi? Nu Iya Negeyana Apunai Keriso baiyagisi ki ka nu e tawana bani deneya bauwagana ki nu eba kataigamana ki nana ko apunu yau e bauwena tawanai ki nu katainugu.”

²⁸Iyesu mu yonamaga ki wainapupu ka e Mamanuga God e Tawai rabineya e bonanai ragiragi kawaya wagubu ke; “Wi iwagubu ke; ‘E inai mamai ki nu katainugu.’ Ko nau nidiyani wainapu-muri; Nau tawana bani deneya bausugubuwanu ki wi eba kataigau. Nau ka eba nau naubo kasiyarani pokaiya bausugubuwanu. Nau Tonosinibu Apunai e ka mibai mena kwaewagau ki apunai, ko e wi eba kataigau. ²⁹Nau kataineya eyo mibai ka nau e bameya tondekeya manako e nau tonosinibu yewe wairau kawapuwani.”

³⁰Iyesu yona ki wagubu makeya ka Diyu ragidai mu kawakawaimuguma e wadamana kwaetagubu ko e wadamana marai eba bauwena ki pokere mu e kamadumpu. Iyapana dai e wadamana wainamupu, ³¹ko ade dai e sumamupu, tagubu ke; “Nu wainapemei da nu Iya Negeyana Apunai Keriso ka apunu yau baganai. E matakirai kwaewagau ki ka mu takari kawaya Keriso bauwagana matakira kwaewagana tagubu ki matakirai maba e karako makeya makeya kwaewagau yau kena.”

Kawakawai ragidai Iyesu wadamana kwaetagamawa

³²Parisi ragidai iyapana Iyesu sisiyai inako umana misimisi tagamawa idiwa wainamupu ka mu ubumpu Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mete kina piyara ragidai dai Iyesu wadamana ki nana tonotampu kayatagubu. ³³Ko Iyesu wagubu ke; “Nau wi mete mara rowarowa kawaya eba idiwomu. Nau waunitau ade wirasugani nau Tono-sinibu Apunai e bameya ade kayasugani, ³⁴manako wi nau kwaeneni kwaiwogoi ko wi nau ewa mo eba emisinimuri mibai ka nau kayasugana tawanai ki wi kwaitana eba kaiwagi.”

³⁵Diyu ragidai mu kawakawai-muguma yona ki wainamupu ka mu babatagubu mu mubo deni deni manu kasiwaratagamawa, tagamawa ke; “Apunu yau ka bani kayawagana da nu e ewa mo eba empamana ki nana wagau? E tawana Gurisi rabineya Diyu ragidai dai ika idiwu tawanai ki kayawagana manako tawana ki ragidai yona mo tadeyana kabukabuwa ki nana wagau bo? ³⁶E wagubu da; ‘Wi nau kwaeneni kwaiwogoi ko wi nau ewa mo eba emisinimuri’, ade wagubu da; ‘Nau kayasugana tawanai ki wi kwaitana eba kaiwagi’, e inako wagubu ki mibai ka badidi?” Mu inako tagamawa.

Iya Maramara Idiwana Awanai

³⁷Mu poragamaga siyareya ka mu maramaga kawai manako ki makeya ka Iyesu ubupu e bonanai ragiragi kawayaya wagubu ke; “Iyapana nima awana gobai wagau ki ka e nau bamaneya baiyagisi awana kuburoto. ³⁸Mamanuga God e okai mo wagubu ke; ‘Iyapana nima nau sumasiniyono ki ka Iya Maramara Idiwana Awanai ki yabai e rabineya usirapono tondono.”

³⁹Iyesu Iya Awanai nene wagubu ki ka e Mamanuga God e Keyai ki waigugui wagubu. Ko ki ka e Mama-nuga God bameya kunuma taneya yarana were ewa puyo ki tonopana ki nana wagubu. Iyapana nima uburoto e sumapoto ki ka Mamanuga God e eya Keyai iyapana ki kweyoto.

Iyapana mu rabinamaga ka eba eyaka mena

⁴⁰Iyapana ropani kawayaya Iyesu yonai ki wainamupu ka mu dai tagubu ke; “Mamanuga God e Bonanai Waina-piyau Wagau Apunai ki nawanai nu idiweya ki apunai karako wana bau-wena yau kena.”

⁴¹Ade dai tagubu ke; “E ka Nu Iya Negeyana Apunai Keriso.”

Ko dai tagubu ke; “Pa mena. Apunu yau e ka tawana Gariri ragidai mu apunumaga mosi ko Keriso e ka tawana Gariri were eba bauwagana wainapemei. ⁴²Mamanuga God e okai mo wagubu ke; ‘Nu Iya Negeyana Apunai Keriso e ka oragai apunai Dewida e momai. E ka oragai apunai Dewida e naterei Beteriyemu rabineya wenayagisi.”

⁴³Iyapana Iyesu sisiyai inako mubo mubo tagamawa ko mu rabinamaga ka eba eyaka mena. ⁴⁴Mu dai e wadamana wainapamawa ko mu e eba wadumupu.

Diyu ragidai mu kawakawaimuguma Iyesu eba sumamupu

⁴⁵Piyara ragidai Iyesu wadamana ki nana bautagubu ko eba wadumupu ki ade wiratagubu Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai ade Parisi ragidai mete kina mu bamamugu bautagubu. Bautagubu manako kawakawai ragidai ki ubumpu mu manutampu, tagubu ke; “Wi badidi pokere apunu ki eba wadu-mupu ko pa baigubu?”

⁴⁶Ko piyara ragidai ki denai tagubu ke; “Apunu ki e yonai ka kasiyarai kawayaya. Iyapana mo e maba inako pa mena.”

⁴⁷Kawakawai ragidai yona ki wainamupu ka mu denai kiratampu, tagubu ke; “E wi mete rabinaga wira-pupu ki pokere wi e eba wadumupu baigubu bo? ⁴⁸⁻⁴⁹Wi pakasi ragidai ka bani Mamanuga God e kowagai rabineya idiwu ki pokere oragai apunai Mosisi nu goranuga tapu ki wi eba wainapiyamu. Ko nu kawakawai ragidai ade Parisi ragidai mete kina ki nu ka apunu beraberai ki e yonai mo nu eba sumapemei.”

⁵⁰Ki makeya ka Parisi ragidai mu iyapanamaga mosi naiya Iyesu bameya weki gwaiya bauwena apunai si ka Nikodimasi ki e ubupu e kowaiyoma ki inako tadebu, wagubu ke; ⁵¹“Nu goranuga tapu ki inako wagau; ‘Iyapana mosi e waretai siyoto wirawira ki ka yabiri e waretai ki uburoto e eya yonai yagisi wainapamu da nu e paerei ki kerarai kwaenepamu mibai bo bera. Ki eweya ka nu ubumamu e bita kweyamu bo ade eba kweyamu.”

⁵²Apunu Nikodimasi inako wagubu ko mu ubumpu e mete kiramupu, tagubu ke; “Kau mete banipo tawana Gariri ragidai mu iyapanamaga mosi bo? Kau Mamanuga God e okai tampu ki naigida mena empena ki kau katai-nugubena da Mamanuga God e bonanai wainapana wagana apunai ki e ka tawana Gariri were eba baiyagisi.” Mu inako tagubu, ⁵³manako kimpu ubu-mpu mu mubo mubo tawanamugu kayatagubu.

Ridi mosi apunu mo mete iwa

8 ¹Iyesu ripa ‘oripi’ wenatagubu kweyai ki yapu kayawena ukwapu nawaru puruwena,

²manako ade wirawena Mamanuga God e Tawai ki rabineya bauwena. Bauwena ka iyapana ropani kawaya e bameya bautagubu manako e kwarisiwena tondubu ika yona mu tadeyawa kabukabuwa tondawa.

³Ki makeya ka iyapana kawakawai Mamanuga God e gorai kataimugu ragidai ade Parisi ragidai dai mete kina ridi mosi wadumpu Iyesu bameya bautagubu. Ridi ki ka mibi anikai ko e nobomoi rauru kawakawarapupu apunu mo mete iwa ki mu emupu matara ki pokere mu ridi ki karako wadumpu bautagubu iyapana ropani kawaya ki mu yabaramugu tamupu.

⁴Tamupu manako Iyesu simupu, tagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, ridi yau ka e nobomoi rauru kawakawarapupu apunu mo mete iwa da nu mu emitampi matara. ⁵Oragai apunai Mosisi nu goranuga tapu da ridi mosi mibi anikai inako kwaeyagisi ki ka nu bowa pokaiya e miniyamu poyo. Ko kau ridi yau nene badidi wainapiyei? Nu e miniyamu poyo bo pa mena?” ⁶Mu manu ki tagubu mibai ka mu nuwa-mugu Iyesu yona denai paerepana da mu ki pokaiya e wadamana ki nana wainamupu. Ko Iyesu yona mo eba wagubu ko e kuwena e idai gurai pokaiya waira pa okapiyawa.

⁷Mu e kawareya kawareya ade manupamawa empamawa idiwa ki pokere e pairawena mu emitapu manako tadebu, wagubu ke; “Baganai, kau nima wainapiyei da kau bigigi pa mena ki kau yabiri kiri uburi bowa pokaiya ridi yau mini.” ⁸E inako wagubu manako ade kuwena waira ade pa okapiyawa.

⁹Iyapana e yonai ki wainamupu ka mu eyaka eyaka ridi ki kamadumpu kayatagubu. Kawakawai ragidai mu yabiri kimpu ubumpu kayatagubu manako mu ewamugu ka iyapana kuduba kayatagubu gawarara. Ko ridi ki ebo mena Iyesu mete ika idiwa.

¹⁰Iyesu ade pairawena manako ridi ki empupu manupupu, wagubu ke; “Ridi, iyapana bani kayatagubu? Karako nima kau nidiyoto wirawira?”

¹¹Ko ridi ki denai e sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni, iyapana mo yewe pa mena.”

E inako wagubu manako Iyesu denai wagubu ke: “Nau mete kina kau eba nidiyani ki pokere kau pa kayanuwagi. Ko kau bera berokoi kwaenugibi ki kau ewa inako mo eba kwaenuwagi.” Iyesu inako sibu.

Iyesu ka nu Tanainuga ki Apunai

¹²Iyesu iyapana ade tadebu, wagubu ke; “Nau ka iyapana kuduba wi Tanai Negeyakani Apunai. Iyapana nima nau ewaneya yabadini ki ka e sisipu rabineya eba tondono ko e iya yawatai ki taneya maramara tondono kaniyono.”

¹³Parisi ragidai yona ki wainamupu ka mu denai e simupu, tagubu ke; “Kau kiya sisiyagi nuwegei ade kau kiya sigi tepapiyei ki pokere kau yonagi ki mibai pa mena.”

¹⁴Ko Iyesu denai mu ade tadebu, wagubu ke; “Nau niya sisiyani suwagu-buwani ki ka nau eba berasugubuwani mibai ka nau tawana bani were bausugu-buwani ki ade kayasugani ki ka nau naubo mena kataineya. Ko tawana ki wi mo eba kataigau. ¹⁵Wi ka waira yau notai pokaiya nari kasiwaraiwagamu idiwu ko nau wi mo eba nariniyakani. ¹⁶Wi bera berokoi kwaiwagamu ki denai mo nau wi nidibena ki ka nau yona mibai mena wi nidibena mibai ka nau Tono-sinibu Apunai badidi kabuwasinibu ki mena nau makeya makeya mena wi nidibena. ¹⁷Wi wiga goraga rabineya ka mu oka inako tampu, tagubu ke; ‘Iyapana apeya gwede mo ewapuru emupu ki baitagisi ewapuru tagisi matara ki mibai.’ ¹⁸Ki pokere, wainapumuri; Nau naiya badidi empuwani sisiyai suwagubuwani ki ka eba nau niya mena suwagubuwani ko ki ka ade nau Mamai tonosinibu ki e mete nau sisiyani ki wagubu. Ki pokere, nau yonani yau nidibuwani ki mibai.”

¹⁹Iyesu inako wagubu, ko iyapana ki e ade manumupu, tagubu ke; “Ko kau mamagi ka bani?”

Ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau Mamai mete kina ki e wi eba kataigau. Wi nau kataisinimpna ki ka wi nau Mamai mete kataigumpna. Ko wi eba kataigau nau ki pokere nau Mamai ki e wi mete eba kataigau.”

²⁰Iyesu Mamanuga God e Tawai rabineya ‘Puyo Nakapiyamu Wateya’ ika iyapana yona ki tadeyawa kabukabuwa tondawa. Ko e marai eba bauwena ki pokere mu e eba wadumupu.

Iyesu kunumau ade kayawagana wagubu

²¹Iyesu mu ade tadebu, wagubu ke; “Nau kamadiniyani kayasugani ki ka wi nau kwaeneni kwaiwogoi ko wi beraga berokoi ki pokere wi bigiga

pokaiya ka wi aita popoiwagi. Nau kayasugani tawanai ki wi kwaitana eba kaiwagi.”

²²Iyesu inako wagubu ki pokere Diyu ragidai mu kawakawaimuguma ubumpu mu mubo deni deni manu kasiwaratagamawa, tagamawa ke; “Nu e eweya eba kaigamana wagubu ki mibai ka badidi? E ebo wadewagana ki yonai wagubu bo?”

²³Ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Wi ka wairau yau ragidai ko nau ka kunuma apunai. Wi ka yewe wairau wenaigubu ko nau ka pa mena. ²⁴Nau Mamai Tonosinibu Kawapuwani Apunai ka nau baganai ko nau sisiyani ki nau ororeya mena wi nidibuwani kewowena. Wi eba mibipumuri da nau ka eyo ki ka wi wibo paerega pokaiya popoiwagi, ko ki ka wi wibona.”

²⁵Iyesu inako wagubu ko mu e ade manumupu, tagubu ke; “Ko kau ka nima?”

²⁶E denai mu ade tadebu, wagubu ke; “Ki nau ororeya mena wi nidibuwani kewowena. Nau wi wade supasupaniyana ki nana yona kawaya daganani mo kawareya ade nidiyana wainapakani ko nau Tonosinibu Apunai badidi wagau ki mena nau makeya makeya wi nidiyani. E badidi wagau ki kuduba ka mibai.”

²⁷Iyesu inako wagubu ko mu eba wainamupu da e Mamanuga God nene wagubu ki pokere e mu ade tadebu, wagubu ke; ²⁸“Wi nau Kunumau Kawapuwani Apunai aita iyarau bagisinimuri makeya ki wi kataiwagi da nau ka eyo. Ki makeya ka wi mete kataiwagi da nau yona kuduba wi nidiyekeya ki ka nau Mamai badidi kabuwasiniyawa ki mena nau makeya makeya wi nidiyekeya. ²⁹Nau Tono-sinibu Apunai e ka maramara nau mete ewapuru idiwei. E nau eba kamadisini-yoto mibai ka nau badidi kwaesugakani ki ka nau e nuwaiya badidi ki mena kwaesugakani.”

³⁰Iyesu yona ki wagubu makeya ka iyapana ropani kawaya e sumamupu.

Apunu Eburamu e momai ade Berokoi Apunai Seitani e momai

³¹Iyesu ubupu Diyu ragidai e sumamupu ki tadebu, wagubu ke; “Wi nau yonani nidibuwani ki makeya makeya kwaiwogoi ki ka wi mibai nau iyapananiyoma. ³²Ade wi nau yonani nidibuwani ki mibai mete wainapumuri ki ka yona mibai ki uburoto berokoi badidi umanibu dokodoko ki rikapoto manako wadinimoto bagi.”

³³Iyesu inako wagubu ko mu denai e simupu, tagubu ke; “Nu ka oragai apunai Eburamu e ripakwarakwaraiyoma. Nu ka eba yabayababa da iyapana nu wadinimoto dokodoko manako nu mu bigamaga kwaigomu. Ko kau gwede nana nidiyei da gwede mosi nu umanibu dokodoko? Gwede mosi nu eba umanibu dokodoko wainapemei.”

³⁴Ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Iyapana nima bera berokoi kwaewagau ki ka nota berokoi ki e wadubu dokodoko. ³⁵Bigabiga mena kwaewagau apunai ki e ka kawai apunai e tawaiya maramara eba tondono. Ko kawai apunai ki e eya gubagai ki e ka mara-mara e mamai tawaiya tondono. ³⁶Ki pokere, Mamanuga God e Gubagai nau uburani nota berokoi wi umanibu dokodoko ki rikapani ki ka nota berokoi ki deni mena kewoyagisi ko ewa mo wi eba umaniyoto dokodoko. ³⁷Nau kataineya da wi ka oragai apunai Eburamu e momai. Ko nau yonani kabuwaniyakani ki wi rabinagau eba supu ki pokere wi nau susinimana po mete wainapiyamu. ³⁸Nau Mamai badidi kabuwasinibu ki makeya makeya nau wi nidiyakani ko wi wibo mamaga badidi nidiyau ki mena wi makeya makeya kwaiwagamu.”

³⁹Iyesu inako wagubu ko mu denai tagubu ke; “Nu mamanuga ka Eburamu.”

Ko Iyesu mu ade tadebu, wagubu ke; “Wi mibai apunu Eburamu e munu-iyoma maba ki ka wi e badidi kwae-wagawa ki maba wi mete inako kwaigu-mpena, ko wi ki eba kwaiwagamu. ⁴⁰Nau Mamai yona mibai mena nau sidibu ki mena nau wi nidiyakani ko wi nau susinimana po ki nana wainapiyamu. Oragai apunai Eburamu bera inako mo eba kwaewena, ⁴¹ki pokere wi mamaga ka eba Eburamu. Wi mamaga ka apunu kudubai mosi. E berai badidi kwaewagau kabuwaniyau ki wi karako makeya makeya kwaiwagamu.”

Iyesu inako wagubu ko mu denai tagubu ke; “Nu ka eba yawata kawakawareya wenaigibi. Nu Mamanuga ka God eya mena.”

⁴²Ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Wi Mamanuga God e munuiyoma maba idimpibena ki ka wi nuwaga notaga nau bamaneya tondibena, mibai ka nau naubo asusu eba bausugubuwani ko nau Mamai nau tonosinibu yewe kawapuwani. ⁴³Nau nidiyani wainapumuri; Wi mamaga ka wi wenaguga bodapupu ki pokere nau yonani suwagakani ki wi naigida eba wainapiyamu. ⁴⁴Wi mamaga ka Berokoi Apunai Seitani ki pokere wi nuwagau ka e badidi kwaewagau ki wi kawareya inako mete kwaiwagamana waina-piyamu. Berokoi Apunai Seitani e ka kerareya mena minimini popo kwae-wagawa. E ka yona bera kuduba ki mamai, mibai ka e rabineya ka bera mena posiwen. ⁴⁵Nau yona mibai mena wi nidiyakani ko wi ubumu wi mamaga Seitani e diriwai mena kwaiwagamu ki pokere nau yonani ki wi eba sumapiyamu. ⁴⁶Nau bera berokoi mo eba kwaesugubuwani emisinimupu. Nau yona mibai mena wi nidiyekeya ki pokere wi nau sumasini-mpena, ko wi nau eba sumasiniyamu. ⁴⁷Mamanuga God e munuiyoma ki mu ka e yonai wainapomono sumapomono. Ko wi ka eba e munuiyoma ki pokere e yonai ki wi mete eba wainapamana sumapamana wainapiyamu.”

Oragai apunai Eburamu yo Iyesu mu yonamaga

⁴⁸Iyesu inako wagubu, ko Diyu ragidai gagayatagubu manako denai tagubu ke; “Nu mibai iwegemei; Kau ka tawana Sameriya ragidai mu

apunu-maga mosi. Kau rabinageya ka kweya kairapu mosi tawawena tondau.”

⁴⁹Mu inako tagubu, ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Kweya kairapu mosi nau rabinaneya eba tondau. Nau Mamai God e si mena nau tepapakani ko wi ubumu nau sini kaupiyamu. ⁵⁰Nau ka eba iyapana nau sini tepapamana ki nana suwagakani. Nau Mamai e mena nau sini tepapiyau ko ki e ewa nau nene uburoto yagisi. ⁵¹Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Iyapana nima nau yonani wainapoto makeya makeya kwaeyagisi ki ka karako ade aita ewa ki e eba poyagisi.”

⁵²Diyu ragidai yona ki wainamupu ka mu Iyesu kawareya ade kirapamawa, tagamawa ke; “Karako ka nu kataigibi kewowena da keyai berokoi mosi kau rabinageya tondau. Oragai apunai Eburamu e powena ade Mamanuga God e bonanai wainapamawa tagamawa ragidai ki mu mete popotagubu gawarara ko kau nuwagibi da, ‘Iyapana nima nau yonani wainapoto makeya makeya kwaeyagisi ki ka e eba poyagisi’, kau inako nuwagibi ki badidi maba? ⁵³Nu ripakwarakwaranuga kawai Eburamu e ka naiya takari kaway mena powena ade Mamanuga God e bonanai waina-pamawa tagamawa ragidai ki mu mete popotagubu gawarara. Ko kau ka nima? Kau wainapiyei da mu kuduba ka kau kobageya bo? Nu wainapemei da kau kiya kawai gisipiyei.”

⁵⁴⁻⁵⁵Mu inako tagubu, ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau niya sini tepapibena maba ki ka nau yonani mibai pa mena. Ko karako ka eba nau niya sini tepapakani ko nau Mamai God e mena nau sini tepapiyau. Wi iwagamu da; ‘E ka nu Mamanuga God’, ko nau suwagani wainapumuri; Nau Mamai ki e wi eba kataigau. Nau niya mena e kataipuwani. Nau suwagubena da, ‘Nau eba kataineya eyo’, ki ka nau wi maba berasugubena. Ko nau Mamai God e nau kataipuwani kewowena ki pokere e badidi wagau ki nau makeya makeya kwaesugakani. ⁵⁶Wi ripakwarakwaraga Eburamu nau wenasugana yonai takari kaway wainapupu ki ka e nau nene mamamawena. Ade e nau wenasugu-buwani emisinibu ki ka e ade mamama kaway daganani mete wainapupu.”

⁵⁷Diyu ragidai yona ki wainamupu ka mu Iyesu kawareya ade kirapamawa, tagamawa ke; “Kau ka munu waunai. Kau kwamuragi ka eba apunai apeya ade ida esida mena (50) kewowena. Oragai apunai Eburamu e ka ororeya mena powena were kau wenanugibi ko kau e matarau empipi nuwegei?”

⁵⁸Mu inako tagubu ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Oragai apunai Eburamu eba wenawena makeya ki ka nau tondekeya yabedekeya da karako.”

⁵⁹Iyesu yona ki wagawa ka iyapana e bowa were minimana po kwaetagubu. Ko e weki gwaiya Mamanuga God e Tawai ki kamadubu bauwena kayawena.

Apunu mosi e inai rabineya yabui kenekenei wenawena

9 ¹Iyesu yawatau kaniyawa ka e apunu mosi e inai rabineya yabui kenekenei wenawena ki ika tondawa empupu. ²Empupu manako e tadeyau kabukabuwa ragidai bautagubu Iyesu manumupu, tagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, apunu ki e inai rabineya inako e yabui kenekenei wenawena ki mibai ka badidi? E eya paerempupu ki pokere, bo e inai mamai paerempupu ki pokere e yabui kene-wena?”

³Ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Apunu yau e yabui kenewena ki ka eba e eya kwaewena bo e inai mamai paerempupu. Ki pa mena. E yabui kene-wena ki kerarai ka yau kena; E pokaiya ka Mamanuga God matakira mosi kwaeyagisi manako iyapana Mamanuga God e kasiyarai kawaya matarau em-pomoto. ⁴Iyapana mosi, nawarau ki ka e upiyogono ko kemorau ki ka e pa tondono. Ki maba, nau Mamai tonosinibu e upi ki nu nawarau mena yodomu ko mara baiyagisi da sisipu umoroto da nu e upi kwaigamana ki yawatai mo pa mena. ⁵Nau yewe wairau tondakani ki ka nau iyapana kuduba, madega kauwagau madega posiwagau wi dunaga.”

⁶Iyesu inako wagubu manako waira tepopupu e idaiya kotopupu da dogiya wenapupu manako kanibu apunu ki e yabuiya dogiya pasipupu. ⁷E dogiya pasipupu kewowena ka e apunu ki sibu, wagubu ke; “Kau kayanuwagi kaburu Saromi rabineya kau kiyabugi siruwapi.” (Yona ‘Siramu’ ki mibai ka ‘Tonopupu’.) Apunu ki kayawena e kiyabui buri siruwapupu manako e wirawena yabadawa makeya ki wana e yabui pawena tawana empupu.

⁸Naiya ka apunu ki maramara yawata kwaiya bowa madai nene genewagawa tondawa ki pokere e kowaiyoma ade iyapana e naiya badidi maba genewagawa tondawa empamawa ki karako e emupu ki ka mu babatagubu mu mubo deni deni manu kasiwara-tagamawa, tagamawa ke; “Apunu naiya genewagawa tondawa ki apunai yau baganai bo e ka apunu kudubai mosi?”

⁹Dai tagubu ke; “Ki e baganai.” Ko ade dai tagubu ke; “Pa mena, ki eba eyo ko apunu e maba mosi.”

Mu inako tagamawa idiwa ki pokere apunu ki e eya wagubu ke; “Ki nau yau kena.”

¹⁰E inako wagubu manako mu e manumupu, tagubu ke; “Ko kau yabugi badidi maba pawena karako tawana empiyei?”

¹¹Ko e denai wagubu ke; “Apunu si Iyesu tagamu ki e bauwena nau yabuni dogiya pokaiya pasipupu manako sidibu da nau kiyabuni kaburu Siramu rabineya siruwapana wagubu. Manako nau kiyabuni siruwapekeya ki makeya ka nau yabuni pawena tawana empuwani.”

¹²Iyapana yona ki wainamupu ka mu tagubu ke; “Karako kau iyanibu apunai ki e ka bani?”

Ko e denai wagubu ke; “Ki nau eba kataineya.”

Parisi ragidai iyawena apunai ki pari wirawirapamawa

¹³⁻¹⁴Iyesu dogiya wadubu kotopupu apunu yabui kenekenei ki e yabui pasipupu ade wadubu papupu ki ka pura kawaii aiyata marai ki makeya ki pokere iyapana apunu ki wadumpu Parisi ragidai mu bamamugu kaya-tagubu. ¹⁵Mu ika bautagubu ka kawakawai ragidai ki e yabui badidi maba pawena ki nene e manumupu manako e ubupu denai wagubu ke; “Apunu mosi dogiya wadubu kotopupu nau yabuni pasipupu manako nau kiyabuni siruwapekeya ki makeya ka nau yabuni pawena tawana empuwani.”

¹⁶Parisi ragidai yona ki wainamupu ka mu dai tagubu ke; “Kwaewena apunai ki e goranuga raurupiyau ade nu aiyata-nuga marai ki kaisi e mete giripiyau ki pokere nu katainugu da e ka eba Mamanuga God e tonopupu bauwena.”

Ko dai ki tagubu ke; “E ka eba berokoi mibai ka e matakira bagi kawaye ebo ebo kwaewagau nu empemei.” Mu rabinamaga ka eba eyaka mena ki pokere mu mubo mubo deni deni tagamawa kasiwara idiwa.

¹⁷Mu apunu yabui kenewena Iyesu iyapupu ki ade manumupu, tagubu ke; “Kau nuwagibi da apunu ki ubupu kau iyanibu ki pokere kau wainapiyei da e ka nima?”

Ko e denai wagubu ke; “Nau waina-pakani da e ka Mamanuga God e bonanai wainapiyau wagau apunai mosi.”

¹⁸Diyu ragidai mu kawakawai-muguma ki mu wainamupu da apunu ki ka bani eba e yabui kenekenei wena-wena ki pokere mu e inai mamai nene tagubu bautagubu, ¹⁹manako manu-tampu, tagubu ke; “Wi gubagaga yabui kenekenei e inai rabineya wenawena tagamu ki apunu yau baganai bo? E badidi kwaewena da e karako tawana empiyau?”

²⁰Kawakawai ragidai inako tagubu manako e inai mamai denai tagubu ke; “Nu katainugu da e ka nu gubaganuga ade nu mete katainugu da e ka e yabui kenekenei inako wenawena, ²¹ko e karako badidi maba e yabui bagiwena tawana empiyau ki nu eba katainugu. Nu gubaganuga ka apunu kawaye eba munu gegeyai ki pokere e ebo manupu-muri da e badidi maba iyawena ki sisiyai e eya yagisi.” ²²Mu inako tagubu mibai ka mu Diyu ragidai kawakawai-muguma mu kudumugu mete waina-pamawa. Kawakawai ragidai ki ororeya mena purumupu ade mu rabinamaga eyakamenawena da iyapana nima yagisi ke; ‘Iyesu, e ka nu Iya Negeyana Apunai Keriso’, nima inako yagisi ki e si mu deni mena surupomoto manako e ewa mu gurigurimaga tawai rabineya eba kaniyoto. ²³Kawakawai ragidai inako tagubu ki pokere iyawena apunai ki e inai mamai karako tagubu ke; “Nu gubaganuga ka apunu kawaye eba gegeya ki pokere e badidi maba iya-wena ki sisiyai e eya yagisi.”

²⁴Parisi ragidai ubumpu apunu yabui kenekenei e inai rabineya wenawena ki e nene ade tagubu bau-wena manako kawareya e ade manumupu, tagubu ke; “Mamanuga God kau eminiyau ki pokere e yabuiya eba beranuwagi. Nu kataigibi kewowena da iyanibu apunai e ka apunu berokoi, ko kau badidi wainapiyei?”

²⁵Mu inako tagubu ko e denai wagubu ke; “E berokoi bo bagai ki nau eba kataineya ko nau nota eyaka mena yau mena wainapakani; Naiya ka nau yabuni kenekenei ko karako ka nau yabuni pawena tawana empakani.”

²⁶E inako wagubu ko Parisi ragidai e ade manumupu, tagubu ke; “Ko e badidi kwaewena da kau yabugi bagiwena?”

²⁷E denai wagubu ke; “Nau yona ki ororeya mena wi nidibuwani kewowena ko nau yonani ki wi eba wainamupu bo? Wi badidi pokere yona ki ade wainapamana ki nana iwagamu? Banipo wi mete kina e kowakowai kaigamana ki nana wainapiyamu bo?”

²⁸Apunu ki inako wagubu ki pokere Parisi ragidai ubumpu denai e nakari-mupu mu bonanamaga ragiragi kawaya simupu, tagubu ke; “Kau ka bera apunai ki e waretai mosi ko nu ka oragai apunai Mosisi e kowakowai eweya iwei ragidai. ²⁹Nu katainugu da oragai apunai Mosisi e ka Mamanuga God e bonanai mena wainapiyawa wagawa ko bera apunai ki e tawana bani were bauwena ki nu eba katainugu.”

³⁰Mu inako tagubu ko iyawena apunai ki denai wagubu ke; “Akae, yau ka badidi? E nau yabuni wadubu papupu ko e tawana bani were bau-wena ki wi eba kataigau? ³¹Nu iyapana kuduba katainugu da berokoi kwae-tagamu ragidai mu bonanamaga ka Mamanuga God eba wainapiyau. Ko iyapana e mena si tepapiyamu ade e mena umunui wadamu ragidai ki mu bonanamaga ka e wainapiyau. ³²Kunuma waira kerareya yabadawa da karako ka iyapana mosi nau maba e inai rabineya yabui kenekenei wena-wena ki nau iyasugubuwani maba mo eba iyawena. ³³Ki pokere nau waina-pakani da Mamanuga God apunu yau eba tonopena ki ka e matakira kawaya yau maba mo eba kwaewagubena.”

³⁴Apunu ki inako wagubu ko mu e ade nakarimupu, tagubu ke; “Kau ka bigi rabineya wenanugibi ko kau karako uburei nu kawakawai ragidai nu nidiyana kabukabuwa ade nu wadiniyana supasupa ki nana kwaenugei bo?” Mu inako tagubu manako ubumpu apunu ki weumpu kwenumpu da e guriguri tawai ki kamadubu kayawena.

Iyapana dai iyanuga yawatai eba empiyamu

³⁵Mu apunu ki weumpu kwenumpu ki sisiyai Iyesu wainapupu manako e apunu ki ewa bananapupu ki ka e sibu, wagubu ke; “Kunumau Kawapu Apunai ki e kau sumapiyei bo?”

³⁶Ko e denai wagubu ke; “Sidiyei Kabukabuwa Apunai, e ka nima ki kau nau sidi da nau e sumapani.”

³⁷E inako wagubu manako Iyesu denai wagubu ke; “Kau ororeya mena e empipi ko karako ade mete yonaigemei nau yau kena.”

³⁸Iyesu yona ki wagubu makeya ka apunu ki kwarisiwena e ramatai kawareya ubupu manako wagubu ke; “Kaiwawoni, nau kau sumaniyakani.”

³⁹Ko Iyesu iyapana ika idiwa ki mu tadebu, wagubu ke; “Nau yewe wairau kawapuwani ki mibai ka nau iyapana kuduba wi wadiniyana supasupa ki nana bausugubuwani. Wi yabuga kenekenei ade sisipu idiwu ragidai ki wi yabuga ka payagisi tawana empumuri, ko wi yabuga bagi ade tawana em-piyamu wainapiyamu ragidai ki wi yabuga ka aita keneyagisi da wi tawana eba empumuri.”

⁴⁰Parisi ragidai dai mete ika idiwa yona ki wainamupu ka mu Iyesu manumupu, tagubu ke; “Kau nu mete yabunuga kenekenei nidiyei bo?”

⁴¹Ko Iyesu denai wagubu ke; “Wi yabuga kenewagubena ki ka wi Mamanuga God e yawatai naigida eba kataigumpena ki pokere wi paerega ki denai ki wi eba wadumpena. Ko wi iwagamu da; ‘Nu yawatanuga ki nu naigida mena empemei’, wi inako iwagamu, ki pokere wi badidi paeremupu ki denai wi nawanaga tondau.” Iyesu inako wagubu.

Papa sipi ki waigugui

10 ¹Iyesu waigugu mosi mu tadebu, wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Iyapana nima papa sipi kwagaramaga katamuruiya ki eba kaniyau ko gari asusu raurupiyau, ki e ka kuwa apunai.

²Ko papa sipi kwayubatamiyau apunai ki e ka gari katamuruiya kaniyau, ³manako katamuru uburau apunai gudu kwaipoto manako kaniyana apunai ki baiyagisi kwagara ki rabineya kaniyoto. E kwagara rabineya kaniyoto yogono ki ka papa sipi mu muga mamamaga ki e bonanai wainapomoto manako e mu simaga eyaka eyaka yogono waina-pomoto ki ka mu e bameya kebomoto manako e mu waratamini matarau baitagisi. ⁴Matarau baitagisi kewoyagisi ki ka mu mamamaga ki yabiriyagisi yagisi manako mu e bonanai waina-pomoto e eweya kayatagisi. ⁵Ko apunu kudubai mosi baiyagisi yagisi ki ka mu e bonanai wainapomoto babapomoto manako e kudeya wakapatagisi kaya-tagisi.”

⁶Iyesu yona ki wagubu ko waigugu ki mibai mu naigida eba wainamupu.

Iyesu e ka Papa Sipi Kwayubatamiyau Apunai Bagi Kawaya

⁷Ko Iyesu mu ade tadebu, wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Papa sipi mu kwagara-maga ki katamurui ka nau. ⁸Naiya

mena, nau eba bausugubuwani makeya, ki ka kuwa ragidai ropani kawayaya bautagamawa kayatagamawa ko papa sipi mu bonanamaga wainapamawa babapamawa. ⁹Katamuru ka nau ki pokere iyapana nima kwagara rabineya kaniyoto nau uburakani bamaneya baiyagisi ki ka e iya waunai bananapoto manako kayayagisi bani igida yauda asusu kupono umuno. ¹⁰Kuwa apunai ki e ka kuwawagana ade wi nuniyana giriniyana pasuniyana ki nana baiyagisi ko nau ka iya waunai wi negeyana ki nana bausugubuwani. Nau iya kororai wi eba negeyani ko iya mibai bagi kawayaya ki mena nau wi negeyani.

¹¹Nau ka papa sipi wi naigida mena kwayubaniyana ki apunai ki pokere nau niya iyani nene eba wainapakani ko wi iyaga nene wainapakani. Nau wi nene posugani ki mete baganai. ¹²⁻¹³Papa sipi mu mamamaga e ka papa sipi ki apunai ki pokere e papaiyoma ki e naigida mena kwayubatamiyau. Ko e waitapiyau apunai ki e ka papa sipi ki naigida eba kwayubatamiyau. Papa ki ka eba e nene ki pokere taku wasibena yawira baiyagisi ki ka e kudu wakapa-yagisi papa ki kamaditamini kayayagisi manako papa ki daburipomoto mubo mubo kayatagisi. ¹⁴Ko nau ka papa sipi wi naigida mena kwayubaniyakani apunai. Nau kataineya wiyo ade wi kataigau nau. ¹⁵Nau Mamai nau nota kwarikwarisisiniyau ade nau e nota kwarikwarisipakani ki maba ka nau wi mete inako nota kwarikwarisiniyakani. Nau niya iyani nene eba wainapakani ko nau wi iyaga nene wainapakani. Nau wi nene posugani ki mete baganai. ¹⁶Nau papaniyoma sipi ka eba yewe mena idiwu ko nau tawana tawana kayasugani mu kwanatamani manako mu kuduba nau bonanani wainapomoto nau ewaneya kebomoto. Nau wata eyaka mena mu damutamani manako nau niya mena ika uburoni mu kwayubatamoni.

¹⁷Nau Mamai God e nuwaiya po nau mibai ka nau naubo nuwaneya ka nau niya iyani nau iyapananiyoma mu nene tarani. Ko ewa ka nau iyani ki ade yadani. ¹⁸Nau Mamai kasiyara tegebu ade ragiragi kawayaya sidibu da nau naubo nuwaneya ki nau niya iyani wi nene tarani ade ewa ade yadani. Ki pokere, iyapana nau asusu eba susinimoto poyo ko nau naubo nuwaneya ki mu makeya makeya kwaetagisi.”

¹⁹Iyesu inako wagubu ki pokere Diyu ragidai mu mubo mubo yona ki kawareya tagamawa. ²⁰Mu dai tagubu ke; “Kweya kairapu mosi e rabineya tondau ki pokere e babawena wagau. Kamadamu, e bonanai ki nu gwede nana kawareya kawareya wainapamu.”

²¹Ko dai tagubu ke; “Kweya kairapu mosi e rabineya tondibena maba ki ka e yona bagi kawayaya yau eba wagubena. Keyai berokoi iyapana yabumaga kenekenei inako eba iyatapena.’

Diyu ragidai Iyesu tagararamupu

²²Mara ki makeya ka Diyu ragidai natere kawayaya Diyerusaremu rabineya mu poragamaga mo si tagamu ‘Duna Pasumana Poragai’ ki poragatagamawa

idiwa. Ki ka nusuru marai. ²³Iyesu Mamanuga God e Tawai rabineya Oragai Apunai Soromoni Wateya kaniyawa, ²⁴manako Diyu ragidai ropani kaway a bautagubu e kwagara-mupu manako simupu, tagubu ke; “Nu mara rowarowa kaway a kau yona matarau nuwagana wainapamana ki nawanai idiweya ko kau yona matarau mo nu eba nidibi. Karako nuwagi da nu wainapamu; Nu Iya Negeyana Apunai Keriso ki kau baganai bo?”

²⁵Ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau wi ororeya mena nidibuwani ko wi nau eba sumasiniamu. Nau Mamai e kasiyarai pokaiya kwaesugakani ki wi naigida mena emisinimpena ki ka wi nau sumasinimpena. ²⁶Ko wi ka eba nau papaniyoma sipi. Nau bonanani ki wi eba wainapiyamu ade wi nau eba sumasiniamu. ²⁷Nau papaniyoma sipi mu ka nau bonanani wainapiyamu. Nau kataineya muyo ade mu kataimugu nau ki pokere mu nau ewakumasiniyamu, ²⁸manako maramara idiwana kaiwana iyai ki nau mu tageyani. Mu karako ade aita ewa eba popotagisi ade iyapana mo eba baiyagisi nau taorosiniyoto. ²⁹Nau Mamai gwedegwede kuduba tegebu ki ka kaway a esida ki pokere iyapana mo eba baiyagisi nau iyapananiyoma nau Mamai e idaiya taoropoto. ³⁰Nau Mamai ade nau nu ka ewapuru eyaka mena.”

³¹Iyesu yona ki wagawa ka Diyu ragidai mu nuwamaga pupuwena manako mu bowa dai temupu e minimana po kwaetagamawa. ³²Ko Iyesu mu ade tadebu, wagubu ke; “Nau Mamai upi bagi kaway a ebo ebo tegebu ki nau wi bamagau kwaesugekeya emisinimawa ko nau badidi maba paerepuwani da wi ki pokaiya karako nau bowa were susinimana po kwaiwagamu?”

³³Ko Diyu ragidai denai e simupu, tagubu ke; “Kau ka eba gwede bagi mo kwaenugeya da nu ki denai kau nuniyamu ko kau Mamanuga God e si giripiyei ki gwawai ka nu karako kau nuniyamu. Kau ka iyapana kaina ko kau ade nuwegei da kau ka God.”

³⁴Mu inako tagubu ko Iyesu denai wagubu ke; “Wi goraga rabineya ka oka mosi inako wagau ke; ‘Wi kuduba ka wi Mama God nau maba.’ ³⁵Mamanuga God e okai tapu ki kuduba mibai mena ki pokere iyapana takari kaway a yonai ki wainapamawa ki ka e mu ropani kaway a simaga ‘God Nau Maba’ tadebu. ³⁶Ko nau ka Mamanuga God e eya gubagai mibai ki pokere wi gwede nana sidiyamu da nau e si giripakani? E ebo nau winesinibu manako tonosinibu yewe wairau kawapuwani. ³⁷E nuwaiya badidi ki nau makeya makeya kwae-sugakani da wi nau sumasinimana ki nana. Ko wi wainapiyamu da nau yona badidi suwagakani ki ka eba e wagubu ki makeya makeya nau suwagakani ki ka eba nau yonani suwagubuwani ki pokaiya nau sumasinimuri, ³⁸ko nau matakirani kwaesugakani empumuri ki mena pokaiya nau sumasinimuri. Wi nau matakirani ki empumuri sumapu-muri ki ka wi kataiwagi da nau Mamai ade nau nu ka ewapuru eyaka mena.”

³⁹Iyesu yona ki wagawa ka Diyu ragidai e wadamana dokodoko kwae-tagubu ko e mu yabumaga minibu kwekwe wirawira kayawena.

⁴⁰Iyesu ade wirawena kayawena awana Diyoudani papasi buridere apunu Diyoni naiya iyapana siruwa-tamiyawa ki wateya bauwena tondawa, ⁴¹manako iyapana ropani kawaye e bameya bautagubu, tagubu ke; “Apunu Diyoni matakira kawaye mo eba kwaewena ko e ubupu apunu yau nene badidi wagubu ki kuduba mibai kawaye.” ⁴²Iyesu ika tondawa ka iyapana ropani kawaye e sumamupu.

Apunu Yasarusi powena

11 ¹Mara ki makeya ka apunu mosi si ka Yasarusi sigirawena. Apunu ki e egapuiyoma ka Meri yo Mata. Mu nateremaga ka Betani ki ka tawana Diyudiya rabineya. ²(Ridi Meri e ka awana otai bagi kawaye mo wadubu nu Kaiwawonuga Iyesu e kerareya kwebu wira manako e ebo debai kumai pokaiya Iyesu kerarai surusurupupu ki ridai.)

³Apunu Yasarusi sigirawena ki pokere e egapuiyoma ubumpu Iyesu bibi tonomupu, tagubu ke; “Kaiwawo-nuga, yona yau tonopemei ki kau wainapi; Kau waretagi nuwegei apunai ki sigirawena.” Mu bibi inako tonomupu.

⁴Iyesu yona ki wainapupu ka e wagubu ke; “Iyapana Mamanuga God e si tepapamana ki nana ka apunu Yasarusi sigira yau wadubu. E sigirawena ko e eba poyagisi manako iyapana nau Mamai God Gubagai nau sini mete tepapomoto.”

⁵Iyesu ka ridi Meri yo Mata mu tatamaga Yasarusi mete kina mu nene ebotau wainapiyawa, ⁶ko e Yasarusi sigirawena sisiyai wainapupu ki ka e midi mena ragiwena garugaru mu bamamugu eba kayawena ko mara apeya ika pa tondawa. ⁷E mara apeya pa tondawa da kamadubu manako e tadeyau kabukabuwa ragidai tadebu, wagubu ke; “Karako ade wiraigamu tawana Diyudiya kaigamu.” ⁸E inako wagubu ka mu denai tagubu ke; “Nidiyei Kabukabuwa Apunai, waunitau yewena ka Diyu ragidai kau bowa were nunimana po ki nana ika kwaetagamawa ko kau karako mu bamamugu ade kaigamana ki nana nuwegei?”

⁹Mu inako tagubu, ko Iyesu waigugu were denai wagubu ke; “Mara eyaka mena rabineya ki ka madega posiwagau ade surau. Nu nawarau kaigamu ki ka nu madega taneya yawata empamu ki pokere gwede mo nu eba pispisiniyoto. ¹⁰Ko kemorayagisi sisipu umoroto duna pa mena kaigamu ki ka nu yawata eba empamu manako nu gwepamu bidara yadamu.”

¹¹Iyesu inako wagubu manako ade tadebu, wagubu ke; “Nu waretanuga Yasarusi ukwarau ki pokere nau e wadana yabuyabu ki nana kayasugani.”

¹²⁻¹³E apunu Yasarusi mibi powena ki yonai wagubu ko mu eba wainamupu ko Yasarusi pa ukwarawa wainamupu, ki pokere mu denai

tagubu ke; “Kaiwawonuga, e pa oro kirau ki ka baganai, e ukworono da ewa kiroto uburoto.” ¹⁴Mu inako wainamupu babamupu ki pokere Iyesu mu matarau tadebu, wagubu ke; “Apunu Yasarusi e ororeya mena powena. ¹⁵Nau wi nene wainapakani ki pokere nau mamama mete kwaesugakani. Nu naiya e bameya kaigumpena ki ka wi nau maraitau sumasinimpena ko karako ka wi nau kaway a daganani sumasinimuri. Ko kayo, kaigamu da empamu.”

¹⁶Iyesu inako wagubu manako apunu Tomasi si daikere ka Nasuruwa simupu ki ubupu e kowaiyoma ki tadebu, wagubu ke; “Bananapamu kaigamu da iyapana e minimoto poyo ki ka mu nu mete nunimoto popo ki baganai.”

Popai ragidai mu iyamaga kerarai ka Iyesu

¹⁷Mu kayatagubu kaiwa da bau-tagubu ka apunu Yasarusi powena ragu tampu mara apeya apeya kewowena ki sisiyai Iyesu wainapupu. ¹⁸Tawana Betani ka eba uwama ko natere Diyerusaremu bameya, ¹⁹ki pokere Diyu ragidai ropani kaway a ridi Mata yo Meri mu tatamaga powena ki mu rabinamaga minimana kwarisi ki nana ika yadi bautagubu.

²⁰Ridi Mata Iyesu yabadawa sisiyai wainapupu ka e kipu ubupu e nawanai kayawena kaniyawa da yawatau bananapupu. Ko e yowai Meri ka tawau mena tondawa. ²¹Ridi Mata Iyesu bananapupu manako sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni, kau yewe tondibena ki ka nau inasi eba powagubena. ²²Ko nau kataineya da kau karako Mamanuga God bameya genenuwagi ki kau gwede nene nuwegei ki e uburoto kau negeni.” Ridi Mata inako wagubu.

²³Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Kau inapugi powena ko e ade kiroto uburoto.”

²⁴Ko Ridi Mata wagubu ke; “Nau kataineya; Mara kwauneya, popotagubu ragidai kuduba ade iyatagisi kimoto ubumoto idiwono ki makeya ki ka e mete kiroto uburoto.”

²⁵Ko Iyesu denai wagubu ke; “Popo-tagubu ragidai iyatagisi kimoto ubumoto mu iyamaga kerarai ka nau ki pokere nau sumasiniyamu ragidai popotagisi ki ka mu ade iyatagisi. ²⁶Wi nau sumasiniyoi idiwoi ki ka wi eba popoiwagi ko mara-mara idiwoi kaiwoi. Nau yonani yau kau sumapiyei bo pa mena?”

²⁷Iyesu ridi Mata inako sibu manako e denai wagubu ke; “Kaiwawoni, nau ororeya mena kau sumanibuwani kewowena. Kau ka Mamanuga God e tononibu kawapi apunai ade nu Iya Negeyana Apunai. Kau ka Mamanuga God e Gubagai yewe wairau tondana ki nana Mamanuga God naiya mena gwaiyabawena ki makeya kau baunugibi.”

Iyesu yadi kipu

²⁸Ridi Mata inako wagubu manako wirawena tawau kayawena e yowai Meri giyansu mena sibu, wagubu ke; “Nu Nidiyau Kabukabuwa

Apunai bauwena kau nene wagubu.”²⁹Ridi Meri yona ki wainapupu ka e garugaru mena kipu ubupu Iyesu bananapana diriwai kayawena.³⁰(Iyesu mu tawa-mugu eba bauwena ko ridi Mata e muguta bananapupu ki wateya buri tondawa.)

³¹Diyu ragidai tawa rabineya Meri rabinai minimana kwarisi ki nana bautagubu idiwa ki Meri inako garugaru mena bauwena kayawena emupu ki ka mu notamaga wagubu ke; “E ka bani e inarai ononomupu wateya yadi kirana ki nana kayawena.” Mu inako nota-mupu ki pokere mu garugaru mena kimpu ubumpu e eweya kayatagubu.

³²Ridi Meri Iyesu empupu e bameya bauwena manako nuwasiyasiya nene e yabareya kwarisiwena e ramatai kawareya ubupu yadi kipu manako sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni, kau yewe tondibena ki nau inasi eba powagubena.”

³³Iyesu Meri yadi kirawa empupu ade Diyu ragidai mete bautagubu ki mu mete yadi wadamawa emitapu ki ka e nuwaboyawena e rabinai makariwena manako manutapu, wagubu ke; ³⁴“Yasarusi powena e kwakwarepui ki wi bani tamupu ki nau kabuwasini-muri.”

“Kaiwawonuga, kau yabi emani.”³⁵Mu inako tagubu manako Iyesu yadi kipu.

³⁶Iyesu yadi kirawa emupu ka Diyu ragidai dai tagubu ke; “E ka e waretai Yasarusi e nene wainapiyau ki pokere yadi kirau.”³⁷Ko dai tagubu ke; “E ka apunu mosi e yabui kenekenei iyapupu ko karako e eya waretai Yasarusi sigira-wena ki ka e badidi pokere garugaru mena eba bauwena e iyapupu.” Mu inako tagubu.

Apunu Yasarusi powena, ko ade iyawena kipu ubupu

³⁸Iyesu nuwaboya kawaya daganani ade wainapupu kanibu ononomupu wateya bauwena manako ragu tamupu ki empupu. Iyapana bowa kawaya mosi ragu umuneya minimpu bodampu ki pokere Iyesu mu tadebu, wagubu ke; ³⁹“Bowa yau weupumuri kwenupu-muri.” E yona ki wagubu ka powena apunai ki e egarai Mata bauwena e sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni, e powena ka mara apeya apeya kewowena ki pokere e kokowawena wainapakani.”

⁴⁰Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Mata, nau ororeya mena nidibuwani ki kau notagi gogawena bo? Nau sumasini ki kau Mamanuga God e kasiyarai bagi kawaya mo emani.”

⁴¹E inako wagubu ka iyapana bowa ki gwairimupu manako Iyesu ubupu e yabui kunuma esida empupu e Mamai bameya parauwena, wagubu ke; “Mamai, nau rabinaneya mena nidi-buwani ki kau ororeya mena wainapipi kewowena ki pokere nau karako parauniyakani kawaya daganani kau bamageya. ⁴²Nau kataineya da kau maramara nau nuwani notani empiyei ko iyapana yewe idiwu kau tonosinibi kawapuwani ki

sumapamana ki nana ka nau karako matarau kau parauniyakani yau kena.”

⁴³E inako wagubu manako wira-wena e bonanai ragiragi kawayu wagubu ke; “Yasarusi, nau suwagani wainapi; Kau kiri uburi yabi matarau baunuwagi.” ⁴⁴Iyesu yona ki wagawa makeya ka powena apunai ki iyawena kipu ubupu yabadubu matarau bauwena. Ko mu e idai kerarai kiyabui kuduba mete aukwara tenai pokaiya sikwamupu ki pokere e matarau bauwagawa ka Iyesu iyapana tadebu, wagubu ke; “E idai kerarai ade e kiyabui gerowo mete kina ki rikapumuri da e baiyagisi kayayagisi.” E inako wagubu.

Diyu ragidai Iyesu weki gwaiya minimana po wainapamawa
(*Mateyu 26:1-5; Maki 14:1-2; Ruki 22:1-2*)

⁴⁵Diyu ragidai ropani kawayu Meri daiyoi bautagubu Iyesu badidi kwae-wena emupu ki ka mu e sumamupu, ⁴⁶ko dai wiratagubu Parisi ragidai mu bamamugu kayatagubu manako e kwaewena sisiyai kuduba mu tade-mupu. ⁴⁷Tademawa wainamupu ka Parisi ragidai ade Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mete kina ubumpu kawakawai ragidai mete ewapuru dibimupu manako tagubu ke; “Apunu yau e matakirai kawayu kawayu kwaewagau ki pokere karako ka nu badidi kwaigamu? ⁴⁸Nu e kamadamu manako e maramara inako kwaeyogono yarona ki ka iyapana kuduba e suma-pomoto manako tawana Roumi ragidai mu piyaramuguma baitagisi Mamanuga God e Tawai ade nu nuga tawanunuga gwedegwedenuga mete kina ki kuduba giripomoto pasumoto.”

⁴⁹Karako mu paunamugu ka apunu mosi si ka Kaipasi ika tondawa. Kwamura ki rabineya ka e Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mu kawaimaga tondawa ki pokere e ubupu e kowaiyoma ki tadebu, wagubu ke; “Wi ka nota mo wainapiyamu bo wi kuduba notababa wadamu? ⁵⁰Nau suwagani wainapumuri; Nu kuduba popoigamu ki ka eba baganai ko iyapana mosi nu kuduba nene poyagisi ki ka bagi kawayu.” ⁵¹Kwamura ki rabineya ka apunu Kaipasi Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mu kawaimaga tondawa ki pokere e yona ki wagubu. Ko ki ka eba e ebo nuwaiya wainapupu wagubu ko Mamanuga God e kabuwapupu da Iyesu Diyu ragidai mu pokamugere powagana ki nana manako e ubupu yona ki wagubu. ⁵²Ko Iyesu e ka eba Diyu ragidai mu nene mena poyagisi ko Mamanuga God e iyapana-iyoma kuduba tawana tawana idiwei ki dibiniyana da nu rabinanuga eyaka-menawagana ki nana ka e poyagisi.

⁵³Mara ki makeya ka Diyu ragidai mu kawakawaimuguma Iyesu wada-mana ki nana ki kerarai birikamupu manako e minimana po yanuwei tagamawa, ⁵⁴ki pokere Iyesu tawana Diyudiya rabineya matarau

eba umawa ko e weki gwaiya iyapana eba idiwu tawanai ki deneya kayawena umawa da natere mo si ka Eparimi bauwena manako e tadeyau kabukabuwa ragidai mete ika idiwa.

⁵⁵Diyu ragidai mu poragamaga kawayu si ‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ tagamu ki rogobiwena ki pokere iyapana ropani kawayu mu mubo mubo tawanamaga kamadumpu mu idamaga kerapumaga rikapamana manako ewa poraga ki kupamana ki nana natere Diyerusaremu kayatagubu. ⁵⁶Ika bautagubu ka mu Mamanuga God e Tawai rabineya Iyesu nene yabu tamawa mu mubo deni deni umana misimisi were manu kasiwaratagamawa, tagamawa ke; “Wi badidi wainapiyamu; E poraga yau kawareya baiyagisi bo pa mena?” ⁵⁷Mu inako tagamawa mibai ka Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai ade Parisi ragidai mete kina iyapana ragiragi kawayu tademupu, tagubu ke; “Wi apunu Iyesu tawa bani empiyamu ki wi nu nidimuri da nu e yadamu.”

Ridi mosi ripa otai wadubu Iyesu kerareya kwebu wira
(*Mateyu 26:6-13; Maki 14:3-9*)

12 ¹‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ ka mara ida daikere kewowena daikere eyaka mena yabaranugu makeya, ko karako ka Iyesu natere Betani apunu Yasarusi powena ko ade iyawena ki e tawaiya ade bauwena.

²Mu Iyesu nene bani teyampu manako e apunu Yasarusi mete ika bani kupamana wateya idiwa. Ko ridi Mata bani wara-piyawa mu tageyawa.

³Ki makeya ka ridi Mata e yowai Meri ubupu ripa otai aurai bagi kawayu mo si ka ‘nada’ ki denai mete kawayu daganani karakara maba mo rabineya minibu ki wadubu bauwena. E kanibu Iyesu e kerarai kawareya ripa otai ki kwebu wira manako ewa e ebo debai kumai rowarowa kawayu ki pokaiya Iyesu kerarai surusurupupu manako ripa otai aurai bagi kawayu ki aurai tawa rabineya posiwena.

⁴⁻⁶Iyesu e tadeyau kabukabuwa apunai mosi si ka Diyudiyasi si daikere ka Isikariyoto ridi ki badidi kwaewena empupu ki ka e wagubu ke; “Ridi yau badidi pokere awana bagi kawayu ki pa kwebu wira? E wadubena manako iyapana dai gimarampena da e denai kawayu daganani bowa madai 300 kwaitana kwempena ki e wadubena iyapana gwedegwedemaga pa mena imagei ragidai ki tagebena.” Apunu Diyudiyasi e ka Iyesu e yogoi wagana apunai. E yona ki wagubu ki ka e eba iyapana gwedegwedemaga pa mena ragidai mu nuwaboyamaga wainapupu ki pokere wagubu ko Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai mete kina mu bowamaga madai sini kororai ki e bameya tondawa ki pokere e bowa madai ki dai mete kuwawagana waina-piyawa.

⁷Ko Iyesu apunu Diyudiyasi sibu, wagubu ke; “Kau gwede nana ridi yau siyei siyasiya? Kamadi. Nau posugubena ki ka e ripa otai bagi kawayu

yau pokaiya nau kwakwarepuni monaga-pena, ko e karako nau marani rogobi-wagau ki makeya bauwena nau monaga-sinibu. ⁸Gwedegwede pa mena ragidai ki mu ka maramara wi mete yewe idiwoi da wi mu waitatamiyoi. Ko nau marani rogobiwena da nau wi mete eba idiwomu.”

Diyu ragidai apunu Yasarusi mete minimana po wainamupu

⁹Diyu ragidai ropani kaway a Iyesu natere Betani bauwena ki sisiyai waina-mupu ki ka mu e diriwai ika bautagubu. Mu eba Iyesu mena empamana ki nana bautagubu ko apunu Yasarusi powena ade iyawena ki sisiyai mu wainamupu ki pokere mu e mete empamana ki nana bautagubu. ¹⁰⁻¹¹Mu Yasarusi iyawena ki matakirai mu yabumugere emupu ka mu Iyesu sumamupu ko mu muga kawakawaimuguma naiya sumatamawa ragidai ki mu kamaditampu ki pokere kawakawai ragidai ki mu rabinamaga berokowena manako gwawai apunu Yasarusi mete minimana po waina-mupu.

Iyapana Iyesu mu kaiwawomaga simupu
(*Mateyu 21:1-11; Maki 11:1-11; Ruki 19:28-40*)

¹²Nawaru puruwena ka iyapana ropani kaway a ika ‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ ki kawareya bau-tagubu ki Iyesu ika natere Dyerusaremu yabadawa sisiyai wainamupu. ¹³Waina-pamawa ka mu notowiya kwarai dai temupu manako e bananapamana nawanai kayatagubu. Mu ewapuru mena mu bonanamaga ragiragi kaway a tagamawa ke;

“Kaiwa kaiwa! Nu karako Mamanuga God e si tepapemei.
Kau ka nu Isiraero ragidai nu Kaiwawonuga kaway a karako
Mamanuga God e kasiyarai pokaiya nu nene baunugibi.
Mamanuga God kau karako wadinoyoto bagi.”

¹⁴Iyapana inako tagamawa manako Iyesu papa ‘donki’ munai mo empupu wadubu kawareya tondubu yabadawa. Mamanuga God e okai mosi Iyesu nene inako wagubu ke;

¹⁵‘Natere Saiyoni ragidai, wi kudu eba wainapiyoi. Wi Kaiwawoga papa ‘donki’ munai mosi kawareya baiyagisi empumuri.’

¹⁶Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai eba kataimugu da oka ki ka Iyesu e yonai. Ko e powena ade iya-wena kipu ubupu Mamanuga God e taneya posiwena tondawa eweya ki ka mu notamaga paparawena da mu Mamanuga God e okai Iyesu nene inako wagubu ki mibai kuduba wainamupu. Iyapana badidi makeya makeya e nene kwaetagubu ki mu mete wainamupu.

¹⁷Iyapana ropani kaway a apunu Yasarusi powena ko Iyesu kasiyarai pokaiya ade iyawena kipu ubupu matarau emupu ragidai ki mu kayatagubu sisiya ki mu kowamuguma tademawa iwa, ¹⁸ki pokere iyapana

ropani kawayá matakira ki sisiyai wainamupu karako Iyesu bameya bautagubu. ¹⁹Ko Parisi ragidai iyapana ropani kawayá Iyesu diriwai inako kwaetagamawa emitampu ki ka mu nuwarorotagubu, tagubu ke; “Emita-muri, nu eba kasiyaraigemei ko iyapana kuduba karako apunu ki sumapiyamu e eweya mena kayatagamu.”

Tawana kwaiyanai ragidai Iyesu kwaenemupu

²⁰‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ ki kawareya ka iyapana kwaiyanai yona Guriki tagamu ragidai dai Mamanuga God e si tepapamana ki nana ika mete bautagubu. ²¹Bautagubu manako kaimpu natere Betaida tawana Gariri rabineya mu apunumaga mosi si ka Piripo simupu, tagubu ke; “Kabai, nu nuwanugu ka Iyesu empamu.”

²²Apunu Piripo yona ki wainapupu ka e kayawena e waretai Enduru sibu manako mu apeya kayatagubu Iyesu simupu. ²³Ko Iyesu mu tadebu, wagubu ke; “Nau Kunumau Kawapuwani Apunai nau sini tepapamana marai karako bauwena yau kena. ²⁴Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Nu momai mosi umamu ki ka e eya ropayagisi puwayagisi ko mibai waunai miniyoto daburi. Ko momai ki tawau mena tondono ki ka e mibai eba kiroto ade mibai waunai mete eba miniyoto daburi. ²⁵Ki kwaitana, iyapana nima e ebo mena iyai nene wainapiyau ki ka e eya iyai aita ewa nene ki e kaupiyau. Ko iyapana nima yewe wairau ki iyai nene eba notapiyau ko ewa iyai ki nene mena notapiyau ki ka e maramara tondana kaniyana ki iyai ewa yadini. ²⁶Iyapana nima nuwaiya ka nau upini kwaeyagisi ki ka e yabadini nau ewaneya uburoto manako nau bani kayasugani tondoni tawanai ki ka e mete ika baiyagisi manako nau mete ewapuru ika idiwomu. Iyapana nima inako kwae-yagisi ki e si ka nau Mamai God empoto tepapoto.”

Iyesu powagana sisiyai wagubu

²⁷Iyesu ade wagubu ke; “Karako nau nuwaboya wainapakani ko nau badidi suwagani; ‘Mamai, bita kawayá nau karako bananapani ki kau surupi bo?’ Ae pa mena, nau inako eba suwagani mibai ka nau bita kawayá yau wadana ki nana bausugubuwani. ²⁸Ki pokere Mamai, kau kaubo nuwageya ki kwaenuwagi da kau sigi nau pokanere kawayayagisi.”

Iyesu yona ki wagawa makeya ka bonana mosi kunumau inako wagubu ke; “Iyapana nau sini tepapamana ki nana ki nau ororeya mena kwaesugu-buwani ade ewa mete kwaesugani.”

²⁹Iyapana ropani kawayá ika ubumawa bonana ki wainamupu ka mu tagubu ke; “Ki ka bani gaiya wagau.” Ko ade dai tagubu ke; “Ae, ki ka eba gaiya ko ki ka bani aneya mosi kunumau e nene wagubu.”

³⁰Iyapana inako tagamawa ko Iyesu wagubu ke; “Bonana wainamupu ki wi nene bauwena ko eba nau nene bau-wena. ³¹Nau Mamai God

iyapana kuduba, madega kauwagau madega posiwagau e idai gurai wi naurigau ugwadana ragiragi ki marai karako bauwena yau kena. Nau Mamai uburana waira yau notai ki kerarai apunai wadana kwenupana ki marai bauwena. ³²Iyapana nau susinimoto poyo ade nau bagisinimoto makeya ki ka nau iyapana kuduba tetamani da mu nau bamaneya baitagisi.” ³³Iyesu inako wagubu ki ka e badidi maba powagana ki sisiyai wagubu.

³⁴Ko iyapana denai tagubu ke; “Mamanuga God e gorai oragai apunai Mosisi kwebu ki wagau da nu Iya Negeyana Apunai Keriso ki e eba poyagisi ko maramara tondono kaniyono. Nu wainapemei da nu Iya Negeyana Apunai ki kau baganai ko kau badidi pokere nuwegei da mu kau nunimana poyo ade kau baginimana ki nana nuwegei. Kau ka Kunumau Kawapi Apunai baganai bo?”

³⁵Ko Iyesu mu ade tadebu, wagubu ke; “Tanai Apunai mara eba rowarowa wi mete yewe idiwoi ki pokere e taneya iwoi kwaenda sisipu baiyagisi wi bodaniyoto. Iyapana nima sisipu umau ki ka e tawana eba empiyau ko pa asusu umau. ³⁶Ko Tanai Apunai karako wi bamagau tondau ki pokere wi e suma-piyoi ki ka wi e munuiyoma idiwoi.”

Diyu ragidai Iyesu eba sumamupu

Iyesu yona ki wagubu kewowena ka e kayawena e ebo mena wekewena. ³⁷E naiya iyapana yabumugu matakira ropani kawaya kwaewagawa empamawa ko mu e eba sumapamawa. ³⁸Takari kawaya ka oragai apunai Aisaiya iyapana ki mu sisiyamaga oka pokaiya inako tapu, wagubu ke;

‘Kaiwawonuga, kau yonagi iwagibi ki mu eba sumamupu.

Kau kasiyaragi ki mu matarau mete emupu ko mu denai kau eba sumanimpu.’

³⁹Iyapana Iyesu eba sumamupu mibai ka oragai apunai Aisaiya ade wagubu ke;

⁴⁰‘Mamanuga God mu yabumaga kenepupu ade mu notamaga gogapupu ki pokere mu mibai eba bananamupu. E wagubu ke; Mu nau bamaneya bautagumpena ki ka nau mu iyatapena ko mu nau bamaneya eba bautagubu.’

⁴¹Oragai apunai Aisaiya oka ki tapu mibai ka e takari kawaya Iyesu bau-wagana ki tanai empupu were wagubu.

⁴²Iyapana kawakawai dai Iyesu sumamupu ko mu e sumamupu ki sisiyai mu matarau eba tagubu mibai ka mu Parisi ragidai mu kudumugu mete wainamupu. Parisi ragidai mu kasiyara-maga ka iyapana simaga guriguri tawai rabineya surupamana ki nana, ⁴³ki pokere iyapana kawakawai ki mu notamaga wagubu ke; ‘Nu Iyesu sisiyai iwagamu ki ka Parisi ragidai ubumoto nu sinuga guriguri tawai rabineya surupomoto

siwakekenimoto.’ Mu inako notapamawa mibai ka mu eba nuwa-mugu iyapana mu simaga giripomoto. Mu nuwamugu iyapana mu weremaga tagamana ki nene mena wainapamawa ko Mamanuga God uburana mu were-maga wagana ki nene mu eba waina-pamawa.

Iyesu yonai ka aita ewa nu ugwadiniyoto ragiragi

⁴⁴Ko Iyesu e bonanai ragiragi kawaya iyapana tadebu, wagubu ke; “Nima nau sumasiniyau ki ka e eba nau mena sumasiniyau ko nau Tonosinibu Apunai e mete sumapiyau. ⁴⁵Iyapana nima nau emisiniyau ki ka e nau Tonosinibu Apunai e mete empiyau. ⁴⁶Nau Tanai Apunai yewe wairau kawapuwani manako iyapana nima nau sumasiniyono ki ka e sisipu rabineya eba umono. ⁴⁷Iyapana nima nau yonani wainapiyau ko makeya makeya eba kwaewagau ki ka eba nau uburani nau idani gurai e naureya ugwadani ragiragi. Nau eba ki nene bausugubuwani. Nau ka iyapana wi iya negeyana ki nana bausugubuwani. ⁴⁸Iyapana nima nau tagararasiniyau bo nau yonani eba wadau ki ka eba nau uburani nau idani gurai e naureya ugwadani ragiragi. Pa mena. Aita ewa, mara kwauneya, ka nau yonani suwagubuwani wainapupu ko kwenupupu ki yonai ka uburoto e naureya ugwadiniyoto ragiragi. ⁴⁹Nau yona mibai wi nidiyakani yau kena; Nau ka eba nau naubo kasiyarani pokaiya suwagubuwani ko nau Mamai Tonosinibu Apunai badidi sidibu ki mena nau makeya makeya wi nidi-buwani. ⁵⁰Nau kataineya da iyapana e yonai sumapomoto ade yadini ki mu ka maramara idiwana kaiwana ki iyai mete yadini. Ki pokere, nau badidi nidiyakani ki nau eba asusu nidiyakani ko nau Mamai badidi wi nidiyana wagubu ki makeya makeya nau wi nidiyakani.” Iyesu inako wagubu.

Iyesu ubupu e kowakowaiyoma mu kerapumaga siruwapupu

13 ¹⁻³Marawani ki ka ‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ ki kupei kupetagamana marai ko karako kemora nene ka Iyesu e tadeyau kabukabuwa rigidai mete bani dai kupamawa idiwa. Berokoi Apunai Seitani e ka ororeya mena apunu Saimoni e gubagai si ka Diyudiyasi si daikere ka Isikariyoto e rabinai wira-pupu da e Iyesu yogoi wagana ki nana wainapiyawa. Iyesu kataiya da e naiya e Mamai bameya tondawa ade e mete kataiya da e waira yau kamadana e Mamai bameya ade kayawagana ki marai rogobiwena. E mete kataiya da e eya Mamai e kasiyarai kuduba ki e kwebu wadubu kewowena.

Iyesu e kerareya mena e kowakowai-yoma nene maramara nota kwarikwarisi-tamiyawa tondawa yabadawa da karako e mu kamaditamana marai rogobiwena ki ka e mu inako mete nota kwari-kwarisitamiyawa. ⁴Mu kupetagamawa idiwa ki makeya ka e mu paunamugu kipu ubupu e mido tatamai rikapupu ade surusuru mo

wadubu e naureya umapu, ⁵awana wadubu kabuma mo rabineya kwebu wira manako e kanibu e tadeyau kabukabuwa ragidai eyaka eyaka mu kerapumaga bigi siruwapiyawa. E bigi siruwapupu kewowena ka e surusuru e naureya umapu ki pokaiya mu kerapu-maga ki surusurupiyawa. ⁶E inako siruwatamiyawa yabadawa da apunu Pita bameya bauwena ki ka Pita e notai babawena Iyesu sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni, nau kerarani bigi ki kau eba siruwapi.”

⁷Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nau kwaesugakani ki kau karako eba kataigeya ko ewa were ki kau mibai ki katainuwagi.”

⁸Ko apunu Pita ade wagubu bodaboda, wagubu ke; “Kau ka nau Kaiwawoni kawaya ki pokere nau kerarani bigi ki kau eba siruwapi.”

Apunu Pita inako wagubu ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau kau keraragi bigi eba siruwapani ki nau kau mete eba eyaka mena.”

⁹Apunu Saimoni si daikere ka Pita yona ki wainapupu ka e wagubu ke; “Kaiwawoni, kau eba nau kerarani bigi mena siruwapi ko nau idani yo nau debani ki mete siruwapi.”

¹⁰Ko Iyesu wagubu ke; “Iyapana nima awanau siruwawena ki e midi ka kuduba tanai kawaya ko e kerarai mena dogiyapiyau. Wi kuduba ka tanai mena ko wi paunagau apunu mo eyaka mena ka bigibigi.” ¹¹(E yogoi wagana apunai ka nima ki Iyesu e kataiya ki pokere e wagubu ke; ‘Wi paunagau apunu mo eyaka mena ka bigibigi’.)

¹²Iyesu mu kerapumaga bigi siruwa-piyawa da kamadubu, e midi tatamai ade wadubu umapu manako wirawena kanibu e wateya ade tondubu. Tondubu manako mu tadebu, wagubu ke; “Nau karako wi bamagau badidi kwaesugu-buwani ki mibai wi wainamupu bo pa mena? ¹³Nau ka wi Nidiyakani Kabukabuwa Apunai sidiyamu ade wi Kaiwawoga sidiyamu ki ka wi mibai iwagamu. ¹⁴Ki pokere, nau wi Kaiwawoga ade wi Nidiyakani Kabukabuwa Apunai wi kerapuga bigi siruwapuwani ki ka wi mete kina deni deni inako waita kasiyaraiwogoi idiwoi. ¹⁵Nau keyakeyai yau kwaesugubuwani ki mibai ka wi keyakeyai ki empamana manako makeya makeya kwaigamana iwana ki nana nau kabuwanibuwani. ¹⁶Nau yona mibai wi nidiyani wainapu-muri; Bigabiga ragidai ki mu eba ubumoto mu kawakawaimuguma raurutamini, ade bibi kayatagubu ragidai ki mu eba ubumoto mu tonotampu ragidai ki raurutamini. ¹⁷Wi nau nidibuwani yau makeya makeya kwaiwogoi ki ka wi mibi mamamai mete idiwoi.”

¹⁸Iyesu inako wagubu, ade wagubu ke; “Nau ka eba wi kuduba nene suwagubuwani. Nau winenibuwani ragidai wi kuduba nau kataineya. Mamanuga God e okai naiya tapu inako wagubu ke; ‘Apunu ki nau mete ewapuru kupeigibi apunai ki e nau tagararasinibu manako nau yogoni wagubu’. Oka ki mibai karako waunitau matarayagisi empumuri. ¹⁹Nau yona yau karako wi nidiyakani da wi mibai aita ewa wenayagisi

empumuri ki ka wi kataiwagi da Kunumau Kawapuwani Apunai ka nau yau kena. ²⁰Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Iyapana nima nau tonopana apunai ki e diriwai kwaeyagisi ki ka e nau diriwani mete kwaeyagisi. Ade iyapana nima nau diriwani kwaeyagisi ki ka e nau Tonosinibu Apunai ki e diriwai mete kwaeyagisi.”

Iyesu e yogoi wagana apunai

(Mateyu 26:20-25; Maki 14:17-21; Ruki 22:21-23)

²¹Iyesu yona ki wagubu eweya ka e rabinai makariwena nuwaboya waina-pupu manako yona matarau mu tadebu, wagubu ke; “Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Wi paunagau ka apunu mosi nau yogoni yagisi.”

²²E tadeyau kabukabuwa ragidai yona ki wainamupu ka mu babatagubu mu mubo mubo emepe kasiwara-tagubu, tagubu ke; “E ka nima nene wagau?” ²³Iyesu madaneya ka e tadeyau kabukabuwa apunai mosi ki e nuwaiya po apunai ki ika tondawa, ²⁴manako apunu Saimoni si daikere ka Pita apunu ki yabu gedegedepupu sibu, wagubu ke; “Kau manupi; E nima nene wagau?”

²⁵Apunu ki riyawena Iyesu madaneya kanibu sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni, kau yogogi wagana apunai ka nima?”

²⁶Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nau karako yawi yau kawareya bani yadani kupani daikere kweyani ki apunai ka nau yogoni yagisi.” E inako wagubu manako bani mosi wadubu pikapana ki nana awana mo rabineya kaupupu manako wirawena apunu Saimoni Isikariyoto e gubagai si ka Diyudiyasi kwebu. ²⁷Apunu Diyudiyasi bani ki wadubu makeya ka Berokoi Apunai Seitani e rabineya supu manako Iyesu e sibu, wagubu ke; “Kau badidi kwaenugana wainapiyei ki kau garugaru mena kwaenuwagi.” ²⁸E tadeyau kabukabuwa ragidai kuduba mete ika kupetagamawa idiwa yona ki waina-mupu ka mu notamaga babawena. ²⁹Apunu Diyudiyasi e ka mu bowamaga madai ki sini kororai kwayubapiyawa apunai ki pokere Iyesu apunu Diyudiyasi yona ki sibu ki ka mu notamaga wagubu da e Diyudiyasi kayawagana poraga bani dai gimarapana bo gwedegwede imagei ragidai bowa madai dai tageyana ki nana sibu. ³⁰Ko apunu Diyudiyasi bani ki wadubu manako garugaru mena kipu ubupu kemora ki rabineya tawa ki kamadubu kayawena.

Iyesu mu gora waunai tagebu

³¹Apunu Diyudiyasi bauwena kayawena eweya ka Iyesu ubupu e kowakowaiyoma tadebu, wagubu ke; “Nau Kunumau Kawapuwani Apunai nau sini karako kawayayagisi. Nau badidi kwaesugani ki pokaiya ka nau Mamai e si mete kawayayagisi. ³²E Gubagai nau badidi kwaesugani ki pokaiya ka nau Mamai e si kawayayagisi, ade nau

Mamai badidi kwaeyagisi ki pokaiya ka nau sini garugaru mena mete kawayayagisi. ³³Mununiyoma, nau suwagani wainapumuri; Nau mara eba rowarowa kaway wi mete yewe idiwomu. Nau Diyu ragidai naiya tadebuwani ki maba nau karako wi mete nidiyakani yau kena; Nau karako kayasugana tawanai ki wi eba kaiwagi. ³⁴Nau gora waunai mosi wi negeyakani yau kena; Wi denideni kwayuba kasiwaraiwogoi idiwoi. Nau wi nota kwarikwarisiniyekeya ki maba wi kowaguma mete inako nota kwari-kwarisitamiyoi. ³⁵Wi inako kwaiwogoi idiwoi ki ka iyapana kuduba wi eminimoto manako kataitagisi da wi ka mibai nau yonani wainapiyamu kwaiwagamu idiwu ragidai.”

³⁶Iyesu inako wagubu manako apunu Saimoni si daikere ka Pita denai e manupupu, wagubu ke; “Kaiwawoni, kau tawana bani kayanugana nuwegei?”

Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nau kayasugana tawanai ki kau karako nau mete eba kaigamu ko ewa marai mosi ki kau nau bamaneya ika baunuwagi.”

³⁷Ko apunu Pita e ade manupupu, wagubu ke; “Kaiwawoni, nau badidi pokere karako kau ewageya eba kayasugani? Kau ponuwagi ki ka nau kau nene mete posugani ka baganai.”

³⁸Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Kau mibai nau nene ponuwagi bo? Nau nidiyani wainapi; Kemora yau rabineya ka kau mara apeya eyaka nuwagi bodaboda da kau eba kataigeya nau. Kau inako nuwogowa bodaboda manako ki eweya ka kokoroku yagisi nawaru puruyagisi.”

Iyesu pokaiya ka nu Mamanuga God bameya kaigamu

14 ¹Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai ade tadebu, wagubu ke; “Wi notaga eba koyogono kudu eba wainapiyoi. Nau Mamai God e mena sumapiyoi ade nau mete sumasiniyoi. ²Nau Mamai e tawai rabineya ka wata ropani kaway uburau. Ki pokere yewe idiwoi mibai ka nau kayasugani wi wataga yamanapani. Nau wi wataga ki eba yamanapena maba ki ka nau yona yau matarau wi eba nidibena. ³Nau wi wataga yamanapani kewoyagisi ki ka nau ewa ade wirasugani bausugani manako nau wi teniyani da nau yo wi ewapuru kaigamu nau tondana tawanai ki ika ewapuru idiwomu. ⁴Tawana nau kayasugani ki yawatai ki wi kataigau.”

⁵Iyesu inako wagubu ko apunu Tomasi babawena denai e sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni, kau tawana bani kayanugei ki nu eba katainugu ki pokere nu tawana ki yawatai badidi maba empamu manako ika baigamu?”

⁶Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nau ka Yawata, nau ka Yona Mibai ade nau ka wi Iya Negeyana ki Apunai. Iyapana nima nuwaiya nau Mamai God e bameya kayawagana wainapiyau ki ka e yabiri nau

bamaneya baiyagisi manako nau sini pokaiya ka e nau Mamai bameya kayayagisi. Nau Mamai bameya kaiwagamana yawatai kudubai mo pa mena. ⁷Wi nau naigida mena kataisinimuri ki ka wi nau Mamai e mete kataiwagi. Wi nau emisinimpu kewowena ki pokere nau Mamai ki e wi mete emupu kewowena. Nau Mamai ki e wi kataigau.”

⁸Iyesu inako wagubu ko apunu Piripo denai wagubu ke; “Kaiwawoni, nu nuwanugu ka kau Mamagi nu kabuwaniyo da nu e empamu.”

⁹Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Piripo, nau mara rowarowa kawaya wi mete yewe idiweya ko kau eba kataigeya nau bo? Iyapana nima nau emisiniyau ki ka e nau Mamai mete empiyau. Ko kau gwede nana nau Mamai wi kabuwaniyana ki nana nuwegei? ¹⁰Nau ka nau Mamai mete ewapuru eyaka mena ade e ka nau mete ewapuru eyaka mena. Nau yona suwa-gakani ki kau sumapiyei bo pa mena?” Iyesu apunu Piripo inako sibu manako ade wirawena e tadeyau kabukabuwa ragidai kuduba emitapu tadebu, wagubu ke; “Nau yona yau nidibuwani ki ka eba nau naubo kasiyarani pokaiya wi nidibuwani. Nau ade nau Mamai ki nu ka ewapuru eyaka mena ki pokere e ebo kasiyarai pokaiya badidi kwae-wagau nau kabuwasiniyau ki mena nau makeya makeya kwaesugakani manako wi kabuwaniyakani. ¹¹Nau ade nau Mamai nu ka ewapuru eyaka mena yonai nidibuwani ki wi naigida mena wainapumuri sumapumuri. Ko wi nau yonani suwagubuwani ki eba sumapu-muri ki ka wi nau matakirani nau Mamai e kasiyarai pokaiya kwae-sugekeya emisinimawa ki sumapumuri. ¹²Nau yona mibai wi nidiyakani yau kena; Iyapana nima nau sumasiniyoto ki ka nau badidi kwaesugekeya ki maba e mete kwaeyagisi. Ko eba ki mena. Nau ka aita ewa nau Mamai bameya kayasugani ki pokere nau badidi maba kwaesugekeya ki ka maraitau erida ko nau sumasiniyau apunai badidi maba kwaeyagisi ki ka kawaya esida. ¹³Wi gwede mosi nene nau sini pokaiya geneiwagi ki nau kwaesugani manako nau Mamai e si nau pokanere kawaya-yagisi. ¹⁴Wi gwede mosi nau sini pokaiya geneiwagi ki kuduba nau kwaesugani.”

Iyesu uburoto Mamanuga God e eya Keyai tonopoto

¹⁵Wi nau nene notapiyoi idiwoi ki ka wi nau gorani nidibuwani ki makeya makeya kwaiwogoi, ¹⁶⁻¹⁷manako nau Mamai siyani da e wi Waitaga mosi wi nene tonopoto. Wi Waitaga ki kena ka nau Mamai e eya Keyai Mibai Bagi Kawaya maramara wi mete idiwana kaiwana ki nana baiyagisi. Iyapana nau Mamai mete tagararaniyamu ragidai ki ka e Keyai Mibai Bagi Kawaya ki mu eba yadini mibai ka mu e eba em-pomoto ade e eba kataitagisi. Ko wi e kataipumuri mibai ka e wi rabinagau maramara tondono kaniyono.”

¹⁸“Nau deni mena wi eba kamadini-yani kayasugani ko nau ewa marai mosi ade wirasugani wi bamagau bausugani. ¹⁹Mara eba rowarowa

yabaranugu ki ka iyapana nau Mamai mete tagarara-niyamu ragidai nau ewa mo eba emisinimoto. Ko wi nau ade emisini-muri. Nau iyaiya tondoni ki pokere wi mete inako iyaiya idiwoi. ²⁰Mara ki baiyagisi makeya ki ka wi kataiwagi da nau Mamai mete ewapuru eyaka mena idiwei ki maba wi nau mete ewapuru eyaka mena idiwomu ade nau wi mete ewapuru eyaka mena idiwomu.

²¹Iyapana nima nau gorani tapuwani ki makeya makeya kwaewagau ki ka e nau nota kwarikwarisisiniyau. E nau nota kwarikwarisisiniyono tondono ki ka nau Mamai e mete inako nota kwarikwarisipono tondono ade nau e mete notaponi e bameya bausugoni.”

²²Iyesu inako wagubu manako Apunu Diyudiyasi (e ka eba Diyudiyasi Isikariyoto ko apunu Diyudiyasi kudubai mosi) ki e ubupu denai wagubu ke; “Kaiwawoni, kau gwede nana nu mena bamanugu baunugana nuwegei ko kau tagararaniyamu ragidai ka badidi pokere pa mena?”

²³Apunu Diyudiyasi inako wagubu, ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Iyapana nima nau nota kwarikwarisi-siniyau ki ka nau gorani tapuwani ki e makeya makeya mete kwaeyogono manako nau Mamai notai e bameya yodono ade nau mete ewapuru e bameya baigamu idiwomu.

²⁴Ko iyapana nima nau eba nota kwarikwarisisiniyau ki ka nau gorani tapuwani ki e mete eba wadau. Nau yona yau nidiyakani ki ka eba nau naubo yonani ko ki ka nau Mamai Tonosinibu Apunai ki e yonai.

²⁵Nau karako wi mete yewe ewapuru idiwei ki pokere nau yona yau karako matarau wi nidiyakani, ²⁶ko nau wi kamadiniyani kayasugani eweya ki ka nau Mamai God uburoto wi Waitaga mosi ki ka e eya Keyai Tanai Bagi Kawayi ki nau sini pokaiya wi nene tonopoto manako e uburoto gwedegwede kuduba wi kabuwaniyoto. Nau yona kuduba naiya nidibuwani ko wi notaga gogawena ki e wi notaga ade yadini papara manako wi nau yonani ki kuduba wainapumuri.

²⁷Nau nuwabagi wi bamagau tarakani. Nuwabagi ki nau niya rabina-neya tondau ki nau wi negeyakani. Iyapana nau tagararasiniyamu ragidai ki mu ka nuwabagi ki maba mo eba wainapomoto wi negeni. Ki pokere, wi notaga eba koyogono kudu eba wainapiyoi. ²⁸Nau wi kamadiniyana kayasugana ade ewa mete wirasugana bausugana ki yonai nau ororeya mena wi nidibuwani kewowena. Wi nau yonani ki naigida mena sumampena nota kwarikwarisisinimpena ki ka nau Mamai bameya ade kayasugana yonai nidibuwani ki mibai wi wainampena ade nau mamamani mete kwaigumpena mibai ka nau Mamai e ka kawayi esida ko nau ka e kobaiya. ²⁹Ko ewa badidi wenawagana yonai nidibuwani ki mibai aita ewa wenayagisi empumuri ki ka wi nau sumasinimuri.

³⁰Waira yau wadubu apunai Seitani yabadau ki pokere nau yona rowarowa kawayi wi mete yewe eba iwogomu. E kasiyarai mo nau bamaneya pa mena, ³¹ko iyapana kuduba, madega kauwagau madega

posiwagau mu naigida mena kataigamana ki nana da nau nuwani notani nau Mamai bameya tondau ki pokere nau Mamai badidi wagubu ki makeya makeya nau karako kwaesugani. Ki pokere, tawa yau kamadamu kaigamu.”

Nu Iyanuga Kerarai Apunai ka Iyesu

15 ¹Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai waigugu were ade tadebu, wagubu ke; “Nau ka ripa ‘waeni’ ko nau Mamai e ka ripa ki kwayubapiyau apunai. ²Nau ragini mibai eba kirotu ki ka nau Mamai nau ragini ki purupoto isiyapoto. Ko nau ragini mibai kirotu ki ka e nau ragini ki meyoto warapoto taniyagisi manako mibai kawaya daganani ewa kirotu. ³Ko wiyo, nau yonani nidibuwani ki pokaiya ka wi nuwaga notaga ororeya mena taniwena. ⁴Wi nau mete ewapuru eyaka mena idiwoi ki ka ade nau wi mete ewapuru eyaka mena idiwomu. Ripa ragai mosi naureya kaiyarayagisi ki ka e mibai eba kirotu. Ko ragai ki ripa naureya tondono ki ka e mibai kirotu. Ki maba, wi wibo mena idiwoi ki ka wi mibiga eba kirotu. Ko wi nau naurineya idiwoi ki ka wi mibiga kirotu.”

⁵Iyesu inako wagubu ade wagubu ke; “Ripa eya ka nau ko wi ka nau raga-niyoma. Iyapana nima nau naurineya nau mete eyaka mena idiwomu ade nau e mete eyaka mena idiwomu ki ka e mibai kawaya daganani kirotu. Ko wi nau kamadisanimuri nau naurineya eba idiwoi ki ka wi wibo kasiyaraga pokaiya gwede mo kwaiwagi ki mibai eba wenapoto. ⁶Iyapana nima nau mete ewapuru eyaka mena eba idiwomu ki apunai bo ridai ka ripa ragai gwiya-mupu surawena ki maba surayagisi manako ewa tepomoto mata pasumoto. ⁷Wi nau mete ewapuru eyaka mena idiwomu ade nau yonani suwagubuwani ki wainapumuri wi rabinagau suroto tawayagisi ki ka wi gwede mosi nene wainapiyamu ki wi nau Mamai simuri manako wi badidi simupu ki kuduba e uburoto wi negeni. ⁸Wi mibiga inako kirotu ki ka wi nau yonani mibai wainapiyamu kwaiwagamu ragidai manako nau Mamai e si wi pokagere kawayayagisi. ⁹Nau Mamai kawaya daganani nau nota kwarikwarisisiniyau ki maba nau wi mete kawaya daganani nota kwarikwarisisiniyakani ki pokere wi inako idiwoi ki ka nau maramara wi nota kwarikwarisisiniyoni tondoni. ¹⁰Nau Mamai e umunui nau wadakani ki pokere e nau nota kwarikwarisisiniyau. Ki maba, wi nau gorani tapuwani ki makeya makeya kwaiwogoi ki ka nau wi maramara inako mete nota kwarikwarisisiniyoni tondoni.

¹¹Nau yona yau nidibuwani da wi nau pokanere mibi mamamai deni mena wainapamana idiwana ki nana. ¹²Nau gorani tapuwani ka yau kena; Nau wi nota kwarikwarisisiniyakani ki maba wi inako mete denideni nota kwari-kwarisiwogoi ade kwayuba kasiwara-iwogoi idiwoi. ¹³Iyapana

nima e kowaiyoma kawayu daganani nota kwarikwarisitamiyau ki ka e eya midi kwakwarepui ki tagararapoto ade e kowaiyoma nene poyagisi ki mete baganai. E nuwaiya po muyo ki pokere e inako kwaeyagisi. ¹⁴Wi nau nidi-buwani ki makeya makeya kwaiwogoi idiwoi ki ka wi nau kowaniyoma mibai. ¹⁵Nau bigabiga ragidai wi eba nidiyakani ko nau kowaniyoma mibai wi nidiyakani. Bigabiga apunai ki e kawai ki notai e eba kataiya. Ko nau Mamai badidi sidibu ki yonai kuduba nau wi nidibuwani kataigubu kewo-wena ki pokere wi ka eba bigabiga ragidai ko wi ka mibai nau kowani-yoma. ¹⁶Wi eba nau winesinimpu ko nau wi winenibuwani da wi kaiwagi maramara idiwana kaiwana ki mibai wi rabinagau kimono manako wi nau sini pokaiya gwede mo nene iwagi ki kuduba ka nau Mamai uburoto wi negeni. ¹⁷Ki pokere, nau gorani negeyakani ka yau kena; Wi deni deni nota kwarikwarisiwogoi ade kwayuba kasiwaraiwogoi idiwoi.”

Iyapana baitagisi nu girinimoto pasunimoto

¹⁸Iyesu inako wagubu, ade tadebu, wagubu ke; “Nau tagararasiniyamu ragidai baitagisi wi girinimoto pasuni-moto ki wi wainapumuri da mu naiya nau mete inako girisinimawa pasusini-mawa. ¹⁹Wi mu mete ewapuru idimpena ki ka mu wi diriwaga kwaetagumpena. Ko nau wi winenibuwani da wi waira yau notai ki kamadamana ki nana suwagubuwani ki pokere karako ka iyapana ki mu nuwamugu wi pa mena. ²⁰Nau naiya mena nidibuwani da bigabiga apunai eba uburoto e kawai ki raurupoto. Nau nidibuwani ki mibai wi wainapumuri; Iyapana nau girisinimupu ki ka mu wi mete girinimoto ade nau suwagubuwani ki nau umununi mu wadumupu ki ka wi iwagi ki wi umunuga mu mete yadini. ²¹Wi ka nau nene ki pokere mu berokoi kuduba ebo ebo wi bamagau kwae-tagisi. Mu nau Tonosinibu Apunai kataitagumpena ki ka mu inako eba kwaetagumpena ko mu eba kataimugu eyo ki pokere mu inako kwaetagisi. ²²Nau mu bamamugu eba bausugubena ade nau Mamai e yonai mu eba tadebena wainampena ki ka mu eba paerempena bita wadumpena. Ko nau tadebuwani ki mu wainamupu kewowena ko mu nau yonani ki eba mibimupu ki pokere mu beramaga berokoi ki denai mu nawana-maga tondau. Mu denai ki baibigapa-mana yawatai mo pa mena. ²³Iyapana nima nau girisiniyau ki ka e eba nau mena girisiniyau ko e ka nau Mamai mete giripiyau. ²⁴Nau matakira kawayu kawayu mu paunamugu kwaesugu-buwani. Naiya ka iyapana mosi nau kwaesugubuwani ki kwaitana mo eba kwaewena. Nau matakira ki eba kwae-sugubena ki ka mu beramaga berokoi ki denai mo mu eba wadumpena. Ko karako nau matakirani ki mu mubo yabumugere emupu kewowena ki pokere mu beramaga berokoi ki denai mu yadini. Mu nau girisiniyamu ade nau Mamai mete giripiyamu, ²⁵ko ki ka oragai apunai

Mosisi oka tapu ki mibai wenawagana ki nana. Oka ki wagubu ke; ‘Mu ka nau pa asusu girisinimawa.’

²⁶Nau Mamai bameya bausugani ki ka nau uburani nau Mamai e eya Keyai Mibai Tanai Bagi Kawaya e bameya tondau ki wi Waitaga tonopani da e wi bamagau baiyagisi manako nau yonani kuduba ki yagisi matara. ²⁷Nau upini kerarai birikapuwani makeya yabedekeya da karako ka wi maramara nau mete idiweya ki pokere wi mete kina nau yonani ki naigida mena iwogoi iwoi.”

16 ¹Iyesu inako wagubu ade mu tadebu, wagubu ke; “Wi nau eba kamadisinimana ade yawata eba paerepamana ki nana ka nau yona yau wi nidibuwani. ²⁻³Iyapana mu midi-maga wi bamagau togayogono manako wi siga ki mu gurigurimaga tawai rabineya surupomoto wi siwakeke-nimoto. Mara yabadau da iyapana baitagisi wi nau sumasiniamu ragidai nunimoto popo. Iyapana ki mu ka nau Mamai mete gogoniyamu, ki pokere mu inako kwaetogomono ki ka mu notamaga yogono da; ‘Nu ka Mamanuga God e upi mibai kwaigemei.’ Ko mu eba e upi kwaetagamu. ⁴Nau yona yau nidiyakani ki mibai kuduba aita ewa wenayagisi empumuri ki ka wi nau yonani nidibuwani yau mena notapiyoi.”

Mamanuga God e Keyai badidi kwaewagau

“Nau wi mete idiweya kebomeya ki ka nau yona yau wi eba nidibuwani, ⁵⁻⁶ko karako waunitau ka nau Tonosinibu Apunai e bameya ade wirasugani kayasugani ki pokere nau yona yau wi nidiyakani. Nau kataineya da nau yona suwagubuwani wainamupu ki ka wi nuwaboyaigubu manako wi mo nau eba manusinimpu, iwagubu ke; ‘Kau bani kayanugei?’ ⁷Ko wainapumuri; Nau Mamai bameya eba kayasugani maba ki ka wi Waitaniyana Apunai wi bamagau eba baiyagisi. Ko nau kayasugani ki ka wi bagiga nene mibai ka nau uburani wi Waitaniyana Apunai ki tonopani manako e wi bamagau baiyagisi wi toginiyoto. ⁸Mamanuga God e Keyai Tanai Bagi Kawaya ki wi bamagau matarau baiyagisi ki ka e uburoto nau tagarara-siniyamu ragidai badidi paeremupu mu kabuwatamini; Mu paeremaga ka badidi ade Mamanuga God e yabuiya supasupai idiwana ki mibai ka badidi ade nau Mamai God e idai gurai mu naurimugu aita ewa ugwaditamini ragiragi ki mibai ka badidi ki kuduba e uburoto mu kabuwatamini. ⁹Mu paeremaga ki mibai kabuwatamini ka yau kena; Mu nau eba sumasiniamu. ¹⁰Ade Mamanuga God e yabuiya supasupai idiwana ki mibai kabuwatamini ka yau kena; Nau Mamai bameya kayasugani manako mu nau ewa mo eba emisinimoto. ¹¹Ade e idai gurai mu naurimugu ugwaditamana ragiragi ki mibai ka yau kena; Nau Mamai God e ororeya mena e idai gurai waira yau wadubu apunai Seitani e naureya ugwadubu ragiragi kewowena.”

¹²Iyesu inako wagubu, ade wagubu ke; “Nau yona kawayaya mosi wi ade nidiyana wainapakani ko nau yona ki suwagani ki ka wi notaga bani baba-yagisi. ¹³Ko nau Mamai e Keyai mibai kawayaya ki baiyagisi ki ka gwedegwede kuduba mibai mena ki e wi kabuwa-niyoto. E ka eba e ebo nuwaiya ki yagisi ko nau Mamai badidi siyoto wainapoto ki makeya makeya e yagisi manako gwedegwede kuduba ewa wenayagisi ki yonai e wi mete kabuwaniyoto. ¹⁴Nau wi nidiyana yonai wainapakani ki kuduba e yagisi manako ki pokaiya ka nau sini kawayayagisi. ¹⁵Gwedegwede kuduba nau Mamai e nene ki kuduba mete nau nene. Ki pokere, nau Mamai e Keyai badidi siyani wainapoto ki e makeya makeya wi nidini.”

Nuwaboya yo mamama ki yonai

¹⁶“Nau waunitau wi kamadiniyani kayasugani manako wi nau eba emisini-muri. Ko eba rowarowa eweya ki wi nau ade emisnimuri.”

¹⁷Iyesu inako wagubu ki ka e tadeyau kabukabuwa ragidai dai mu mubo deni deni manu kasiwaratagamawa, taga-mawa ke; “E inako wagubu ki mibai ka badidi? E nidibu da ‘Nau Mamai bameya kayasugani ki pokere waunitau ka wi nau eba emisnimuri ko ade waunitau ka wi nau ade emisnimuri’. ¹⁸E yona ‘waunitau’ nene wagubu ki mibai ka badidi? Nu nota baba wademei.” E tadeyau kabukabuwa ragidai mu mubo mena inako tagamawa.

¹⁹Iyesu kataiya da mu e manu-pamana wainapamawa ki pokere e wagubu ke; “Nau suwagubu wani da; ‘Waunitau ka wi nau eba emisnimuri ko ade waunitau ka wi nau ade emisini-muri’, nau yona ki suwagubu wani ki pokere wi wibo deni deni manu kasiwaraiwagamau idiwu bo? ²⁰Nau yona mibai wi nidiyani wainapumuri; Nau tagararasiniyamau ragidai mu ka waunitau mamamatogomono ko nau sumasiniyamau ragidai ki wi ka waunitau nuwaboyaiwagi nau yadini wadoi. Wi nuwaboyaiwogoi ko mara eba rowarowa eweya ki ka wi nuwaboyaga ki kewo-yagisi manako wi rabinagau kwarisiyagisi mibi mamamai idiwoi. ²¹Mara ki waigugui ka yau kena; Ridi mosi munu wenapana marai baiyagisi ki ka e makari wainapono yadi kirono. Ko munu ki wenayagisi eweya ki ka e makari ki notagogapoto mamamayagisi mibai ka e munui wenawena ki pokere. ²²Ki maba, karako ka wi nuwaboya wainapiyamau ko waunitau yewena ka wi nau ade emisnimuri manako wi ade mamamaiwagi. Wi mamamaga ki ka iyapana mo eba baiyagisi surupoto.

²³Mara ki baiyagisi makeya ki ka wi eba gwede mosi nene nau bamaneya genesinimuri ko wi nau sini pokaiya ki kuduba deni mena nau Mamai simuri. Nau nidiyani wainapumuri; Wi badidi nau sini pokaiya nau Mamai bameya inako iwagi ki e uburoto wi negeni. ²⁴Wi naiya nau sini pokaiya nau Mamai bameya inako mo eba iwagubu ko wi karako iwagi da e negeni manako wi mibi mamamai idiwoi.”

Iyesu e tagararapiyamu ragidai kuduba raurutapu

²⁵“Naiya ka nau waigugu pokaiya wi nidiyekeya ko mara yabadau da nau waigugu ki kamadani manako nau Mamai e yonai matarau wi nidiyani. ²⁶Mara ki baiyagisi ki ka wi wibo nau sini pokaiya deni mena nau Mamai bameya geneiwagi ko eba nau uburani wi nene nau Mamai siyani. Pa mena. ²⁷⁻²⁸Nau Mamai nuwaiya po wiyo mibai ka wi nuwaga notaga nau bamaneya tondau ade wi mibipiyamu da e nau tonosinibu yewe wairau kawapuwani. Ko karako waunitau ka nau ade wirasugani nau Mamai bameya ade kayasugani.”

²⁹Iyesu inako wagubu manako e tadeyau kabukabuwa ragidai denai e simupu, tagubu ke; “Karako ka kau waigugu kamadibi yona matarau nu nidiyei. ³⁰Nu karako wainapemei da gwedegwede kuduba ki kau kataigeya ki pokere iyapana mo kau ewa eba manuniyoto eminiyoto. Karako ka nu kau sumanimei ade nu kataigibi wetawetara da kau ka Mamanuga God kau Tononibu Kawapi ki Apunai.”

³¹Mu inako tagubu ko Iyesu denai wagubu ke; “Wi karako nau sumasinियamu iwagubu ko nau nidiyani wainapumuri; ³²Mara yabadau, ena mara ki wana bauwena da wi kuduba nau kamadisnimuri wakapaiwagi daburipumuri wi wibo wibo tawagau kaiwagi. Wi nau kamadisnimuri kaiwagi ko nau niya mena eba tondoni mibai ka nau Mamai e uburoto nau togisiniyono tondono. ³³Nau yona yau nidibuwani da wi nau pokanere nuwabagi rabineya idiwana ki nana. Nau tagararasiniyamu ragidai baitagisi wi girinimono pasunimono ko kasiyaraiwogoi kudu eba wainapiyoi. Waira yau e notai ki kuduba nau raurupuwani kewowena.”

Iyesu e Mamai bameya guriguriwena

17 ¹Iyesu yona ki wagubu kewowena pairawena kunumau esida yabu tapu manako e Mamai bameya guriguriwena, wagubu ke; “Mamai, nau marani wana bauwena ki pokere kau Gubagagi nau sini karako tepapi da kawayayagisi manako iyapana ki empomoto kataitagisi ki ka mu kau sigi mete tepapomoto.

²Kau madega kauwagau madega posiwagau kasiyara kuduba tegebi da nau uburana kau iyapanagiyoma kuduba tegebi ki maramara idiwana kaiwana iyai mu tageyana ki nana nuwagibi. ³Mamai, kau kiya mena ka mibai ki pokere iya maramara idiwana kaiwana kerarai ka yau kena; Iyapana nima kataiya kau ade kau Tonosinibi Apunai Iyesu Keriso nau mete kina kataisiniyau ki ka iya maramara tondana kaniyana iyai ki e wadubu kewowena. ⁴Kau upini tegebi ki nau yewe waira kawareya kuduba kewopuwani. Kau sigi nau yewe tepa-pekeya ki pokere Mamai; ⁵Nau yo kau kunuma waira eba yamanamipi makeya ewapuru mena tanai bagi kawaya rabineya idiwewa manako nu sinuga kawayawena

kayawena ki maba nau karako kau yabarageya uburakani tanai ki ade tege da nau sini karako mete kawayayagisi.

⁶Waira yau ragidai kau winetapi nau idani rabineya nakatapi tegebi ki nau ubupuwani mu kau sisiyagi tade-buwani manako kau yonagi ki kuduba mu wadumupu kewowena. ⁷Mu karako kataitagubu wetawetara da gwedegwede kuduba kau tegebi ki kerarai ka kau kiya mena. ⁸Kau yonagi kuduba nau mu tadeyana ki nana sidibi ki nau mu tadebuwani manako mu kau yonagi ki sumamupu. Mu karako kataitagubu wetawetara da nau ka kau Tonosinibi Kawapuwani ki Apunai.

⁹Nau karako kau kiya iyapanagi-yoma winetapi tegebi ki mu nene gurigurisugakani. Nau eba iyapana kuduba, madega kauwagau madega posiwagau ki mu nene guriguri-sugakani. ¹⁰Gwedegwede kuduba nau nene ki kau nene ade kau nene ki kuduba nau nene ki pokere nu iyapananuguma mu pokamugere ka nau sini karako kawayawagau yarau. ¹¹Nau karako waira yau kamadana kau bamageya ade yarana kwaesugakani ko mu ka yewe wairau idiwono. Mamai, kau ka Bagi Kawayaya Tanai Apunai. Nau yo kau nu sinuga ka eyaka mena ki pokere nau sini sidibi ki kasiyarai pokaiya mu kwayubatamiyowa tondowa. Nau yo kau ewapuru eyaka mena idiwei ki maba mu mete kina mu rabinamaga ewapuru eyaka mena inako idiwono. ¹²Nau mu mete ewapuru idiweya ki ka nau sini sidibi ki kasiyarai pokaiya ka nau mu kwayubatamekeya tondekeya ki pokere mu mo nau eba kamadisinimpu. Ko kau yonagi oka naiya tamupu ki mibai wenawagana ki nana ka tawana berokoi kayawagana apunai eyaka mena ki e mena nau kamadisinibu. ¹³Nau karako waunitau kau bamageya yarani ko mu yewe wairau idiwono ki pokere mu nau mamamani kawayaya daganani mete wainapamana ki nana ka nau yona yau matarau suwagakani. ¹⁴Kau yonagi kuduba ki nau mu tadebuwani kewowena. Nau yo mu ka eba waira yau ragidai ki pokere waira yau ragidai nu girinimana pasunimana kwaetagamu. ¹⁵Kau eba nau iyapana-niyoma yau tetamana tawana kudubeya nakatamana ki nana gurigurisugakani ko nau nuwaneya kau uburi mu kwayubatamiyowa da Berokoi Apunai Seitani eba baiyagisi mu giritamini. ¹⁶Nau ka eba waira yau apunai ade mu mete kina ka eba waira yau ragidai. ¹⁷Ki pokere, kau yonagi mibai kawayaya ki pokaiya kau tanigi tonopi mu rabina-mugu miniyoto siwa da mu iyamaga kuduba kau idagi rabineya nakapomoto manako kau iyapanagiyoma mibai idiwono. ¹⁸Kau nau tonosinibi yewe wairau kawapuwani ki maba nau karako mu mete tonotamakani da mu tawana tawana kayatagisi. ¹⁹Mu pokamugere ka nau karako nau naubo iyani kau bamageya tarakani da mu mete kina mu mubo iyamaga kuduba kau idagi rabineya nakapomoto.

²⁰Mamai, nau karako eba mu nene mena gurigurisugakani ko iyapana kuduba ki aita mu yonamaga pokaiya nau sumasinimoto ki mu nene nau

mete gurigurisugakani. ²¹Mamai, kau waita-tamiyowa da mu nuwarara tagarara eba idiwono ko mu rabinamaga eyaka mena idiwono. Kau nau mete ewapuru eyaka mena ade nau kau mete ewapuru eyaka mena ki maba karako waitatamiyowa da mu mete kina nu mete ewapuru eyaka mena inako idiwomu. Mu inako idiwono ki ka iyapana karako nau tagararasiniyamu ragidai mu emitamini manako mu notamaga wirayagisi da kau tonosinibi ki mu mete sumapomoto. ²²Nau yo kau ewapuru eyaka mena idiwei ki maba mu mete inako rabina-maga eyaka mena idiwana ki nana ka nau ubupuwani Tanai Bagi Kawayau kau tegebi ki mu mete tagebuwani. ²³Kau nau mete ewapuru eyaka mena ki maba nau mu mete ewapuru eyaka mena da mu kuduba deni mena mu rabinamaga eyakamenaigamana ki nana. Mu notamaga eyaka mena inako idiwono ki ka nau tagararasiniyamu ragidai mu emitamini manako kataitagisi da kau nau tonosinibi bausugubuwani. Kau nau nota kwarikwarisisiniyei ki maba nau sumasiniyamu ragidai kau mu mete kina inako nota kwarikwarisitamiyei, ko ki ka iyapana ki mete kataitagisi.

²⁴Mamai, kau kunuma waira eba yamanapipi makeya ki kau nau notasiniyeya. Kau iyapanagiyoma kuduba nau idaneya nakapipi ki nau tanini tegebi ki maramara empamana ki nana ka nau nuwaneya nau bani tondoni tawanai ki mu mete ika idiwono. ²⁵Mamai, kau ka Notagi Eyaka Mena Supasupai Apunai. Kau tagararaniyamu ragidai mu eba kataimugu kau ko nau kataineya kau ade nau sumasiniyamu ragidai ki mu mete kataimugu da kau nau tonosinibi kawapuwani. ²⁶Kau yonagi ki nau mu tadebuwani kewowena ade aita ewa ka nau kawareya mu ade tadeyoni da mu kataitagisi da kau nau nota kwarikwarisi-siniyei ki maba ka mu mete inako deni deni nota kwarikwarisi kasiwara-togomono idiwono manako nau mu mete ewapuru eyaka mena idiwomu ade mu nau mete inako ewapuru eyaka mena idiwomu.”

Iyapana Iyesu wadumupu kayatagubu

(*Mateyu 26:47-56; Maki 14:43-50; Ruki 22:47-53*)

18 ¹Iyesu Mamanuga God bameya guriguriwena kewowena manako kipu ubupu e tadeyau kabukabuwa ragidai mete waratapu tawana ki kamadumpu kayatagubu awana marai munta mo si ka Kidoni purumupu manako papasi buridere tawana mo bautagubu. ²Wata ki ka Iyesu yogoi tapu apunai Diyudiyasi ki e mete kataiya. Naiya mena ka Iyesu mara ropani kawayau e tadeyau kabukabuwa ragidai mu mete ika idiwa. ³Apunu Diyudiyasi karako piyara ragidai ade iyapana dai ki Parisi ragidai ade Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mu tonotampu ki bananatapu mete wata ki kayatagubu. Mu siwe beumpu ade ta yo kepata mete tempu bautagubu. ⁴Iyesu bameya gwede mosi badidi ewa wenawagana ki kuduba e kataiya ki pokere yawira ragidai ki bautagubu

ka e kanibu mu yabaramugu ubupu manako manutapu, wagubu ke; “Wi nima kwaenepiyamu iwu?”

⁵“Nu ka Iyesu, tawana Nasareta apunai ki e kwaenepemei.”

Mu inako tagubu manako Iyesu denai wagubu ke: “Nau yau kena.”

E yogoi tapu apunai Diyudiyasi ika piyara ragidai mu paunamugu uburawa.

⁶⁻⁷Iyesu yona denai inako wagubu wainamupu ka iyapana ki kudu taga-mugere danatagubu gwempu wairau ukwampu. Ko Iyesu kawareya mu ade manutapu, wagubu ke; “Wi nima kwaenepiyamu iwu?”

E inako wagubu, manako mu ade tagubu ke; “Nu ka Iyesu, tawana Nasareta apunai ki e kwaenepemei.”

⁸Ko Iyesu denai mu tadebu, wagubu ke; “Nau ororeya mena nidibuwani da ‘Nau yau kena’, ki pokere wi nau kwaenesiniyamu iwu ka baganai ko nau kowakowaniyoma yau mu kamadita-muri kayatagisi.

⁹(E yona ki wagubu mibai ka e naiya e Mamai badidi sibu ki mibai wenawagana ki nana. E naiya e Mamai sibu, wagubu ke; ‘Iyapana kuduba tegebi ki eyaka mena mo nau eba wadubuwani kaupuwani.’)

¹⁰Ki makeya ka apunu Saimoni si daikere ka Pita e kerebai wadubu iyara apunai mosi minibu manako e wenagui garu deneya mebu puru. Apunu ki bidara wadubu e ka Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mu kawai-maga e bigabigai apunai mosi si ka Marukasi. ¹¹Ko Iyesu wirawena apunu Pita sibu, wagubu ke; “Kau kerebagi wadi ade wateya tari. Nau Mamai nau makari bananapana sisiyai sidibu ki nau karako bananapani ko yawata ki kau eba bodapi.”

Mu Iyesu wadumupu apunu Anasi bameya bautagubu

¹²Piyara ragidai mu kawaimaga mete kina ade yawira ragidai dai ki mu kaimpu Iyesu wadumpu dokodoko e idai umamupu, ¹³manako wadumpu apunu Kaipasi e memenaguwai si ka Anasi tawaiya kayatagubu. Kwamura ki makeya ka apunu Kaipasi Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mu kawaimaga tondawa. ¹⁴E naiya Diyu ragidai inako tadebu, wagubu ke; ‘Nu kuduba popoigamu ki ka eba baganai, ko iyapana mosi nu kuduba nene pyogagisi ki ka bagi kawayaya.’

Apunu Pita Iyesu nene wagubu gogagoga

(Mateyu 26:69-70; Maki 14:66-68; Ruki 22:55-57)

¹⁵Apunu Saimoni si daikere ka Pita ade Iyesu e tadeyau kabukabuwa apunai mosi ki Iyesu eweya weki gwaiya kayatagubu kaiwa. Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mu kawaimaga ki Pita waretai ki e kataiya ki pokere mu apunu kawai ki e tawaiya bautagubu ka Pita waretai ki Iyesu eweya tawa ki yapu, ¹⁶ko Pita e eya ka ika gari tagaiya uburawa. Pita e waretai ade wirawena matarau bauwena manako munu

ridai mosi ika gari katamurui dagura uburawa ki sibu manako ewa kanibu Pita wadubu gari rabinewa kebomupu. ¹⁷Mu kebomawa ka munu ridai ki Pita empupu manako sibu, wagubu ke; “Kau ka mu wadumpu apunai ki e kowakowai mosi diyayai eminiyakani.”

Ko Pita e midi minibu, wagubu ke; “Ae, nau pa mena.”

¹⁸Ki ka nusuru kawaya ki pokere apunu kawai ki e bigabigaiyoma imatau mata mo pasumpu ika mata emi-tamiyawa idiwa manako Pita ika bau-wena ka e mete kina kanibu mata empiyawa.

Mu Iyesu siyamawa wirawira

(Mateyu 26:59-66; Maki 14:55-64; Ruki 22:66-71)

¹⁹Mamanuga God bameya dobo-piyamu ragidai mu kawaimaga ki e ubupu Iyesu yona badidi iyapana tadeyawa ki nene e manupiyawa ade e tadeyau kabukabuwa ragidai mu sisiya-maga mete kina e siyana ki nana manu-piyawa. ²⁰Ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau yona weki gwaiya mo eba suwege-keya ko guriguri tawai rabinewa ade Mamanuga God e Tawai ki rabinewa ka nau iyapana kuduba mu paunamugu uburekeya yona matarau mena suwege-keya. ²¹Ki pokere kau gwede nana nau inako manusiniyei? Nau wainasinimawa ragidai ki mu mena manutami. Nau badidi tadeyekeya ki kuduba mu katai-mugu ki pokere mu tagisi.”

²²Iyesu yona ki wagawa makeya ka apunu kawai ki e bigabigai apunai mosi ika Iyesu madanewa uburawa ki Iyesu kwanabeya minibu manako sibu, wagubu ke; “Kau Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mu kawaimaga inako eba siyowa.”

²³Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nau yona mo paerepuwani suwagu-buwani ki kau sisiya ki iyapana yau kuduba matarau tade da mu waina-pomoto. Ko nau yona mibai suwagu-buwani ki kau badidi pokere nau susinibi?”

²⁴Mu yonamaga kewowena ka apunu Anasi ubupu Iyesu wadubu Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mu kawaimaga Kaipasi bameya tonopupu ko e idai umamupu ki taburubai mu eba rikamupu.

Pita Iyesu nene ade wagubu gogagoga

(Mateyu 26:71-75; Maki 14:69-72; Ruki 22:58-62)

²⁵Ki makeya ka apunu Pita ika mata empiyawa tondawa manako iyapana dai ki e simupu, tagubu ke; “Nu wainapemei da kau ka mu wadumupu apunai ki e waretai mosi.”

Ko apunu Pita denai wagubu gogagoga, wagubu ke; “Ae, nau ka eba e mete iweya.”

²⁶Mu Iyesu wadamawa makeya ka apunu Pita Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai mu kawaimaga e bigabigai apunai mosi e wenagui mebu puru, ko karako ka apunu ki e rakarakai mosi Pita empupu manako

sibu, wagubu ke; “Mu apunu ki buri wadamawa wateya ki ka nau kau mete ika emini-buwani wainapakani.”

²⁷Ko Pita ade wagubu gogagoga manako ki makeya ka e kokoroku wagubu wainapupu.

Iyesu kaiwawo Pairasi yabareya ubupu
(*Mateyu 27:1-2, 11-14; Maki 15:1-5; Ruki 23:1-5*)

²⁸Nawaru puruwena didiburu mena ka iyapana ki Iyesu wadumpu apunu Kaipasi tawai ki kamadumpu manako piyara ragidai mu kawaimaga e tawaiya kayatagubu. Ika bautagubu ka Diyu ragidai tawa ki rabineya eba kaimupu ko mu ika imatau ubumawa mibai ka mu wainamupu da mu tawana kwaiyanai ragidai ki mu tawamugu kaiwoto ki ka mu bigi tageni manako mu ewa ‘Mamanuga God Nu Raurunibu Poragai’ ki eba kupomoto. ²⁹Mu inako wainapamawa ki pokere tawa ki apunai si ka Pairasi ubupu mu bamamugu matarau bauwena manako manutapu, wagubu ke; “Apunu yau berokoi badidi kwaewena emupu were e kirapiyamu?”

³⁰Ko mu denai tagubu ke; “E berokoi mo eba kwaewagubena maba ki ka nu e asusu eba wadumpena kau bamageya baigumpena ko e berokoi kwaewena ki pokere nu e wadimipi kau bamageya baigibi.”

³¹Mu inako tagubu ki pokere apunu Pairasi denai wagubu ke; “Wi wibo wadumuri kaiwagi manako wi wibo goraga badidi wagau ki pokaiya e makeya makeya wade supasupa-pumuri.”

Ko Diyu ragidai ki denai tagubu ke; “Nu ka oreya mena nu nubo goranuga pokaiya e paerei ki wadimipi supasupa kewowena ko e paerei ki denai e mini-mana poyo ki kasiyarai ka piyara ragidai wi bamagau ko eba nu bamanugu.” ³²(Iyesu naiya badidi maba powagana sisiyai wagubu ki mibai karako wenawena yau kena.)

³³Apunu Pairasi wirawena e tawai rabineya ade kanibu manako wirawena Iyesu empupu sibu, wagubu ke; “Diyu ragidai mu Kaiwawomaga kau baganai bo?”

³⁴Ko Iyesu denai wagubu ke; “Nau yonani ki nuwagibi ki kau kaubo yabarageya nuwagibi bo iyapana dai kau nidimupu were nuwagibi?”

³⁵Ko apunu Pairasi denai wagubu ke; “Nau ka eba Diyu ragidai wi iyapanaga ko kau kiya iyapanagiyoma ade Mama-nuga God bameya dobopiyamu ragidai mete kina mu kau wadinimpu nau idani rabineya tamunimpu. Ki pokere, kau berokoi badidi kwaenugibi ki kau matarau nau kabuwasini.”

³⁶Apunu Pairasi inako wagubu, manako Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nau ka eba waira yau e kaiwawoi. Nau waira yau kaiwawoi tondibena ki ka nau kowakowaniyoma karako bau-tagumpena taburuba pokaiya umasinimpu yau purumpena manako Diyu ragidai nau eba wadisinimpena. Nau ka eba waira yau nene kaiwawosugu-buwani.”

³⁷Iyesu inako wagubu ki pokere apunu Pairasi e ade manupupu, wagubu ke; “Kau mibai kaiwawo ki karako matarau nuwagi da nau wainapani.”

Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke: “Ena, kau ki kei nuwegei. Nau iyapana yona mibai tadeyana ki nana waira yau kawareya kawapuwani ki pokere yona mibai wainapiyamu ragidai ki mu ka nau yonani ki mete wainapiyamu.”

³⁸Iyesu yona ki wagubu ka apunu Pairasi ubupu e ade manupupu, wagubu ke; “Ko yona mibai ka gwede?”

Apunu Pairasi Iyesu powagana yonai wagubu
(*Mateyu 27:15-31; Maki 15:6-20; Ruki 23:13-25*)

Apunu Pairasi yona ki wagubu ade wirawena matarau ade bauwena, manako Diyu ragidai tadebu, wagubu ke; “Apunu ki berokoi kwaewena ki mibai mo nau eba bananapuwani. ³⁹Ko wi bususuga ka ‘Mamanuga God Raurunibu Poragai’ ki kawareya iyapana mo diburawena ki e si iwagi manako nau dibura gudui kwaipani da dibura apunai ki baiyagisi kayayagisi. Ki pokere, wi nuwagau nau karako Diyu ragidai wi Kaiwawoga yau tonopani da e baiyagisi matarau kayayagisi bo?”

⁴⁰E inako wagubu ko mu denai mu bonanamaga ragiragi kawaya tagubu ke; “Eba eyo ko kau apunu Barabasi tonopi da e baiyagisi kayayagisi.” (Apunu Barabarasi e ka apunu yawiyawirai mosi ki pokere diburawena.)

19 ¹Ki eweya ka apunu Pairasi ubupu piyara ragidai Iyesu taburuba pokaiya minimana ki nana tadebu, ²manako mu e raukekepamawa da kamadumpu ka mu impunewa dai tempu e debaiya painimupu ade mido tatamai daragai bagi kawaya mosi wadumpu e monagamupu, ³manako waegeyageyamapamawa siyamawa, tagamawa ke; “Kaiwa kaiwa Diyu ragidai mu Kaiwawomaga.” Mu inako tagamawa manako kaimpu Iyesu kwanabeya minimupu.

⁴Ko apunu Pairasi e ade wirawena matarau bauwena manako iyapana tadebu, wagubu ke; “E berokoi badidi kwaewena ki mo nau eba bananapuwani ki pokere nau karako yadani matarau bausugani tarani da wi e empumuri.” ⁵E inako wagubu manako Iyesu impunewa debaiya painimupu ade mido tatamai daragai monagamupu inako mete matarau bauwena ika ubupu. Ika uburawa ka apunu Pairasi iyapana tadebu, wagubu ke; “Empumuri, apunu ki yau kena.”

⁶Mamanuga God bameya dobo-piyamu ragidai mu bigabigamuguma mete kina Iyesu ika uburawa emupu ka mu ewapuru mena mu bonanamaga ragiragi kawaya tagamawa ke; “Ripa korosi naureya minimuri poyo. Ripa korosi naureya minimuri poyo.”

Ko apunu Pairasi denai mu tadebu, wagubu ke; “Ki ka wi wibo wadumuri ripa korosi naureya e minimuri poyo mibai ka e berokoi badidi kwaewena ki mo nau eba bananapuwani.”

⁷Apunu Pairasi inako wagubu, ko Diyu ragidai denai tagubu ke; “Apunu yau poyagisi mibai ka e goranuga raurupiyawa e eya wagawa da e ka Mamanuga God e Gubagai.”

⁸Apunu Pairasi yona ki wainapupu ka e notai kowena kudu wainapupu, ⁹manako ubupu Iyesu wadubu wira-tagubu tawa rabineya kaimpu manako Iyesu ade manupupu, wagubu ke; “Kau tawana bani were baunugibi?”

E inako wagubu ko Iyesu yona denai mo eba wagubu, ¹⁰ki pokere apunu Pairasi e ade sibu, wagubu ke; “Kau badidi pokere yona denai mo eba nuwegei? Nau kasiyarani pokaiya ki kau baunuwagi matarau kayanuwagi ade nau kasiyarani pokaiya ki kau ripa korosi naureya ponuwagi. Nau kasiyarani inako ki kau kataigeiya bo pa mena?”

¹¹Apunu Pairasi inako wagubu, ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nau Mamai kau kasiyaragi ki eba negebena ki ka kau kasiyaragi nau bamaneya pa mena ade kau inako eba nuwagubena. Ki pokere, kau paeregi ki bigi ka maraitau erida ko nau wadisninibu kau idagi rabineya tamusinibu apunai ki e paerei ki bigi ka kawayaya esida.”

¹²Apunu Pairasi yona ki wainapupu ka e Iyesu tonopana matarau bauwagana kayawagana ki yawatai kwaenepiyawa, ko Diyu ragidai ewapuru mena mu bonanamaga ragiragi kawayaya ade tagubu ke; “Iyapana nima yagisi da e eya ka kawai ki ka e nu kawainuga kawai Sita e iyarai ki pokere kau apunu yau tonopi matarau baiyagisi kayayagisi ki ka kau eba nu kawainuga kawai Sita e waretai.”

¹³Apunu Pairasi mu yonamaga ki wainapupu ka e Iyesu wadubu matarau bauwena manako e ebo kemai ki kawareya yapu tondubu. Kema ki watai ki mu yona Iburu were si ‘Gabata’ tagamu, ko ki ka gwarantana.

¹⁴Karaka ka madega paunau wadana kwaewagawa ko marawani ka ‘Mama-nuga God Nu Raurunibu ki Poragai’. Ko apunu Pairasi ubupu Diyu ragidai tadebu, wagubu ke; “Wi Kaiwawoga ka yau kena.”

¹⁵Ko mu denai patapamawa mu bonanamaga ragiragi kawayaya tagamawa ke; “Wadumuri kaiwagi. Ripa korosi naureya minimuri poyo.”

Iyapana inako tagamawa ko apunu Pairasi mu ade manutapu, wagubu ke; “Wi mibai nuwagau nau uburani wi Kaiwawoga yau ripa korosi naureya miniyani poyo bo?”

Ko Mamanuga God bameya dobo-piyamu ragidai denai tagubu ke; “Nu kaiwawonuga ka Sita eya mena. Nu kaiwawonuga kudubai mo pa mena.”

¹⁶Mu inako tagamawa ki pokere apunu Pairasi ubupu Iyesu wadamana ripa korosi naureya minimana poyo ki yonai e piyaraiyoma tadebu.

Mu Iyesu ripa korosi naureya minimupu poyo
(*Mateyu 27:32-44; Maki 15:21-32; Ruki 23:26-43*)

¹⁷Piyara ragidai Iyesu wadumupu ripa korosi mosi yamanamupu ki wadumpu kwempu manako e ripa korosi ki kawarapupu kaniyawa da tawana

mo si ka Deba Suwana tagubu ki bautagubu. Yona Iburu were ka mu tawana ki si 'Gorogata' tagamu. ¹⁸Ika bautagubu ka mu Iyesu ripa korosi naureya ikokomupu ade iyapana apeya mete tetampu e madanai daikere daikere ikokotampu. ¹⁹⁻²⁰Ko apunu Pairasi oka mo yona Iburu were ade yona Roumi were ade yona Guriki pokaiya okapupu ki mu Iyesu debaiya ripa korosi naureya minimupu. Oka tapu ki inako wagubu; 'Yau ka tawana Nasareta apunai Iyesu. Diyu ragidai mu Kaiwawomaga ka eyo.' Iyesu ripa korosi naureya ikokomupu watai ka eba rowarowa kawayu ko natere Diyerusa-remu bameya ki pokere Diyu ragidai ropani kawayu ika yawatau kebomawa oka ki iyabamupu. ²¹Ko Mamanuga God bameya dobopiyamu ragidai ubumpu apunu Pairasi simupu, tagubu ke; "Kau yona 'Diyu ragidai mu Kaiwawomaga ka eyo', ki kau eba tapena ko kau yona inako okapena; 'Apunu yau wagubu da e ka Diyu ragidai mu Kaiwawomaga'.

²²Mu inako tagubu ko apunu Pairasi denai mu tadebu, wagubu ke; "Nau oka badidi okapuwani ki nau okapuwani kewowena."

²³Piyara ragidai apeya apeya ki Iyesu ripa korosi naureya ikokomupu kewowena ka mu e gwedegwededei rikamupu ki damumupu mubo mubo temupu. E mido tatamai bagi rowarowa kawayu pa painiwagawa umawa ki mu mete wadumupu, ²⁴tagubu ke; "Dabuwa bagi kawayu yau ki nu eba purupamu ko nu yanuwa munta mo kwaigamu manako nima si yanuwa ki rabineya yabiri baiyagisi ki e yadini. Mu inako tagubu ki ka Mamanuga God e okai mosi badidi wagubu ki makeya makeya wenawena. Oka ki inako wagubu ke; 'Mu nau gwedegwedeni purumupu mu mubo denemugu dene-mugu temupu manako yanuwa mo kwaetagubu ki pokaiya mu nau midini tatamai wadumupu.'

Piyara ragidai yona ki makeya makeya kwaetagubu.

Iyesu e waretai mosi ubupu Iyesu inai inapupu

²⁵Ripa korosi bameya ka ridi apeya apeya ika ubumawa. Mosi ka Iyesu e eya inai, mosi ka Iyesu inai ki e yowai, mosi ka apunu Koropasi e wainai si ka Meri, ade mosi ka Meri Magidarini.

²⁶Iyesu inai ika uburawa empupu ade e tadeyau kabukabuwa apunai mosi ki e nuwaiya po eyo ki mete ika uburawa empupu ki ka e inai inako sibu, wagubu ke; "Inani, apunu ki kau karako gubagapi." ²⁷Ade e tadeyawa kabukabuwa apunai ki mete empupu sibu, wagubu ke; "Kau inagi ki kena." Iyesu inako wagubu ki pokere mara ki makeya ka e tadeyau kabukabuwa apunai ki Iyesu inai inapupu manako ewa bananapupu tawaiya kayatagubu manako mu ewapuru mena idiwa.

Iyesu powena

(Mateyu 27:45-56; Maki 15:33-41; Ruki 23:44-49)

²⁸Iyesu wainapupu da e upi kuduba kewowena. Ko oragai ragidai Mama-nuga God e bonanai wainapamawa tagamawa ragidai takari

kawaya oka tampu ki mibai makeya makeya wenawagana ki nana ka e wagubu ke; “Awana gobani wagau.”

²⁹Ika wairau ka awana suwakarai mosi si ka winiga karakara kopakai pokaiya minimpu posiwena ika tampu tondawa ki pokere iyapana dai dabuwa tenai mosi awana ki rabineya kaumupu manako sikurumupu Iyesu umuneya tamupu. ³⁰Iyesu umuneya tamupu manako e dabuwa ki remoremopiyawa da kamadubu, wagubu ke; “Ika kewo-wena.” E inako wagubu kuwena manako e nonai toporuwena powena.

Piyara apunai mosi Iyesu ta were ugwadubu

³¹Mara karako ka bagibagi siyarai, ki pokere Diyu ragidai poraga bani yo gwedegwede kuduba tepiyamu tawiya-tagamu okukunatagamu da marawani ki ka mu maramaga kawai da mu pa aiyata idiwana marai. Diyu ragidai dai karako kayatagubu apunu Pairasi bameya bautagubu manako simupu, tagubu ke; “Kau badidi wainapiyei? Marawani ka nu maranuga kawai da nu pa idiwana marai ki pokere nu nuwa-nugu ka wi piyara ragidai karako kaiwagi iyapana ripa korosi naureya ikokotampu ki mu kerapumaga suwanai gaipumuri da mu garugaru mena popotagisi manako mu kwakwarepu-maga karako mena tepumuri kaiwagi ononotamuri.”

³²Kaiwawo Pairasi wagubu da baganai manako e piyara ragidai dai tonotapu kayatagubu ripa korosi wateya bautagubu manako apunu ki Iyesu madanai daikere uburawa ki e kerarai suwanai gaimupu manako ewa e waretai ki e kerarai suwanai mete gaimupu.

³³Mu Iyesu bameya bautagubu ko e ororeya mena powena emupu ki pokere e kerarai suwanai ki mu eba gaimupu, ³⁴ko piyara apunai ki mosi ta wadubu kanibu Iyesu madaneya ugwadubu baura manako e darai ade e awanai ki garugaru mena bauwena kayawena. ³⁵(Nau yau kuduba nau naubo yabunere matarau badidi empuwani ki nau karako oka pokaiya tarakani da wi ki mete wainapamana sumapamana ki nana. Nau kataineya da nau karako suwagubuwani ki kuduba mibai.) ³⁶Piyara ragidai Iyesu kerarai suwanai eba gaimupu ki mu Mamanuga God naiya Iyesu nene badidi wagubu oka tampu ki makeya kwaetagubu. Oka ki mosi inako wagubu ke; ‘E suwanai mo ki mu eba minimupu kaiyara’.

³⁷Ade Mamanuga God e okai mosi takari kawaya tampu ka yau kena; ‘Ta were ugwadumpu apunai ki mu yabumugere empomoto.’

Mu Iyesu kwakwarepui ragu tamupu

(Mateyu 27:57-61; Maki 15:42-47; Ruki 23:50-56)

³⁸Tawana Arimateya mu apunu-maga mosi si ka Diyosepa. E Iyesu sumapiyawa ko e Diyu ragidai mu kawakawaimuguma mu kudumugu mete wainapiyawa ki pokere e Iyesu sisiyai matarau eba wagawa

umawa. Karako ka e ubupu kaiwawo Pairasi bameya kayawena Iyesu kwakwarepui wadana ononopana ki manui wadubu manako ewa kayawena Iyesu kwakwarepui ripa korosi naureya rikapupu.

³⁹Apunu mosi si ka Nikodimasi. E naiya Iyesu bameya kemorau bauwena apunai ki kena. E karako ripa otai aurai bagi kawayu mo wadubu mete ika bauwena. Ripa otai ki ka bisi kawayu igwa posiweni ki bitai maba. ⁴⁰Iyapana apeya ki Iyesu kwakwarepui wadumupu ripa otai pokaiya monagamupu manako ewa aukwara tenai rowarowa kawayu mo wadumpu e midi kwakwarepui kuduba painimupu. Diyu ragidai popotagamu ki ka mu inako kwaetagamu were ononotamiyamu.

⁴¹Ripa korosi naureya minimpu poyo ki watai bameya ka ragu waunai mosi ika uburawa ki rabineya iyapana mosi naiya ika eba ononomupu. ⁴²Marawani ka Diyu ragidai mu aiyatamaga kawayu ki marai ki pokere iyapana apeya ki karako Iyesu kwakwarepui wadumpu ragu ki rabineya tamupu.

Iyesu powena, ko ade iyawena kipu ubupu
(*Mateyu 28:1-8; Maki 16:1-8; Ruki 24:1-12*)

20 ¹Pura kawayi, nawaru sisipui teyanawa makeya ka ridi mosi si ka Meri Magidarini kipu ubupu ragu ki rabineya Iyesu kwakwarepui tampu ki empana kayawena. E ika bauwena manako bowa kawayu ki ragu minimpu bodampu ki gwairiweni empupu. ²Empiyawa da kamadubu ka e garugaru mena wirawena kayawena apunu Saimoni si daikere ka Pita ade Iyesu e tadeyau kabukabuwa apunai mosi ki Iyesu nuwaiya po apunai ki mete kina mu bamamugu bauwena. Bauwena manako tadebu, wagubu ke; “Nu Kaiwawonuga e kwakwarepui ragu rabineya tamupu ki mu wadumupu kayatagubu bani tamupu ko ki nau eba kataineya.”

³Mu yona ki wainamupu ka apunu Pita e waretai ki mete kina kimpu ubumpu garugaru mena ragu ki empa-mana ki nana kayatagubu. ⁴Mu garu-garupamawa ko e waretai ki yabiri ragu bauwena ko Pita ewa bauwena. ⁵Yabiri bauwena apunai ki tapu kekera ragu rabineya yabu tapu manako e Iyesu gerowoi mena ika ukwarawa empupu. Ko e ragu rabineya eba kanibu ko matarau ika uburawa.

⁶Apunu Saimoni si daikere ka Pita ewa bauwena ragu rabineya garugaru mena kutokuto kanibu yabu tapu manako e mete kina gerowoi mena ika ukwarawa empupu. ⁷Aukwara tenai mosi ki mu Iyesu debaiya painimupu ki ika bonipupu daikere ukwarawa empupu. Gerowoi ki daikere ukwarawa empupu. ⁸Yabiri bauwena apunai ki e mete ragu rabineya kaimupu manako e mete empupu sumapupu.

⁹Oragai ragidai Mamanuga God e bonanai wainapamawa tagamawa ragidai Iyesu iyawagana kirana uburana yonai takari kawayu tagubu

oka tampu ki ka apunu Pita ade e waretai ki mu naiya eba kataimugu. ¹⁰Mu ragu ki kamadumpu manako wiratagubu mu mubo tawamugu ade kayatagubu.

Ridi Meri Magidarini Iyesu matarau empupu

(Mateyu 28:9-10; Maki 16:9-14)

¹¹Ko ridi Meri Magidarini ragu madaneya ika yadi kirawa uburawa manako e tapu kekera ragu rabineya yabu tapu, ¹²manako aneya apeya mu midimaga tatamai poe utatagubu ki ika ragu rabineya idiwa emitapu. Aneya mosi ka Iyesu naiya ukwarawa watai debaiya tondawa ko mosi ka e ukwarawa watai kerareya tondawa. ¹³Aneya ki Meri empupu manako simupu, tagubu ke; “Ridi, kau gwede yadi kirei?”

Ko e denai wagubu ke; “Nau Kaiwawoni powena ko mu e kwakwarepui wadumpu kayatagubu bani tamupu ki nau eba kataineya ki pokere nau yadi kirakani.” ¹⁴E inako wagubu manako wirawena apunu mosi ika tagaiya uburawa ki empupu. Apunu ki ka Iyesu ko Meri e gogopupu. ¹⁵Gogopiyawa ko Iyesu ubupu ridi Meri empupu manako sibu, wagubu ke; “Ridi, kau gwede yadi kirei? Kau nima kwaenepiyei?”

Meri wainapupu da apunu ki ka waira ki kwayubapiyau apunai mosi ki pokere denai e sibu, wagubu ke: “Bada, e kwakwarepui ki kau wadibi kayanugibi bo? Ki kau bani tapi ki kabuwasini da nau kayasugani yadani.”

¹⁶Ko Iyesu denai Meri sibu, wagubu ke; “Meri.”

Ki makeya ka ridi Meri wirawena Iyesu naigida mena empiyawa manako e bonanai kawaye e yonai Iburu were wagubu ke; “Raboni.” (Ki ka; ‘Sidiyei Kabukabuwa Apunai.’)

¹⁷Ko Iyesu e sibu, wagubu ke; “Kau nau midini eba wadi mibai ka nau waunitau nau Mamai bameya ade kayasugani. Ko karako kayanuwagi nau yowaniyoma nau sumasiniamu ragidai ki mu tade, nuwagi ke; ‘Iyesu wagubu ke; Nau wirasugani kayasugani nau Mamai God bameya, nau yo wi ewapuru Mamanuga God e bameya.”

¹⁸Iyesu inako wagubu manako ridi Meri Magidarini kipu ubupu kayawena Iyesu tadeyau kabukabuwa ragidai mu bamamugu bauwena manako tadebu, wagubu ke; “Nu Kaiwawonuga nau matarau empuwani.” E inako wagubu manako Iyesu badidi sibu ki makeya makeya e mu mete tadebu.

Iyesu tadeyau kabukabuwa ragidai e eya matarau empupu

(Mateyu 28:16-20; Maki 16:14-18; Ruki 24:36-49)

¹⁹Pura kawai ki kemoreya ka Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai Diyu ragidai kudumugu mu tawamaga rabineya gudu umamupu idiwa. Mu gudu umamupu idiwa ko Iyesu bani bauwena mu paunamugu uburawa

manako yona inako tadebu, wagubu ke; “Wi notaga kwarisiyagisi kudu eba wainapiyoi ko nuwabagi rabineya idiwoi.” ²⁰E inako wagubu, manako e idai daikere daikere e madanai mete ugwadumpu baura ki watai mu kabuwatapu emupu. Emupu ka mu e mamamai ebotau wainamupu manako tagubu ke; “Kaiwawonuga, kau mibai baunugibi.”

²¹Ko Iyesu mu ade tadebu, wagubu ke; “Wi notaga kwarisiyagisi kudu eba wainapiyoi ko nuwabagi rabineya idiwoi. Nau Mamai naiya nau tonosinibu kawapuwani ki maba karako nau wi mete tononiyakani.” ²²E inako wagubu, manako e umunai aurai pokaiya mu puwatapu, wagubu ke; “Mamanuga God e eya Keyai Tanai Bagi Kawaya ki nau karako negeyakani ki wi wadumuri.” ²³Ade wagubu ke; “Wi iyapana bera-maga berokoi mo empumuri manako nau kasiyarani pokaiya surupumuri ki ka nau mu beramaga berokoi ki mete surupani kewoyagisi. Ko wi iyapana beramaga berokoi mo empumuri ko nau kasiyarani pokaiya eba surupumuri ki ka nau mete kina mu beramaga berokoi ki eba surupani.” Iyesu inako tadebu.

Apunu Tomasi e notai apeya apeya

²⁴Iyesu ika mu bamamugu bauwena ki makeya ka e tadeyau kabukabuwa ragidai ida esida kewowena kerapu apeya (12) ki apunai mosi si Tomasi si daikere ka Nasuruwa simupu ki tawana mo kayawena. ²⁵E ewa bauwena manako e kowaiyoma e simupu, tagubu ke; “Nu Kaiwawonuga ade iyawena yewe bamanugu bauwena ki nu yabunugere matarau emipi.” Mu inako tagubu ko apunu Tomasi denai wagubu ke; “E idai ikoko pokaiya minimupu watai ki nau empenna nau idani gurai wateya tapena ade e madaneya ugwadumpu wateya nau idani kweupena ki nau wi sumanibena. Ko wi iwagubu ki nau eba sumapakani.”

²⁶Pura eyaka mena kewowena eweya ka Iyesu e tadeyau kabukabuwa ragidai apunu Tomasi mete kina gudu umampu tawa rabineya idiwa manako Iyesu ade bani bauwena mu paunamugu ubupu, wagubu ke; “Wi notaga kwarisi-yagisi kudu eba wainapiyoi ko nuwabagi rabineya idiwoi.” ²⁷E inako wagubu manako wirawena apunu Tomasi empupu sibu, wagubu ke; “Kau idagi gurai yewe tari nau idani emani. Kau idagi yewe roronapi nau madanineya kweupi. Kau nau eba sumasinibi ko karako kau notagi apeya apeya ki kamadi kau notagi eyaka mena nau sumasiniyowa.”

²⁸Apunu Tomasi yona ki wainapupu ka e denai Iyesu sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni. Kau ka nau Kaiwawoni, kau ka God.” ²⁹Ko Iyesu ubupu apunu Tomasi ade sibu, wagubu ke; “Kau nau matarau emisinibi ki pokere nau sumasinibi. Iyapana nau eba emisini-yamu ko pa sumasiniyamu ki ka mu mamamatogomono idiwono.” Iyesu inako wagubu.

Apunu Diyoni oka yau tapu ki kerarai

³⁰Iyesu ubupu nu nidiyawa kabu-kabuwa ragidai nu yabunugu matakira ropani kawayu kwaewagawa empemeya ko oka yau rabineya ka nau ki dai mena okapuwani. ³¹Ko wi naigida mena kataigamana wetawetara ki nana da Iyesu e ka nu Iya Negeyana Apunai Keriso ade e ka Mamanuga God e eya Gubagai ki pokere ka nau karako oka yau mena okapakani. Wi e sumapiyoi idiwoi ki ka wi e si pokaiya iya waunai wadumuri idiwoi.

Iyesu e kowakowaiyoma bamamugu ade matarawena

21 ¹Ki eweya ka Iyesu kaburu kawayu Taibiriyasi papateya e tadeyau kabukabuwa ragidai mu bamamugu ade matarawena.

²Apunu Saimoni si daikere ka Pita yo apunu Tomasi e si mu Nasuruwa simupu yo natere Kainani tawana Gariri rabineya mu apunumaga mosi si ka Nataniyero yo apunu Tabadi e gubagai-yoma apeya yo Iyesu e tadeyau kabu-kabuwa ragidai apeya dai mete kina ki mu kuduba ewapuru mena ika dibi-mupu idiwa, ³manako apunu Pita ubupu e kowaiyoma ki tadebu, wagubu ke; “Nau karako raubiyo nene kayasugani.”

“Ki baganai, nu mete kaigamu.”

Mu ewapuru mena kaimpu waka rabineya yampu manako kemora ki rabineya kaburu kawareya raubiyo nene puwaritagamawa kaiwa idiwa da nawaru puruwena ko mu raubiyo mo eba wadu-mupu. ⁴Madega wauni posiwagawa makeya ka Iyesu ika bauwena kaburu papateya uburawa ko e tadeyau kabu-kabuwa ragidai ki mu e gogomupu. ⁵Gogopamawa ko e wena siyapu, wagubu ke; “Edamani, wi raubiyo dai tempu bo pa mena?”

Ko mu denai e simupu, tagubu ke; “Pa mena, nu mo eba wadimipi.”

⁶Mu inako tagubu manako Iyesu denai wagubu ke; “Wi puwari wadu-muri waka madanai idanuga garu deneya kwenupumuri ki ka wi raubiyo dai tepumuri.” Mu e umunui wadumupu puwari wadumpu kaburu rabineya ade kwenumupu manako ki makeya ka raubiyo puwari posiwena mu tainipa-mana ko bisi kawayu.

⁷Iyesu e tadeyau kabukabuwa apunai mosi ki Iyesu nuwaiya po eyo ki wirawena apunu Pita sibu, wagubu ke; “Ki ka nu Kaiwawonuga bauwena diyayai.” Apunu Pita yona ki wainapupu ka e midi tatamai rikapupu tapu ki garugaru mena e naureya ade umapu manako e Iyesu diriwai kaburu sikipupu e bameya kayawena. ⁸Ko Pita e kowai-yoma e eweya waka kawareya puwari tainipamawa kebomawa. Kaburu papasi ka eba rowarowa ko bamanugutau. ⁹Mu kaburu papateya bautagubu ka mu raubiyo dai matau kapusiratagubu urawa emupu ade bani dai mete ika emupu. ¹⁰Ko Iyesu mu tadebu, wagubu ke; “Raubiyo karako tempu ki dai mete tepumuri kebomuri pasumuri.”

¹¹ Apunu Saimoni si daikere ka Pita kanibu waka kawareya yapu puwari ki tainipupu papateya ade bauwena. Puwari ki rabineya ka raubiyo kawakawai ropani kawaya (153) ika uburawa. Ki ka bisi kawaya ko puwari ki eba puru-wena. ¹² Ko Iyesu mu tadebu, wagubu ke; “Kebomuri bani dai kupumuri.” E tadeyau kabukabuwa ragidai e manu-pamana ko mu kuduba kataimugu da e ka mu Kaiwawomaga ki pokere mu mo e eba manumupu, tagubu ke; “Kau ka nima?” ¹³ Ko Iyesu kanibu bani ki raubiyo mete tepupu mu tagebu.

¹⁴ Iyesu powena ade iyawena kipu ubupu eweya ka e yabiri e tadeyau kabukabuwa ragidai mu bamamugu matarawena, paunau mo ade matarawena, ade karako ade matarawena yau kena.

Iyesu apunu Pita mete yonatagamawa

¹⁵ Mu kupetagamawa da kewowena eweya ka Iyesu apunu Saimoni si daikere ka Pita inako sibu, wagubu ke; “Apunu Diyoni e gubagai Saimoni, nau karako kau nidiyani wainapi; Kau kowagiyoma yau kuduba nau nota kwarikwarisisiniyamu ko kau notagi nau bamaneya ka mu notamaga maba bo kau notagi ka ade kawaya esida nau nota kwarikwarisisiniyei?”

Iyesu inako wagubu ko Pita denai wagubu ke; “Ena, Kaiwawoni, kau kataige ya da nau nuwaneya po kau.”

Pita inako wagubu manako Iyesu denai e ade sibu, wagubu ke; “Baganai, nau papaniyoma sipi ki kuduba kau naigida mena kwayubatamiyowa.” ¹⁶ E inako wagubu manako Pita ade manu-pupu, wagubu ke; “Apunu Diyoni e gubagai Saimoni, kau nau nota kwari-kwarisisiniyei bo pa mena?”

“Ena, Kaiwawoni, kau kataige ya da nau nuwaneya po kau.”

Pita kawareya inako ade wagubu manako Iyesu e ade sibu, wagubu ke; “Baganai, nau papaniyoma sipi ki kau naigida mena kwayubatamiyowa.”

¹⁷ Ki eweya ka Iyesu apunu Pita kawareya ade manupupu, wagubu ke; “Apunu Diyoni e gubagai Saimoni, kau nau nota kwarikwarisisiniyei bo pa mena?”

Iyesu Pita mara apeya eyaka inako manupiyawa ka Pita nuwaboyawena manako e denai Iyesu sibu, wagubu ke; “Kaiwawoni, gwedegwede kuduba ki kau kataige ya ki pokere nau nuwaneya po kau ki kau mete kataige ya.”

Pita inako wagubu manako Iyesu denai e ade sibu, wagubu ke; “Baganai, nau papaniyoma sipi ki kau naigida mena kwayubatamiyowa. ¹⁸ Nau yona mibai kau nidiyani wainapi; Kau yaraga tondeya makeya ki kau gwedegwedegi tepiyeya asusu kau kaubo nuwageya kayanugana wainapiyeya ki umeya. Ko karako kau kawayanugibi makeya ka iyapana mosi baiyagisi kau idagi roronapipi ki yadini doko manako kau eba nuwageya kayanugana tawanai ki e kau tononiyoto kayanuwagi.”

¹⁹Iyesu yona ki wagubu ki ka e apunu Pita ewa badidi maba powagana Mamanuga God e si tepapana ki nana ki waigugui wagubu. Iyesu yona ki wagubu kewowena ka e apunu Pita ade sibu wagubu ke; “Kau karako nau ewaneya yabodowa.”

Nau Diyoni sisiyani Iyesu wagubu

²⁰Apunu Pita wirawena manako Iyesu e tadeyau kabukabuwa apunai mosi ki Iyesu nuwaiya po apunai ki ika ewamugu yabadawa empupu. Apunu ki ka naiya kupe siyarai ki kawareya riyawena kanibu Iyesu madaneya tondubu manako manupupu, wagubu ke; ‘Kaiwawoni, kau yogogi wagana apunai ka nima?’ Iyesu yo Pita mu ewamugu kaniyawa apunai ki kena ka nau Diyoni oka yau tarakani. ²¹Apunu Pita nau emisinibu manako e wirawena Iyesu manupupu, wagubu ke; “Kaiwawoni, ko ade apunu yau bameya ka gwede wenayagisi?”

²²Ko Iyesu denai e sibu, wagubu ke; “Nau nuwaneya e tondana kaniyana da nau ade wirasugana bausugana makeya ki ka nau naubo mena ko ki ka eba kau nene da kau ki katainuwagi. Ko kau nau mena ewaneya yabodowa.”

²³Iyesu yona ki wagubu ki pokere e sumapemei ragidai nu paunanugu ka yona kawayawena kayawena da nau Diyoni eba posugana ki nana. Ko Iyesu eba ki nene wagubu ko e wagubu ke; ‘Nau nuwaneya e tondana kaniyana da nau wirasugana bausugana makeya ki ka nau naubo mena.’ E yona ki wagubu ki ka e nau Diyoni nau sisiyani wagubu.

²⁴Nau Diyoni yona yau suwagakani ade oka yau tarakani ko wi kuduba kataigau da nau yona mibai mena suwagakani.

²⁵Iyesu gwedegwede marai kawai badidi kwaewagawa ki ka nau dai mena yewe okapuwani. Nu e gwedegwede kuduba kwaewena ki makeya makeya oka pokaiya tampena ki ka tawana tawana, madega kauwagau madega posiwagau kuduba e okai ki posiwagubena.

Ika kewowena.